

Nerocina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECC

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan s jutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun:
Ljubljana številka
10.650 in 10.349 za
inserate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Učimo se od drugih

Finski kmetič, ki je v prvih tednih vojne s Sovjetijo glavnemu uredniku dnevnika »Finlandia Unionist« v mestu Vaasa pripovedoval, kako je ob izpraznitvi obmejnega ozemlja na daljnem severu zapuščal svoj dragi dom, ni slutil pa menda še danes ne ve, da bodo njegove besede šle po vsem svetu. Med drugimi svetovnimi listi je pripovedovanje preprostega finskega moža, ki je protestant, prinesel na odličnem mestu tudi papežev »Osservatore Roman« v svoji številki 18. januarja tega leta. Iz teh besed veje tako trdna vera, taka bodrost in pogum, da si ne moremo kaj, da jih ne bi vsaj v glavnih potezah prinesli svojim čitateljem.

»Bil je delopust in spravljal smo se že spat, ko je sel naznanil, da je prišel čas, ko se moramo preseliti. Rok je bil pet dni in moj sosed je začel takoj popravljati. Jaz pa sem mislil, da morem še eno noč mirno prespati v svoji postelji in tako sem storil. Rano ob petih me je prišlo pet sosedov vprašat za svet glede jelenov, kako jih odgnati, pa so se čudili, kako da sem mogel v taki sili spati. Dejal sem jim, naj počakajo; šli bomo skupaj. Bila je sobota. Drugi so bili že naložili vse na sani in se odpravili. Jaz pa sem s svojimi prijatelji zakuril kopal, zakaj mislil sem si, zadnje ure v mojem domu naj bodo prijetne in naj nam ostanejo v lepem spominu. Nedeljo smo potem praznovali kakor se spodobi, in ko smo prebrali evangelij, smo naložili sani, moji trije sosedi pa so hoteli kar odriniti. Zopet sem jih pregovoril, da še ni taka sila; pomislilo naj, da sem v tej izbi preživel celih 50 let in da je Gospod moje delo blagoslovil z obilnimi košnjami, pa da se zato pač spodobi, da še to noč prebijem pod to streho, potem pa bom Boga še enkrat za vse njegove dobrote zahvalil. Spal sem globoko in noben strah me ni vznemirjal. Ob treh sem se zbudil. Moji prijatelji pa niso zdržali in so se bili medtem že odpravili. Napravil sem si kavo in jo spil, maček pa se mi je ovijal krog nog in sklenil sem, da živalico, ki me je imela rada, vzamem s seboj. Nato sem še enkrat pregledal svoje sani, to in ono preložil, pa nekaj knjig, kar se mi jih je zdelo preveč, položil nazaj na polico v izbi. Končno sem zapregel konjčika. Začel sem spet premišljati, ali sem storil prav, da nisem vzel s seboj vseh knjig, saj so bile vsa moja leta moja duševna hrana. In dejal sem si: Prav za prav sem vse življenje tako delal, da mi je telesna hrana bila prvo, duhovna pa je bila na drugem mestu. Tak je človek. Položil sem konju senna in se vrnil v svojo izbo. Bilo je že svetlo, ko sem pokleknil kakor takrat, ko sem bil otrok, naslonil glavo na vznožje prazne postelje in zahvalil Gospoda za vse, kar mi je storil dobrega v tem domu. Prosil sem ga, naj mi v svoji neskončni dobroti odpusti vse grehe, mi podari moč, da začnem novo življenje, posvečeno Njemu, in naj tudi vse naš finski narod hodi nadalje po Njegovih potih, iz roda v rod zaupajoč v Njegovo vsemogočno milost. Če je božja volja — tako sem si dejal — da se ne vrnem več v to hišo, naj se zgodi, blagoslovljena bodi! Vzdignil sem se, skočil na sani in pognal konjčika. Ločitev od doma se mi ni zdel več tako huda. Razumel sem, da tako mora biti in da je dobro tako; Bog skrbi zame boljše, kakor bi mogel jaz sam.«

To ni stran iz kakšnega romana slavnih severnjaških pisateljev, ampak besede kmetijskega moža, ki brez namena, da bi napravil kakšen vtis, preprosto pripoveduje tako, kakor je v njegovi duši. Veljajo pa te besede tako, kakor je v njegovi duši. Ali ni obudovanja vredna taka vera, tako zaupanje, taka na vsako žrtev pripravljena moč, tako kakor zveni iz duše tega sinu finskega naroda? Milijoni so danes potrebni take vere, takega poguma in duševnega mira, s katerim je sprejel kmetič z daljnega severa trdo usodo današnjih dni. Ljubezen do rodne doma, do lastne zemlje in sosedstve pa do najmanjše stvari svojega okolja je zlita v eno s popolno predanostjo narodu in domovini, za katero je treba prinašati tudi največjo žrtev, če je treba, vse pa je zakoreninjeno v resnični pobožnosti ter skalnato trdnem zaupanju v Boga, čigar volja je sveta in čigar sklepi so vselej v naš resnični blagor. Ali more katerikoli »božanstvo«, katerikoli ideal ali katerikoli misel, ki jo danes ukazujejo razni vodje ljudem tako verovati, tako krepiti, povzdigovati in oju-nati človeka, kakor krščanska vera tega finskega kmetiča? Ali katerikoli sodobna ideja, ki jo časniki, radio in govorniki vseh taborov danes razširjajo po svetu in vlivajo v glave milijonom, da bi opravičili svojo politiko pa ljudi prepričali, da je vredno prelivali zanj toliko krvi in zavoljo nje sprejeti nase morje trpljenja, tako vzvišena, resnično vredna in obenem tolažilna, kakor jo slišimo iz ust tega preprostega moža, ki se tudi žrtve najdražjih osebnih dobrin ne plaši, če jo zahteva Finska, ki pa hkrati ve, da te žrtve ne bodo zaman, da je volja božja brezpogojno prava, dobra in modra, da se on ne bori in ne trpi za kakšnega malika, za kakšno prazno marnjo ali celo za kakšno norost, očitno krivico in prešerno nadoblast. In v tej veri je razen moči in tolažbe tudi gotova zmaga duha, pravega bratstva in lepšega življenja bodočih rodov človeštva, naj je usoda nas samih taka ali tak!

Tudi mi se moremo in moramo iz tega velikega naučiti. Zgled finskega kmeta marsikaterega od nas osramoti. Le pomislimo, kako se danes godi nam, kako pa drugim, in bodimo Bogu z dna srca hvaležni! Če pa bi tudi nas čakale večje žrtve in stiske, kakor jih moramo prenašati danes, kaj si bomo pomagali z malodušjem in črnogledstvom na eni pa nebrzdano, za nič ne menečo se lahko-miselnost na drugi strani? To je narodu in državi pa nam samim le v največjo škodo. Čim bolj smo bodri, pogumni in se zavedamo resnosti časa, ne da bi se mežarsko vdajali strahovom, tem lažje in srečnejše bomo prebrli vse težave. Le tako mišljenje in obnašanje je naroda vredno.

Velik odmev belgrajske konference po vsej Evropi

Povsod podčrtavajo složnost balkanskih držav v prizadevanju, da ostane južnovzhodna Evropa izven vojnega požara

Belgrad, 3. febr. m. Zunanji ministri držav Balkanskega sporazuma so danes dopoldne ob 11 nadaljevali konferenco. Današnji sestanek zastopnikov držav BZ je trajal delj časa. Po končani konferenci so ministri časnika izjavljali, da so ponovno ugotovili popolno istovestnost pogledov na vsa pereča zunanje politična vprašanja, ki se nanašajo na članice BZ.

Po dopoldanski konferenci so se zastopniki Balkanske zveze odpravili na kosilo na turško poslaništvo, kjer so bili gostje turške veleposlanika na našem dvoru Keperlerja. Kosilu je prisostvoval tudi predsednik vlade Cvetković, prav tako pa so bili vsi diplomatski zastopniki držav BZ, ki so akreditirani na našem dvoru. Navzoči so bili tudi jugoslovanski poslanik v Bukaresti Jovan Dušić, jugoslovanski poslanik v Ankari dr. Ilija Šumenković in jugoslovanski poslanik v Atenah Vukčević.

Dopoldne so se zunanji ministri BZ ponovno sestali v kabinetu zunanjega ministrstva. Na čast zastopnikov držav BZ prireja nocoj zunanji minister dr. Cincar-Marković slavnostno večerjo v Castniškem domu. Na večerji bodo zunanji ministri izmenjali tudi zdravice, za katere vlada v vseh krogih veliko zanimanja.

Belgrad, 3. febr. m. Časnikarji BZ so si danes dopoldne ogledali Balkanski institut, nato uredništvu »Pravde« in »Vremena«.

Ministri med časnikarji Izjave Gafencu, Saradžogla in Cincar-Markoviča

Belgrad, 3. febr. m. Na čast zastopnikom držav Balkanske zveze je bila sredi slovesne večerje v prostorih romunskega veleposlaništva. Po večerji je bil tam prirejen velik sprejem, na katerega so bili povabljeni tudi časnikarji držav Balkanske zveze.

Gafencu

Pri tej priliki je romunski zunanji minister Gafencu dal časnikarjem izjavo, v kateri je dejal:

»V trenutku našega sestanka poudarjam, da smo v Balkanski zvezi danes soglasnejši, kakor pa smo bili kdajkoli prej. Važen uspeh te konference je v tem, da je prišla do popolnega izraza možnost popolnega sodelovanja na Balkanu, sodelovanja, ki je odprto tudi drugim državam v okviru spoštovanja naših nacionalnih samostojnosti in naših skupnih regionalnih interesov. Ta ideja je triumfirala na tej konferenci, ki je na določen način ugotovila enotnost naših naziranj o aktualnih vprašanjih.«

Saradžoglu

Voditelj turškega zastopstva, zunanji minister Saradžoglu, pa je časnikarjem izjavil:

»Zastopnikom Balkanske zveze se ni treba sestajati na skupne konference, ker se naši interesi krijejo, kar je pokazala tudi ta konferenca. Nam ni treba ničesar drugega storiti, kakor to dejstvo skupno ugotoviti. Toda kljub temu je bilo zame veliko veselje, da sem se s svojimi tovariši spet sestel. Na konferenci vlada popolno soglasje. Delali smo v popolnem miru. Tu lahko omenim znani francoski izrek, da se stvar razvija kakor namazana.«

Cincar-Marković

Nato so se časnikarji obrnili tudi na našega zunanjega ministra. A. Cincar-Markoviča s prošnjo, naj jim kaj pove o sedanjem zasedanju stalnega sveta Balkanske zveze. Minister Marković je v svojem razgovoru s časnikarji

poudarjal prijateljsko razpoloženje, v katerem konferenca poteka. Poudaril je, da sta prvi dve

seji pokazali popolno soglasje štirih zunanjih ministrov. Cincar-Marković je govoril tudi o miru, v katerem poteka delo belgrajske konference in istočasno poudarjal duha edinosti, ki navdaja med štirimi državami BZ.

Kaj povedo Madžari o belgrajski konferenci

Belgrad, 3. febr. t. Belgrajski dopisnik »Pester Lloyd« poroča svojemur listu, da so imeli za belgrajsko konferenco pripravljenih veliko načrtov. V ospredju so trije:

1. Prvi je romunski načrt, da bi se vse balkanske države med seboj povezale v vojaško-obrambno paktu proti vsakemu napadalcu. Ta načrt se je zdobil na nesoglasjih med posameznimi balkanskimi državami, kakor tudi na odporu nekaterih velesil, (Nemčije in Italije).

2. Drugi načrt se je sukal okrog predloga Italije, da naj bi se Italija, Madžarska in Jugoslavija bolj tesno med seboj povežali ter tako tvorili močno in trdno jedro na Balkanu. Ta načrt ni doživel do kraja.

3. Tretji načrt je prinesla Turčija, ki je poskušala pripeljati Bolgarijo v objem Balkanske zveze ali pa vsaj med seboj povezati Turčijo, Bolgarijo, Grčijo in Romunijo, toda tudi ta načrt je ostal samo v surovem.

Havasov poročevalec naglašja zblížanje med Turčijo in Bolgarijo

Belgrad, 3. febr. t. Havas. Havasov poročevalec pošilja v Pariz daljše poročilo o belgrajski konferenci. V njem podčrtava dejstvo, da »se na konferenci vedno bolj jasno odraža prijateljsko približevanje Bolgarije in Turčije. Poročilo pravi, da je Turčija poskušala približati se Bolgarom takoj po prelomu sovjetsko-turških pogajanj v Moskvi, toda takrat je Sovjetija napravila velike napore, da izkoristi dobro razpoloženje bolgar-

Spored konference včeraj in danes

Dopoldne je bila v zunanjem ministrstvu konferenca štirih zunanjih ministrov Balkanske zveze. Ob 13.30 je bilo kosilo v turškem veleposlaništvu.

Popoldne ob 17 četrti sestanek zunanjih ministrov v poslopu zunanjega ministrstva.

Zvečer ob 20.30 slavnostna večerja, ki jo daje naš zunanji minister na čast državnikom iz Grčije, Romunije in Turčije v Gardnem domu. Pri tej priložnosti so bile izrečene tudi politične napitnice.

Danes, v nedeljo

Dopoldne v zunanjem ministrstvu peti sestanek zunanjih ministrov Balkanske zveze.

Ob 13.30 kosilo v grškem veleposlaništvu.

Ob 17 šesti sestanek zunanjih ministrov v palači zunanjega ministrstva.

Ob 18 sprejem zastopnikov tiska, ki se jim pri tej priložnosti prečita tudi uradno poročilo o sklepih belgrajske konference.

Ob 20 poslovilna večerja v malem krogu v poslopu našega zunanjega ministrstva.

Na to še pred polnočjo odhodi državnikov v svoje domovine.

akega naroda za približanje med Bolgarijo in Sovjetsko Rusijo. Toda udor Sovjetov na Poljsko, nadalje napad Sovjetov na Fince, je mnoge Bolgare, ki so sanjali o vseslovanstvu ter o »očku Ivanu«, ki bo Bolgarom vrnil Dobrudžo, ateznil. To priložnost je izkoristila spet Turčija, da je začela iskati stikov z Bolgarijo. Veliko vlogo je pri tem imel angleški poslanik v Sofiji, ki se je osebnopeljal v Ankaru in tamkaj posredoval v tem smislu. Posredovanje je uspelo in obisk turškega državnika Menemendžogla je bil prvi dokaz te spremembe. Sedaj je sledil obisk zunanjega ministra Saradžogla v Sofiji, kar je zblížanje še bolj utrdilo.

Razume se, pravi Havasov dopisnik

da Bolgarija v Balkansko zvezo ne bo vstopila in da bo ohranila svoje odlične odnose tako z Nemčijo, kakor z Sovjetsko Rusijo. Toda preokret je važen v toliko, ker je sedaj jasno, da Bolgarija, čeprav politično ne bo sodelovala z ostalim Balkanom, njegovega dela ne bo ovirala in da ne bo odpirala vrat, skozi katera bi mogla priti na Balkan nemški in sovjetski vpliv.

Slavnostna večerja v gardnem domu

Belgrad, 3. febr. AA. Zunanji minister Aleksander Cincar-Marković in njegova gospa sta priredila danes slovesno večerjo na čast ministrov Balkanskega sporazuma v častniškem domu ob 20.30. Večerje so se udeležili: Jean Metaxas, predsednik vlade in grški zunanji minister, Grigorij Gafencu, romunski zunanji minister, Sukri Saradžoglu, turški zunanji minister s soprogom, predsednik vlade Dragiša Cvetković, predsednik senata dr. Anton Korošec, romunski veleposlanik Cadere z gospo, turški veleposlanik Kopeler z gospo, grški poslanik na našem dvoru Bibica Roseti. Od članov kr. vlade so bili navzoči: pravosodni minister dr. Lazar Marković z gospo, gradbeni minister dr. Miha Krek, minister za ljudsko telesno vzgojo dr. Jevrem Tomić z gospo, prometni minister in. Beslić, vojni minister general Milan Nedić, minister za ptt dr. Torbar, minister za trgovino in industrijo dr. Andres, minister za socialno poli-

tiko in ljudsko zdravje dr. Budisavljević, kmetijski minister Branko Cubrilović z gospo, minister brez portfelja dr. Konstantinović, notranji minister Stanoje Mihaldžić in dvorni minister Milan Antić z gospo. Nadalje generalni tajnik romunskega zunanjega ministrstva Aleksander Creciano, opolnomočeni minister in ravnatelj političnega oddelka grškega zunanjega ministrstva Leon Mellas, opolnomočeni minister Bazil Papadakis, ravnatelj političnega oddelka turškega zunanjega ministra Cefad Erkin z gospo.

Dalje še odseka grškega zunanjega ministrstva Leonidas Gafos, še odseka turškega zunanjega ministrstva Resad Erhan, šef kabineta grškega predsednika vlade Pindar Andrulis, šef kabineta turškega zunanjega ministra Zeki Polar, šefa kabineta romunskega zunanjega ministra Lidiju Cihiju in Dimitri Popescu, pribočnik grškega predsednika vlade polkovnik Nobilis in prof. univerze ter osebni tajnik grškega predsednika vlade dr. Fokas.

Poleg teh so bili na večerji tudi jugoslovanski veleposlanik v Bukaresti Jovan Dušić, veleposlanik v Ankari Ilija Šumenković, maršal dvora Boško-Colak-Antić, poslanik v Atenah Aleksander Vukčević, načelnik glavnega generalnega štaba general Petar Kosić z gospo, poveljnik letalstva general Miloško Janković z gospo, belgrajski župan Vojin Djurić z gospo, pomočnik zunanjega ministra Miloje Smiljanić z gospo in opolnomočeni minister Ivan Vukotić z gospo. Od strani tujaknjega romunskega veleposlaništva so se večerje udeležili: svetnik Solaculu, tajnika Burilianu in Campeanu, polkovnik Popescu z gospo, tiskovni ataše Constantin Micora in trgovinski ataše Georgiju z gospo. Od strani turškega veleposlaništva so bili navzoči svetnik Eskaja z gospo, prvi tajnik Faruzaj Selčuk z gospo, tajnik Arif Mardin z gospo in vojaški ataše kapitan Zuja Inal. Od strani grškega poslanštva prvi tajnik Bazil Demerdzis z gospo, vojaški ataše Ekonomu.

Dalje so bili pri večerji tudi poveljnik kr. garde general Stanković z gospo, prvi pribočnik Nj. Vel. kralja general Hristić z gospo, upravnik častniškega doma general Miloradović z gospo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno in deževno.

Prva seja belgrajske konference. Sede od leve proti desni: Saradžoglu, Aleks. Cincar-Marković, Metaxas in Gafencu.

Politični zapiski

Slovenci in »Hrvatski dnevnik«

V »Hrvatskem dnevniku« je dne 3. februarja našel članek, ki govori o muslimanskem in slovenskem stališču nasproti vprašanju končne preureditve države. Kar se tiče slovenskega vprašanja — ustanovitve politične enote Slovenije — z veseljem in polnim zadovoljstvom pribijemo, da »Hrvatski dnevnik«, čigar članek je očitno inspiriran, brez pridržka priznava pravico Slovencev do svoje lastne samostojne slovenske politične enote. Toda med priznavanjem in izvršitvijo je velika razlika! Ako bi se, kar se je od naše strani zahtevalo, istofasno z ustanovitvijo banovine Hrvatske, bila izvršena tudi ustanovitev slovenske samostojne enote, bi odpadli vsi očitki, ki jih zdaj čitamo v različnih hrvatskih listih. Niso torej Slovenci krivi, če se morajo še nadalje boriti ne za priznanje samostojne slovenske enote, temveč za dejansko uresničitev enakopravnosti s Hrvati. Mi nikjer ne nastopamo proti Hrvatom in njihovim političnim pridobitvam, temveč iskreno želimo njihove pomoči, da se uresniči tudi naše zahteve. Clara pacta, boni amici!

G. Banjanin se jezi

Svobodni zidarji se ne morejo pomiriti, da si je »Slovenec« upal ob novem letu parkrat pisati tudi o njih. Da so postali tako drzni, je najboljši dokaz, kako se čutijo že močne in varne na svojih postojankah. V fronto naših neprijateljev je stopil sedaj v »Jugoslovanski otadžbini«, glasilu JNS, tudi bivši senator g. Jovo Banjanin. Vezuv, kadar dela, bobni, grmi, bljuva. Tudi o g. Jovi je znano, da, kadar dela, rolni, grmi, bobni, razsaja, besni. Tokrat smo njegovega besa deležni mi, posebno pa se g. dr. Korošec. Vse kaže, da je g. dr. Korošec sploh njegov ljubljeneč. Svobodne zidarije hujša na g. dr. Korošca, naj ga tožijo. Dokaz, da je Banjanin iste kvalitete kakor naš Kramer. Par nobile fratrum! G. Banjaninu svetujemo poliv z mrzlo vodo, da bo mogel zopet mirno in trezno misliti!

Prepovedano slovenstvo

»Jutro« iz Knafljeve ulice bi se rado izmotalo iz očitkov, da je jutrovska politika vseh 20 let bila protislovenska in da je še danes. Pa se nerodno mota iz zadrege ter ne sliši rado, kako so včasih eksponenti njegove politike delali cenzuro, ko so jutrovcji vsemogočno vladali ter vihteli bič nad slovenskim narodom. Kar slišati nečemo, da so bili jutrovcji tisti ljudje, ki so »Slovencu« plenili številke, kjer je bila zapisana beseda »slovenski narod« ali pa »slovenstvo«. Pri rokah imamo fermene, ki smo jih dobivali od tedanjega državnega pravdnika, ki je moral pleniti »Slovenca« po navodilih »od zgoraj«. Tam zgoraj pa so sedeli jutrovske najožji zaupniki. In ti fermeni prav izrecno je »Slovencu« prepovedujejo pisati o slovenstvu. Prišlo je celo tako daleč, da so močnejši eksponenti jutrovske politike zaplenili »Slovenca« zaradi otroških ugank, kjer naj bi bili otroci na otroški prilogi nedeljskega »Slovenca« odgovorili na nekaj vprašanj, med katerimi so bila na primer takak: »Kaj je oni, ki zataji svoj narod?« Kateri jezik na svetu je najlepši? »Zakaj moramo ljubiti svojo domovino?« »Katera slovenska pesem je najlepša?« Odgovori na ta vprašanja slovenskim otrokom so bili prepovedani. To so prepovedali rojeni Slovenci v Ljubljani in prepoved ni prišla iz Belgrada, kjer otroških prilog ne boro. Tako je ta jutrovska politika delala vsa leta svoje diktature. Zdjaj pa spet drugače spletkari zoper slovenstvo. Zdjaj dela namreč tako, da skuša slovensko vprašanje spraviti s pomočjo drugih na stranski tir. Od svojega začetka pa do danes so ti ljudje bili vedno v tistem taboru, ki je bil sovražna Slovencem. Sami so to sovražstvo še netili ter od tega politično životali do današnjega dne. Zato se tudi na žive in mrtve otepaajo slovenske avtonomije. In njihovo pisanje potem pošiljajo v objavo še v Zagreb in Belgrad, da bi kaj zalego.

O Slovincih na Hrvatskem

Hrvatski Dnevnik je te dni prinesel ta-le članek: »Tednik Slovenija se v zadnjem dopisu iz Zagreba peča s položajem slovenskih uradnikov na Hrvatskem. List je zoper to, da bi slovenski uradniki na Hrvatskem zapustili svoja mesta ter jih odstopili domačim ljudem. Pravi, da je v Zagrebu izmed Slovencev največ železničarjev, in sicer zato, ker je do leta 1924 kolodvor Zagreb-Sava oziroma vsa proga od Zidanega mosta do Siska spadala pod južno železnico. Dopisnik trdi, češ da Hrvati niso hoteli v železniško službo, češ da je bila prenamaj plača. Slovenci so, tako trdi dopisnik, prišli v železniško službo brez vsakršne politične ali drugega protekcije. Tako smo zvedeli nekaj novega: da so Hrvati raje ostajali brez dela, kakor pa da bi bili šli v železniško službo. Sikani-ranje Hrvatov pod firmo »separatizma« in »komunizma« spada po tem takem v kraljestvo bajk. Hrvate so tedaj kar vlekli v železniško službo, pa niso hoteli stopiti vanjo. Sicer pa je kar smešno govoriti o tem, kako je baje težko za Slovence v Zagrebu. Ničje izmed slovenskih železničarjev še ni bil premeščen iz Hrvatske, največ tudi zaradi tega ne, ker na čelu prometnega ministrstva stoji človek, ki tega noče storiti. Sam dopisnik »Slovenije« pa priznava, da ničje ni ugovarjal proti Slovincem prostih poklicev, ki žive na Hrvatskem. Dopisnik »Slovenije« očitno misli, da je Hrvatska življenjski prostor slovenskih uradnikov in da morajo množice Hrvatov stradati, med tem ko mora za Slovence na Hrvatskem biti dovolj prostora v javnih službah. Na to bi odgovorili z vprašanjem: Ali je Slovenija pripravljena sprejeti skrb za vzdrževanje toliko brezposelnih Hrvatov? Menda se socialni oddelek naše banske oblasti in socialni odsek mesta Zagreba ne bosta hotela obremenjevati zgolj zato, da bi Slovenci našli kruha v javnih službah na Hrvatskem. Vsakdo naj se briga za svoje skrbi, pa je tudi v redu, da se Slovenija pobriga za svoje ljudi in jim najde delo doma. Ne govori iz nas nobeno sovražstvo do Slovencev, marveč le čut pravčnosti ter skrb za svojo kožo in svoj žep. — Mi bi k tej polemiki dostavili tole: »Hrvatski dnevnik« in tisti, ki so za njim, naj Slovincem pomagajo do samostojne Slovenije, pa se Hrvatom ne bo treba pritoževati, da jim Slovenci na Hrvatskem odjedajo kruh. Dokler pa Slovenija nima takega stališča kakor ga ima Hrvatska, toliko časa odgovornost za hrvaške pritožbe ne nosimo Slovenci!

Češki Orli in hrvatski Križarji

»Nedjelja«, glasilu hrvatskih Križarjev, prinaša v zadnji številki članek o delovanju češkega orlovstva ter o tem, kako se to orlovstvo živo versko giblje ob sodelovanju vse verne češke javnosti. »Take prireditve prirejajo češki Orli uspešno celo v novih političnih razmerah.« Tako češki Orli. Kaj pa pri nas? Koliko razumevanja je pri nas za naše Orle — hrvatske Križarje? Bada je pri nas in nesreča! Morda bo kdo tudi nas prebudil in spravil k zavestili!

Večerja v gardnem domu

(Nadaljevanje s 1. strani)

načelnik političnega oddelka v zunanjem ministru-stvu Radovan Petrovič, načelnik pravnega oddelka v zunanjem ministru-stvu Slavko Stojković, načelnik zgodovinskega oddelka v zunanjem ministru-stvu Vojislav Jovanović, načelnik konzularnega oddelka v zunanjem ministru-stvu Svetislav Lazarevič z gos-po, šef centralnega presbiroja Predrag Milošević z gos-po, direktor agencije »Avala« Gjorgje Perić z gos-po, glavni urednik »Vreme« Grigor Kostić, glavni urednik »Pravde« Damjan Sokić z gos-po in zunanjepolitični urednik »Politike« Andra Milo-savljevič. Zastopan je bil tudi tuj tisk, in sicer grški: Vekijavelis, Nikola Cefir, Hurnucios in Veras, turški Menemencoglu, Džemal Jalcin, Rifki Ataj, Aka Gindis in Nezmedin Sadah, romunski: Cezare Petrescu z gos-po, Grigorescu, Teodor Solakulu in Jonescu z gos-po.

Od zunanjega ministru-stva pa so se večerje ude-ležili še sledeči: svetnik ministru-stva Ivo Božić z gos-po, svetnik Ilija Miletić, svetnik Mile Steva-nović z gos-po, svetnik Jakov Ljotić z gos-po, svet-nik Dragan Protić z gos-po, svetnik Milutin Mir-ković, svetnik Jovan Ristić z gos-po, svetnik Mili-voje Pandurović z gos-po, svetnik Stojan Gavrilović z gos-po, šef kabineta zunanjega ministra Vu-kašin Šeterović z gos-po, vršilec dolžnosti šefa pro-tokola dr. Frangoš z gos-po, tajnik ministru-stva Malić, tajnik ministru-stva Aleksander Zvekić z gos-po, pisar ministru-stva Teodor Djurdjevič.

Zdravica

Cincar-Markoviča

Na svečani večerji v častniškem domu je imel nočoj zunanji minister dr. Aleksander Cincar-Mar-ković naslednji govor:

Gospod predsednik, ekscelence, gospe, gospoda!

S posebnim zadovoljstvom imam čast pozdra-

Švicarski opazovalec o belgrajski konferenci

Bern, 3. febr. t. Švicarski »Neue Zürcher Zeitung« objavlja dolgo poročilo svojega na balkansko konferenco v Belgrad poslanega poseb-nega poročevalca W. B.

Romunija v ospredju

Dopisnik pravi, da je na merodajnih mestih dobil informacije, ki pravijo, da se bo politični del konference pečal v prvi vrsti z vprašanjem Romunije.

Bolgarske zahteve napram Romuniji so znane. Bolgarija zahteva povratek južnega dela Dobruže. Toda romunska vlada bi na vsak način rada vprašanje spremembe meja pustila pri miru dokler traja vojna, a bi bila pripravljena govoriti o njih po sklenitvi miru. Tudi sovjetske zahteve napram Romu-niji so znane. Sovjeti želijo imeti Besarabijo in ukrajinski del Bukovine. Romunija bo vprašala svoje balkanske zaveznice, kaj bi ukrenile, ako bi Sovjetija hotela svoje načrte izvesti. Po Balkanu se je po sklepu sovjetsko-bolgarskih gospodarskih in letalskih pogodb začela zelo močna propaganda, o kateri bo konferenca morala govoriti že z ozirom na po-ložaj Romunije. Končno se ne sme pozabiti, da sovjetsko-bolgarska letalska pogodba zelo vznemirja poleg Romunije, ki se boji more-bitnih sovjetskih oporišč blizu Varne, tudi Turčijo, ki ji ni všeč, da bi zaradi letalskih zvez z Bolgarijo sedaj Sovjetija hotela na bol-garski obali graditi kakšne večje letališče, ki lahko služi tudi za kaj drugega.

Druge vprašanja

Balkanska konferenca se bo bavila tudi z raznimi gospodarskimi vprašanji, ki tičejo predvsem potreb nemškega gospodarstva. Nemčija na jugovzhodu Evrope, izvzemši v Turčiji, prevladuje, kar ima lahko politične posledice. Na konferenci bodo baje govorili tudi o iz-redno velikem številu nemškega uradništva, ki prebiva na jugovzhodu Evrope, odnosno, ki tja redno prihaja z diplomatičnimi ali službenimi po-timi listi. V neki balkanski državi so našli na nemškem poslanstvu in po nemških potovalnih uradih 200 takšnih uradnikov, nadaljnih 800 pa jih redno prihaja v to državo, medtem ko je šte-

viti v prestolnici Jugoslavije ugledne zastopnike prijateljskih držav Balkanskega sporazuma, čigar stalni svet je zbran na svoje redno letno zasedanje pod predsedništvom mojega drugega tovariša in prijatelja g. Galenca. Po prijetnem naključju pade sedanje zasedanje ravno na dan šeste obletnice od sklenitve pakta Balkanskega sporazuma, kar nam daje tem več povoda, da si ogledamo dosedanje črto njegove blagodejne delavnosti, kakor tudi, da ugotovimo našo trdno voljo, da ostanemo zvesti svojemu dragocenemu instrumentu miru in miro-ljubnega sodelovanja na Balkanu.

Zgodovinski pomen letošnjega zasedanja sveta za naše države pa povečava še bolj težke, skoro tragične okoliščnosti, ki jih danes preživljajo vsi na-rod Evrope. Tri velike svetovne države, trije naj-večji evropski narodi, ki so do sedaj določali smeri političnih in kulturnih stremeljenj Evrope, so v teškem vojnem spopadu, čigar razvoja še ni mo-gče videti vnaprej, in ravno z ozirom na te in takšne okoliščnosti se nalaga državam Balkanskega sporazuma dolžnost, da podvoje svojo opreznost in da pokažejo največjo modrost, da bi bile balkanski zemlji prihranjene številne vojne izkušnje, zaradi katerih so vsi balkanski narodi mnogo trpeli v preteklosti in od katerih ničesar dobrega ne mo-rejo pričakovati v sedanjosti.

Že pri samem izbruhu današnjega spopada so vlade držav Balkanske zveze odkrito izrazile željo, da bi ostale nevtralne pod enim samim pogojem: Da ne bi prišli v nevarnost z razvojem dogodkov nji-hova nedotakljivost in njihova neodvisnost. Mi smo danes srečni, da moremo ugotoviti, da so naši mi-roljubni napori rodili dosedaj dobre uspehe. Z istim optimizmom gledamo v bodočnost. Balkan z nobene strani ni ogrožen. Korektno in lojalno zadržanje bal-kanskih narodov je bilo pravilno ocenjeno in od vseh spoštovano.

vilo onih, ki od časa do časa prihajajo po dolo-čenih službenih poteh, še mnogo višje.

V kolikor tiče posredovanja med Romunijo in Madžarsko, se balkanska konferenca s to stvarjo službeno ne bo pečala, marveč bo to po-sredovanje prepusteno Italiji in Jugoslaviji.

Predlogi nemške vlade?

Izredno pozornost je po vsem Balkanu vzbudilo dejstvo, da je nemška vlada tik pred belgrajsko konferenco poklicala vse svoje poslanike na Balkan na posvet v Berlin. Kjer so poročali o položaju in kjer so dobili čisto nova navodila. Na posnetih mestih iz-javljajo, da bo morda nemška vlada že na belgrajski konferenci ali takoj po njej, pred-ložila gotove določene zahteve. V Bel-gradu so torej vsi na to pripravljani, da bo nemška vlada na nekakšen način javila, da je na Balkanu prvenstveno interesirana in da morajo balkanske države to imeti pred očmi, kadar usmerjajo svojo zunanjo politiko. Švi-carski dopisnik pravi, da je možnost nem-ške-sovjetskega nastopa proti Ro-muniji v ospredju.

Nedavni službeni obisk generala Weyganda, vrhovnega poveljnika angleško-francoskih sil v Siriji (pol milijona mož, pravijo), v turški pre-stolici tik pred odhodom turškega zunanjega mi-nistra Saradžogla v Belgrad, je dokaz, da so vse podrobnosti glede obrambe v primeru kakšnega nemško-sovjetskega pritiska na Balkan, končane, da torej Anglija in Francija skrbno pazita na ra-zvoj položaja na Balkanu.

Politika Italije

Kakšna je politika Italije, se sprašuje london-ski dopisnik »Neue Zürcher Zeitung«. On meni, da sta se Italija in angleška vlada prav o položaju na jugovzhodu Evrope že dalje časa raz-govarjali. Toda za enkrat ni mogoče reči, da bi bili obe državi prišli v skladnost, kar je čudno, ker med Anglijo in Italijo trenutno na jugovzhodu Evrope ni nobenih političnih in nobenih gos-podarskih nasprotij. Ako torej še ni prišlo do po-polne zjasnitve italijanskega zadržanja, mora temu biti vzrok

težnja italijanske vlade, da se za enkrat še izogne skušnjavam, da pojasni javno svoje

da je turška vlada na prijateljski način opozorila bolgarsko vlado, da bi bilo Turčiji skrajno neljubo, ako bi nova letalska proga med Moskvo in Sofijo dala povod za to, da bi se v bližini turške meje v Traciji gradilo kakšno večje letališče, ki bi služilo za prista-janje sovjetskemu letalom v večjem obsegu, ka-kor za dejanske potrebe letalskega prometa.

Letalska zveza Sofija-Moskva zanima posebno Turčijo

Vprašanje velikega letališča v Burgasu ob Črnem morju

Sofija, 3. febr. t. International News Bulletin: V četrtek je prišlo v Sofijo tričlansko odposlanstvo sovjetskega komisarata za letalstvo, ki mu je podrejena tudi letalska družba »Aeroflot«, ki skrbi za letalstvo med Sovjetijo in inozemstvom. Po-gajalo se bo z bolgarsko vlado o vseh podrobnostih letalske pogodbe za redni letalski promet med Moskvo in Sofijo. Sovjetska letala bi letela verjetno iz Odese do Burgasa in dalje do Sofije. V Burgasu bi bilo torej potrebno, da se zgradi veliko letališče, da bi moglo obvladati promet. Bolgarski listi pozdravljajo prihod sovjetskega od-poslanstva in izčrpno ponatiskujejo članke, ki so izšli v moskovskih listih in ki pišejo o »starodav-nem prijateljstvu med ruskim in bolgarskim na-rodom« in ki podčrtavajo, da bo nova trgovinska pogodba med obema državama te zveze že hali okrepila in poglobila.

V mednarodnih krogih v Sofiji gledajo neka-teri z zaskrbljenostjo na ta najnovejši pojav sov-jetsko-bolgarskega prijateljstva, vendar menijo, da je pretirano govoriti o kakšnem »odpiranju vrat sovjetskemu vplivu«.

V istih krogih tudi ostro zanikajo poročila ne-katerih inozemskih poročevalnih agencij, ki trdijo,

da je turška vlada na prijateljski način opozorila bolgarsko vlado, da bi bilo Turčiji skrajno neljubo, ako bi nova letalska proga med Moskvo in Sofijo dala povod za to, da bi se v bližini turške meje v Traciji gradilo kakšno večje letališče, ki bi služilo za prista-janje sovjetskemu letalom v večjem obsegu, ka-kor za dejanske potrebe letalskega prometa.

Za avtonomijo Bosne in Hercegovine

Belgrad, 3. febr. m. Iz Sarajeva poročajo, da se je po daljših razgovorih o programu, ki ga je mi-nister za gosdove in rudnike dr. Kulenović predlagal s svojimi tovariši, v Sarajevu ustanovil osrednji po-litični odbor, v katerem so v glavnem muslimani, ki se smatrajo za Hrvate. Predsednik tega odbora je izmet Gavran Kapetanović, bivši poslanec, podpred-sednik Hadži Mur aga Berhemić, veleposestnik in dr. Avdo Hanačbegović, bivši minister. Eden od taj-nikov je bivši poslanec dr. Hilzija Gavran Kapeta-nović. V tem odboru so tudi pristasi SDS,

Člani odbora so izjavili, da lahko ustanove svo-jo politično skupino, ki se bo borila za končno pre-ureditev države v štiri enote, to je v slovensko, hr-vatsko, arabsko in četrto novo upravno enoto Bosno in Hercegovino. Omenjeni odbor bo zaradi usta-rjitve te zahteve stopil v stike z vsemi političnimi skupinami, ki imajo svoje prietaše v Bosni in Her-cegovini. Za razgovore s HSS je že določena depu-tacija. V njej je med drugimi tudi izmet Gavran Kabealanović.

stališče. Italija nastopa na Balkanu z vso pre-viđnostjo, ker ne mara biti potisnjena v nuj-nost, da razodene jasno svoje cilje, ker misli, da še ni čas za to. Angleška vlada pa je ver-jetno poutena o namenih, ki jih ima Italija na Balkanu, da brani svoje življenjske interese, in tudi o korakih, ki jih je v tej zvezi podvzela v Budimpešti pri Madžarih in v Jugoslaviji. V Angliji pa tudi to dobro vedo, tako zaklju-čuje švicarski časnikar svoje poročilo, da so balkanske države napram Italiji, kljub temu, da stalno zagotavljajo, da se od njene strani ne bojijo nobenega sovražnega dejanja, ostale še vedno oprezne.

Puhmann-ov čaj

ublažuje kašelj!

Dobiva se v vseh lekarnah. Orig. zavitek 125 g Din 37-.

Ogl. reg. br. 1503/1936

Izjava Ace Stanojeviča

Kakor poroča belgrajska »Politika«, sta šefa radikalne stranke Aco Stanojeviča obiskala člana vodstva radikalne stranke gg. Krsta Miletić in Mi-loš Bobić v družbi vseuč. profesorja Mirka Kosica. Po obisku je prof. Kosić časnikarjem prebral tole izjavo: »Bili smo pri g. Aci Stanojeviču, da bi se mogli neposredno poučiti o njegovem stališču gle-de posameznih vprašanj, ki so bila predmet pozor-nosti vse naše javnosti. Ob tem obisku nas je g. Aca Stanojevič prepričal, da ne le ni odobril, mar-več še vedno ne odobrava akcije g. Lazarja Marko-viča, ki naj bi baje imela namen zbirati radikale, v resnici pa služi le slabljenju narodne radikalne stranke. To akcijo je g. Stanojevič označil za ne-koristno, nekatere dogodke v njej pa za nelojalne. G. Stanojevič je naglasil potrebo, da se zbero vsi nekompromitirani radikali in prijatelji našega po-litičnega dela, vendar okoli ene legalne osi radi-kalne stranke — njenega glavnega odbora. Ker se bo začelo intenzivno delo za organizacijo stranke med ljudstvom, bodo imeli priliko vsi, ki spre-majajo program in politično smer radikalne stranke in ki se v preteklosti niso preveč pregrešili zoper narodne interese, postati delovni člani radikalne stranke. G. Stanojevič nam je sporočil, da se jih je že več, ki so se prve čase nepoučeni ali zape-ljani oddaljili od radikalne stranke, že vrnili ter se opravičevali, češ da so jih pregovorili ljudje, ki so trdili, da te in tike ukrepe odobrava sam g. Stanojevič, dasi jih je v resnici obojal. Zlasti je naglasil g. Stanojevič, če je za to vedel, da pa tega ni odobral, ker moje znanje še ne pomeni odobravanja. Z ozirom na kake govorice o neka-kem spajanju z JRZ nas je g. Stanojevič odločno prepričal, da o tem ne more biti niti govora. To pa seveda ne izključuje možnosti, da se radikalne množice iz JRZ ne bi našle v okviru radikalne stranke. Z ozirom na resnost položaja, ki je zdaj v njem naš narod in naša država, sodi g. Stanoje-vič, da je potrebno zbirati ne le vse radikale, mar-več je treba tudi njihovo najožje sodelovanje z vse-mi političnimi srbskimi silami ter da bi bila usod-na napaka, ko bi ovirali zbiranje tistih, ki bi tudi ob tej priliki mogli služiti državi in narodu.«

Šmrtna kosa

† Veletrgovec Gustav Stiger. V Celju je več-raj ob četrtn na pet popoldne umrl po dolgem, mukepolnem trpljenju 86 letni celjski veletrgovec Gustav Stiger. Pogreb bo v torek, 6. februarja ob štirih popoldne na mestno pokopališče v Celju. Naj mu v etli večna luč, svojem naše iskreno sožalje.

Roparji napadli belgrajsko Slovenko

Belgrad, 3. febr. m. Neznani roparji so danes ob belem dnevu napadli poslovalnino parne čisti-lne »Cistoča« Faniko Resnik ter so hoteli vlomiti v blagajno. Poslovalninja, ki je klicala na pomoč, so pobili na tla, tako da je dobila hude poškodbe. Iz strahu pred občinstvom so raz-bojniki pobeželi. Policija je uvedla strogo pre-iskavo. Resnikovo so prepeljali v bolnišnico.

Osebnosti

Belgrad, 3. febr. m. Odlikovana sta z redom sv. Save 3. stopnje: dr. Ožbalt Ilovnič, starešina okrajnega sodišča v St. Lenartu v Slov. goricah v pokouju, in z redom sv. Save 5. stopnje Miha Visočnik, pisarniški uradnik pri okrajnem sodišču v Mariboru v pokouju.

Belgrad, 3. febr. m. V tretjo skupino druge stopnje je napredoval dr. Matko Zorjan, državni tožilec iz Maribora, ki je prestavljen na okrajno sodišče v St. Lenart v Slov. goricah.

Belgrad, 3. febr. m. Upokojeni so: Filip Rubin, pisarniški uradnik okrajnega sodišča v Ptuj, Ja-kob Zargi, višji pisarniški official okrajnega sodišča v Kostanjevici, Jernej Zagar, višji pisarniški official okrajnega sodišča v Logatcu. Premeščena sta: Albin Vetrhi, kancliser okrajnega sodišča v Marenbergu, na okrajnem sodišču v Ljubljani, je dodeljen v pravosodno ministru-stvo. Ana Serdoner, pisarniška pripravnica z okrajnega sodišča v Celju

Belgrad, 3. februarja. m. Za manipulanta VIII. skup. pri upravi policije je postavljen Jožef San-der iz Ljubljane. Za manipulanta IX. skup. so po-stavili naslednji poštni uslužbenci na pošti Ljub-ljana I.: Marija Smogavec, Josipina Kušar, Kata-rina Kutala, na pošti Ljubljana II.: Emilija Ur-šič, na pošti Ljubljana VI.: Ivana Smuc. Pri želez-niškem ravnateljstvu v Ljubljani je upokojen Gre-bene Franc.

Belgrajske novice

Belgrad, 3. februarja. AA. Minister za ljudsko tolesno vzgojo Jevrem Tomić je sprejel danes dele-gacijo slovenske laikoatletske zveze iz Ljubljane.

Belgrad, 3. febr. m. Na podlagi § 4 uredbе o sodelovanju poštnega ministru-stva in glavnega ge-neralnega štaba je vojno ministru-stvo predpisalo pravilnik o vojaški delegaciji pri poštnem mi-nistru-stvu.

Belgrad, 3. febr. m. Na novem pokopališču je bil danes popoldne pokopan znani belgrajski čas-nikar Aleksander Vidaković.

Belgrad, 3. februarja. AA. Prometno mi-nistru-stvo je dovolilo znižano vozino na državnih želez-nicah za obiskovalce spomladanskega veleceja v Pragi, ki bo od 31. marca do 7. aprila. Ugodnost velja za tiste, ki potujejo od 26. marca pa do 6. aprila, vrnjo pa se od 31. marca do 12. aprila.

Prav tako velja ugodnost za obiskovalce vele-sejma v Parizu, ki bo od 11. do 27. maja. Ugodnost velja za potovanje v Pariz od 6. do 26. maja, za do-vratek pa od 11. maja do 1. junija.

Srditi boji na Finskem

Sovjeti se poslužujejo padobranov, ki mečejo sovjetske vojake v finski uniformi v finsko zaledje fronte

Helsinki, 3. februarja. t. Finsko vrhovno poveljstvo poroča, da so Fini sestrelili večerj z gotovostjo 12 sovjetskih letal, toda verjetno je padlo tudi še drugih 7 letal, ki so jih Fini hudo poškodovali.

Sovjeti napadajo s pehoto, topništvom, tanki in letali tudi pri Summi. Mesto Koivisto so napadli z obalnimi topovi s sovjetskega ozemlja. Fini so vse napade odbili.

Prvi del bitke za Mannerheimovo črto ugoden za Fince

London, 3. februarja. AA. (Reuter.) Reuterjev urednik za vojaška vprašanja piše sledeče: Velika bitka, ki je trajala v gozdu v Karelijski ožini, se je končala v korist Fincev. Bitka je prekinjena v odločilni fazi. Taktika totalitarcev zahteva, da se izpeljejo taki napadi v treh razmahih. Prva faza je ta, da se nasproti sovražnim postojankam zberemo motorizirani oddelki, ki zagotavljajo prodor pešadije. Sovjetske čete so poskušale izpeljati to prvo fazo, pa sedaj prihajajo poročila, da se je sovjetski vojski komaj posrečilo stopiti na zemljišče, ki se nahaja med postojankami, ki so jih Fini branili. Sijajen uspeh finskega topništva je odločilno vplival na tak izid bitke, ker je bilo 15 sovjetskih baterij uničenih. Druga faza tega napada naj bi bil proboj glavnih obrambnih črt, tretja pa bi bila zaustavitev in zadrževanje sovražnika, dokler ne bi skozi finsko bojno črto prodrlo zadostno število rezerv. Toda zdi se, da se ta načrt ni uresničil. Na drugih odsekih, zlasti pri Ladokskem jezeru, je slaba zveza med posameznimi sovjetskimi oddelki povzročila resen položaj za sovražnika. Sovjetske čete so morale zaradi tega opustiti vsak poskus, da bi tam napredovale.

Stockholm, 3. februarja. AA. (Havas.) Dopisnik »Stockholm Tidningen« poroča s karelijskega bojišča, da so v pokrajini Summi sovjeti čete obnovile ofenzivo, ki jo je podpiralo 200 letal, ki so letela nad Mannerheimovo črto. Ofenzivo je pripravilo topništvo z močnim ognjem, ki je bil pa manjši kakor predvčerajšnjim. Borba je trajala do noči. General Stern je pripravil nov sistem za napad s tem, da je dal pritrčiti na tanke in oklopne automobile jeklene plošče, ki naj bi ščitile sovjetske vojake. Finski vojaki so krstili te plošče za »velike krste za sovjetske vojake«. Prvič so se poslužili Sovjeti tudi padobranov. S padobranci se spuščajo oddelki 7—8 mož, ki so oboroženi z lah-

kimi strojinicami in ki imajo tudi oddajne postaje. Ti oddelki so blečeni v finske uniforme. Vsi sovjetski vojaki, ki so se spustili s padali, so bili ubiti ali ujeti. Dasi imajo Fini pravico ustreliti vsakega sovjetskega vojaka v finski uniformi, ker ga morajo smatrati za špijona, se finska oblastva do sedaj niso poslužila te pravice. Finske izgube v zadnji ofenzivi so bile majhne, medtem ko so bile sovjetske izgube zelo velike. Do sedaj ni bilo mogoče dobiti točnih podatkov o sovjetskih izgubah, vendar pa so ugotovili, da so sovjetske čete v toku zadnjih 2 dni pustile na bojišču čez tisoč trupel.

Sovjetska bombardiranja

Helsinki, 3. februarja. AA. (Havas.) V toku včerajšnjega dneva so sovjetska letala bombardirala mesta v jugovzhodni Finski in to Kotko, Kugolo, Teeksamaki in Kjoipio. V jugozapadni Finski so sovjetska letala najtežje bombardirala Jerneborg, kjer je bilo ubitih 10 ljudi, ter Kaumo, kjer je bil ubit en človek. V drugih mestih je bombardiranje napravilo manjšo škodo. Iz Kotke in Hugole se niso prispelje vesti o številu žrtev. V Teeksamakiju je na več krajih nastal požar. Izve se, da so sovjetski letalci metali bombe na neko cerkev in da so napadli neko bolnišnico s strojinicami. V toku včerajšnjega dneva je 10 sovjetskih letal vrlo več bomb na predmestja Helsinkija. Škoda je neznatna. Zdi se, da so protiletalske baterije zadele več sovjetskih pilotov.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 3. februarja. AA. (DNE.) Poročilo generalnega štaba leningrajskega vojaškega okrožja o borbah na Finskem se glasi:

V toku 2. februarja ni bilo važnejših dogodkov. Sovjetske letalske sile so bombardirale z uspehom sovražnikove vojaške objekte. Sestreljene je bilo 11 sovražnih letal. Ena sovjetsko letalo se ni vrnilo na svoje oporišče.

Boji na zahodni fronti

Trije nemški bombniki sestreljeni

London, 3. februarja. t. Reuter. Letalsko ministrstvo poroča, da so trije nemški bombniki vrste »Heinkel« danes dopoldne napadli nekatere tovarne ladje na vzhodni angleški obali. Spustili so se tako nizko, da so ladje obstreljevali s strojinicami. Angleški lovci so jih napadli ter sestrelili dva, ki sta padla na tla v Angliji, tretji pa je bil tako poškodovan, da je verjetno padel v morje.

Angleški opoldanski listi objavljajo dolga poročila o tej borbi, ki jo je gledalo več tisoč oči. Eden med njimi pripoveduje, da je videl, kako se je nemški bombnik spustil čisto nad vodo — priletel je skoraj navpično iz velikanske višine — ter s strojinico obstreljeval tovarno ladjo. Ko jo je preletel, je nanjo streljal s topom, ki je pritrjen na repu letala.

»Zračne kače«

New York, 3. februarja. AA. Reuter: Obveščeni krogi trdijo, da se francosko vojaško odposlanstvo v New Yorku pogaja za nakup novih posebnih vrst letal, ki se imenujejo »Zračne kače«. Ta letala razvijajo hitrost 400 milj na uro ter imajo strojinice in majhne topove. Čevi topov se nahajajo v sredini osi propelerja. »New York Herald Tribune« trdi, da bo ameriška vlada dovolila prodajo teh novih letal, čeprav gre za letala popolnoma nove vrste.

Na morju

Oslo, 3. februarja. AA. Havas: Norveška telegrafna agencija sporoča, da je danska ladja »Groar« priplula v luko Stavanger z 8 preživeli člani z danskega parnika »Vidar«, katerega so bombardirali in potopili nemška letala preteklo sredo v Severnem morju. Ladja »Vidar« je bila zadeta in se začela potapljati. 24 članov posadke

Knez namestnik - apostol miru

Inozemski odmevi belgrajske konference

Bruselj, 3. febr. AA. Vsi belgijski listi brez izjeme prinašajo poleg poročil svojih dopisnikov iz raznih evropskih prestolnic tudi uvodnike o pomenu in ciljih konference Balkanskega sporazuma v Belgradu. Jugoslavija je po mnenju listov vodila nevtralna država in prvorazredni činitelj miru v jugovzhodni Evropi.

Belgijski listi imenujejo kneza namestnika Pavla kot zelo zaslužnega za sedanjí mednarodni ugled Jugoslavije, list »Metropole« pa ga imenuje apostola miru. Osebnost jugoslovanskega zunanjega ministra Cincar-Markovića, čigar sliko objavljajo listi na prvih straneh, je predmet posebne pozornosti v tujakšnjem tisku. Poudarjajo njegovo globoko in temeljito poznavanje evropskih problemov in prav to je eno izmed jamstev za dober izid mirovnega dela Jugoslavije. V glav-

nem bi se dalo z ozirom na vsebino in obširnost današnjih komentarjev belgijskega tiska reči, da se nikoli dosedaj še ni pripisovala tolikšna mednarodna pomembnost Jugoslaviji in da še nikdar ni bila tolikokrat poudarjena vodilna vloga jugoslovanskih državnikov, kakor se dogaja sedaj. »Nieuwe Rotterdamse Kurant« pa piše: Zavoljo naporov kneza namestnika Pavla se je Jugoslaviji posrečilo urediti svoje odnose z Belgijo in Madžarsko in povrh tega še približati dve državi k ostalim državam članicam Balkanskega sporazuma. Sedanjí dogodki zlasti dokazujejo vso vrednost in pomembnost dela, ki ga je opravil knez namestnik Pavle, ki ni dopustil, da bi se poslabšali odnosi Romunije z Madžarsko in Belgijo. Glavna njegova zasluga pa je, da so milijonom ljudi na Balkanu prihranjene vojne strahote.

Kako se pripravljajo na vojno

Zanimiva poročila o angleških in nemških pripravah

Francosko poročilo o angleških vojnih pripravah

London, 3. febr. AA. Posebni Havasov dopisnik poroča iz glavnega štaba angleške vojske telepodrobnosti o vojaških pripravah Anglije:

Na vsakega vojaka na bojišču pride osem mož v zaledju. Vsa Anglija je postala ena sama ogromna tovarna. Stroji tečejo 24 ur dnevno, t. j. 168 ur tedensko. Povprečni delovni čas znaša 11 ur, pri čemer je všteto pol ure za kosilo. Churchill je nedavno izjavil, da bo čez nekoliko mesecev stopilo milijon mož v vojne tovarne, da se pospeši proizvodnja granat, letal itd. Vlada je prepričana, da bo vojno letalstvo zadalo končni udarec sovražniku. Naloga mornarice je sedaj ta, da sovražnika

zadrži. Ta teden bo narodni svet za delo razpravljaj o novem načrtu za reorganizacijo nacionalne proizvodnje. Pospešena bo gradnja ladij. Ladjedelnice, ki so bile zaprte, bodo začele ponovno delati. V toku zadnjih štirih mesecev je bilo sklenjeno zgraditi dvajset vojnih tovarn, kar bo veljalo 45 milijonov funtov šterlingov. Številne tovarne pa so bile in bodo preurejene za sedanje potrebe. Tovarne, ki so prej izdelovale električne stroje, poljedelske stroje itd., izdelujejo sedaj topove in automobile, sladkorne tovarne izdelujejo jeklene plošče itd. Preurejenih je bilo že okoli 10.000 tovarn za vojno proizvodnjo. Ministrstvo za preskrbo je razvilo ogromno aktivnost. Vojna proizvodnja je napram 1914 petkrat večja. V toku prihodnjih mesecev se bo industrijski napor Anglije še bolj povečal in razvil. Vsa industrija, ki ni neobhodno potrebna, bo spremenjena v vojno industrijo. »Vickers« izdelujejo sedaj bombnike za polete na velike daljave, ki imajo po dva motorja s 1800 konjskimi silami in ki lahko razvijejo hitrost 426 km in dosežejo višino 5000 m. Bombniki preletijo lahko progo 5000 km, ne da bi se spustili. Ti bombniki bodo lahko z uporabo oporišč v Angliji, Egiptu in Avstraliji opravljali patrolno nadzorstvo nad vsem svetom. Pospeševati so začeli tudi proizvodnjo oklopnih avtomobilov ter vseh vozil, ki so potrebna za vojsko, ki bo v kratkem vsa motorizirana. Izdeluje se čez 50 raznih vrst takih vozil. Arsenali v Angliji delajo s polno paro, delo v vseh vojnih tovarnah pa se bo še pospešilo.

Dr. Funk razlaga denarno plat vojskovanja

Berlin, 3. februarja. AA. DNE: Na prvi seji upravnega sveta nemške narodne banke je minister za gospodarstvo dr. Funk izčrpno govoril o financiranju vojne in o zunanjí trgovini. Naglasil je, da ti dve vprašanji spadata med glavne tekoče probleme nemške narodne banke. Dr. Funk je nato dejal, da je nacionalno socialistično državno vodstvo že za časa miru šlo po novi poti, kar se tiče teh dveh vprašanj in da je začelo izvajati metode, ki bi nemško gospodarstvo v primeru vojne našlo pripravljeno in oboroženo. Dr. Funk je dejal, da vprašanje plačevanja vojne ni v toliko denarno kot vprašanje dobavljanja dobrin. Pravilna razdelitev vseh dobrin, potrebnih za življenje, dobava surovin, sprememba v prilivu kapitala in zunanji trgovini ter sploh vojna proizvodnja zahtevajo tudi spremembo uporabe narodnega kapitala. Spretnost financiranja vojne je v tem, da se navzlic velikemu zvišanju davkov ohrani možnost varčevanja. Dr. Funk je nato dejal, da Nemčija ne bo vojne financirala z zvišanjem cen in plač ter zvišanjem kreditov brez zagotovljenega zvišanja proizvodnje. Glede zunanje trgovine je dr. Funk naglasil, da se danes daje v Evropi prednost denarju in devizam, kadar je govor o surovinah, toda za Nemčijo predstavlja najlepše devizo kakovost nemškega dela. To devizo mora Nemčija v vsakem primeru uporabiti, da z njo premaga sovražnika. Po zmagoslavni vojni, je končal dr. Funk, bo kakovost nemškega dela brez dvoma še višja kot prej, tako da bo nemškemu gospodarstvu varovano mesto na svetu in s tem tudi blagostanje nemškega naroda.

Eksplodizija petrolejskih skladišč v Nemčiji

Berlin, 3. febr. t. Uradno poročajo o nesreči, ki se je pripetila v južni Nemčiji v bližini švicarske meje (o kateri je »Slovenec« poročal). Nesreča se je zgodila v petrolejskih skladiščih med Exingem in Gegermingem, kjer so eksplodirali štiri veliki petrolejski rezervoarji zaradi nemarnosti službojočega osebja.

Bratislava, 3. febr. AA. DNE: Novi sovjetski poslanik za Slovaško Grigorij Puškin je prispel sredi v Bratislavo, kjer so ga sprejeli predstavniki zunanjega ministrstva.

Kako bo urejena Hrvatska

Dr. Mačkov članek o hrvatskem saboru, njegovih pravicah in ureditvi

Zagreb, 3. febr. b. Danes je izšla prva številka »Savremenika«, ki na prvi strani objavlja članek dr. Vladka Mačka. V tej izjavi se Maček peča z uredbo o banovini Hrvatski in pa o vprašanju hrvatskega sabora. Dotika se posameznih določb uredbe o volitvah v sabor in poudarja, da zgraditev Hrvatske ni mogoče izvesti brez sodelovanja in kontrole hrvatskega naroda po njegovih predstavnikih. Prva seja sabora obnovljene Hrvatske bo ob enem tudi legalen sklep njegove zadnje seje z dne 29. okt. 1918. Hrvatski sabor ni namreč potom seje sam sebe razpuštil, temveč je na nujen predlog Stjepana Radića o prepovedi sedanjí predsednik sabora izjavil: Ta predlog je bil sprejet in atom smatramo, da je današnja svečana zgodovinska seja izčrpana ter predlagam, da se seja zaključi in da se prihodnja akcije, ko bodo potrebe to zahtevale. Vprašam, če sprejme visoki sabor ta moj predlog. Ko je bil predsednikov predlog sprejet, je bil izvršen zapisnik o seji, ki jo je dr. Medaković »digao«. Niti pozneje za časa narodnega sveta se ni ematralo, da je hrvatski sabor razpuščen. Tedanji ban Anton Mihalović je sicer izjavil, da se vsa ekeekutiva stavlja na razpolago narodnemu svetu, ali s tem ni supiral sabor

neki drugi upravni faktor, ker sabor ni bil pristojen imenovati bana, temveč je ban samo odgovoren saboru.

Dr. Maček nadalje v svojem članku piše, da se bo na Hrvatskem uvedel dvodolni sistem s popolnoma drugimi nalagami. Po mnenju dr. Mačka bo obetojala prva zbornica iz 40 do 50 ljudi, ki bodo izvoljeni direktno od samega naroda po proporcionalnem sistemu. Ta dom bo imel nalogo, da pripravlja zakone, vsaka stranka in skupina pa se bo trudila, da v to telo pošlje svoje najposposnejše ljudi. Polag tega zbora bi moral biti še drugi širši forum, ni pa važno, kako naj se imenuje. To drugo telo ne bi bilo izvoljeno od naroda, temveč tako, da občin pošlje svoje odposlance v to drugo širše telo in bi ta dom nekako zamenjaval referendum. Njegovi člani ne bi uživali stalnosti kakor člani drugega doma. Člani drugega doma bi bili odposlanci župnijskih skupščin in odposlanci večjih mest. Oni, ki jih bodo čelegerali, bi imeli pravico jih tudi odpoklicati in zamenjati z drugimi ter bi se tako v drugem domu zagotovila navzočnost pravih predstavnikov županij in večjih mest

Kaj bo storil Hitler

Napad na zahodu? — Napad na Romunijo in Švedsko? Razmotrivanja francoskega vojaškega strokovnjaka

Pariz, 3. febr. t. Tukajšnji »Temps« objavlja v stolpcu, kjer neka visoka vojaška osebnost vsak dan razglablja o vojaških dogodkih, članek pod naslovom: Kaj bo storil Hitler? V prvi polovici članka pravi ta vojaška osebnost, da so vsa uganjanja o tem prav za prav brezplodna, ker manjkajo za pravilno preceenjevanje tega vprašanja vse bistvene postavke o tem, kako je Nemčija v vojaškem pogledu pripravljena in kako je založena z živčnim in surovinami. Danes nikdo ne ve, koliko letal ima, koliko najnovejšega tipa, koliko novih topov, koliko težkih tankov, kako so njeni vojaki izvežbani na suhem, na morju, v zraku, koliko ima petroleja in drugih surovin. Toda, pravi pisec, četudi bi vse to vedeli, bi še vedno ne mogli z gotovostjo odgovoriti na vprašanje: Kaj bo storil Hitler? Kalni končna odločitev bo verjetno čisto osebnostnega značaja.

Vendar pa se mu zdita dve možnosti odprti, zato, ker se mu zdita logični, izhajajoči iz cele vrste zadnjih dogodkov.

Prva možnost je ta, da bo Nemčija vendar le začela s svojo veliko ofenzivo na zahodu, ki se bo hkrati začela na vsej dolgi fronti od Nizozemske pa do Švice ter bi objela istočasni napad na Nizozemsko, Belgijo, Luksemburg, Francijo. Od meseca decembra naprej je znano, da Nemčija zbira čete in vojni material v ozadju Siegfriedove črte v t. imen. Nemčija ima interese, da vojna v tem kraju, da s tem prekine blokado, ki jo od vseh strani duši. Tudi vsi nemški vojaški pisarji že 20 let pišejo o tem, da je treba napraviti konec na tej fronti. Francija je na to pripravljena in je s strategičnega stališča ni mogoče presenetiti, s taktičnega stališča, kdaj in kje bo najhujši pritisk, pa je presenečenje malo verjetno. Treba pa je vzeti v obzir, pravi »Temps« vojaški sodrudek, da tudi Nemci niso držali križem rok v zadnjih mesecih in da so morda svoje priprave le izpopolnili v toliko, da mislijo, da bodo močni dovolj, da

prodrejo vsaj na nekaterih odsekih prve francoske utrjene črte.

Toda takšna ofenziva zahteva od Nemčije, da ima na razpolago dovolj orožja in dovolj petroleja. In to nam odpira še drugo možnost, ki se je zna Hitler poslužiti, namreč, da si bo najprej vsestransko zagotovil dobavo železa in petroleja, preden napade na zahodni fronti. Ta druga možnost pravi, da bo Nemčija udarila najprej na Romunijo, kjer je petrolej, in na Švedsko, kjer je železo. Za ta korak govori več dogodkov. Najprej to: Nemčija je svojo betonirano »Siegfriedovo črto« na severu podaljšala do Severnega morja, na jugu pa do Švice. S tem lahko reče, da je za tem obzidjem popolnoma varna pred vsakim predorom, če bi imela na vzhodu Evrope kakšne večje vojaške operacije. Drugo, kar je treba vpoštevati, je, da je Nemčija zadnje čase precej jasno nakazala svoje cilje, ko je postavila svoje predstraže v sovjetski Galiciji — proti Romuniji, na drugi strani pa na obalah Baltičkega morja — proti Švedski. Morda Nemčija misli, da bi istočasni napad na Romunijo tako od strani Sovjetov, ki bi vdrl v Besarabijo, kakor od strani Nemcev, ki bi vkorakali skozi Bukovino, bil tako hiter, da bi zahodne velesile ne imele časa priti na pomoč ne v Črnem morju, ne na zahodni fronti s pomočjo kakšne razbremenjevalne ofenzive. Na drugi strani je jasno, da bi se Švedska s svojimi današnjimi obrambnimi sredstvi ne mogla zoperstavljati izkrcanju nemških čet na svojem ozemlju, posebno, če bi ga spremljalo delovanje letalstva.

To sta edini možnosti, ki se zdita francoskemu vojaškemu piscu verjetni. Vse druge možnosti, kot na primer: napad na kakšno ozko dolžnostno mesto Maginotove črte, ali napad na Madžarsko, ali napad v kakšni drugi smeri, so vse zelo oddaljene od stvarnih potreb, ki jih mora imeti pred seboj Hitler in s katerimi mora z nemškega stališča računati. Vendar pa bi ne bilo prav, če bi tudi te neverjetne možnosti zanemarjali.

Gospodarstvo

Naša zunanja trgovina po državah

Objavljeni so podatki o naši zunanji trgovini po posameznih državah v lanskem letu. Primerjava teh podatkov s prejšnjimi leti nam daje naslednjo sliko:

Nemčija

Ze od leta 1934 dalje je Nemčija v naši zunanji trgovini na prvem mestu. Njen delež je že znatno povečal s priključkom Avstrije marca 1938, nato s priključkom sudetskih krajev oktobra 1938 in proglasitvijo protektorata nad Češko in Moravsko marca 1939. Če vzamemo skupaj Nemčijo, Avstrijo in nekdanjo Češkoslovaško, dobimo naslednjo sliko o trgovini z nemškim gospodarskim prostorom (v milij. din):

	uvoz	izvoz
leta 1937	2.813,1	2.702,4
leta 1938	2.490,4	2.517,8
leta 1939	2.577,1	2.531,4

V sami trgovini z Nemčijo smo bili lani pasivni, ker je izvoz 1.762 milij. din stalo nasproti 2.268,2 milij. din uvoza iz Nemčije. Nasprotno pa smo bili v trgovini s protektoratom izredno aktivni: za 400,5 milij. din, kar je povzročilo prilično izenačenje naše trgovinske bilance z velikim nemškim gospodarskim prostorom.

Ob trgovini z Nemčijo in protektoratom moramo omenjati tudi trgovino s Slovaško, ki se izkazuje v naši lanskim trgovinski statistiki. Uvoz iz Slovaške je znašal lani 4.966 milij. din, izvoz tja pa 31.619 milij. din, tako da je bila naša trgovina s Slovaško močno aktivna.

Sam delež Nemčije pri našem uvozu je lani narasel od 39,40 na 47,68%, češki delež pa se je zmanjšal od 10,65 na 6,49, skupno tvorita obadva v letu 1939 54,17, leta 1938 pa je znašal obojni delež 50,05%. Pri izvozu tvori nemški delež leta 1939 31,91 (1938 z Avstrijo vred 42,0%), češki pa 13,93 (7,89), skupno 45,82 (49,89)%. Glavni partner v naši zunanji trgovini je torej Nemčija s protektoratom vred. Dne 1. aprila itak odpadejo carinske meje med protektoratom in Nemčijo, tako da bomo imeli opravič z enotnim carinskim in gospodarskim področjem.

Italija

Razvoj trgovine z Italijo nam kaže naslednje številke (v milij. din):

	uvoz	izvoz	bilanca
leta 1937	429,8	537,1	+ 107,3
leta 1938	444,7	324,3	- 120,4
leta 1939	556,9	533,5	+ 23,4

Privlačna moč Belgrada

Od vseh delniških družb, ki so se osnovali v letu lanskega leta v naši državi, je bilo osnovanih v Belgradu 44, z glavnico 130,5 milij. din. Leta 1938 je bilo v Belgradu osnovanih 26 družb z glavnico 250,8 milij. din. Iz teh podatkov je razvidno, da je od skupnega števila novooznovanih družb bila v Belgradu ustanovljenih 72,4%, po kapitalu pa 95,8%.

Nadalje je lani preneslo svoj sedež iz notranjosti države v Belgrad 5 družb, ustanovljenih pa je bilo tudi 5 podružnic delniških družb iz ostale države v Belgradu.

Zadružna gospodarska banka

Zadružna gospodarska banka izplačuje s 15. februarja 1940: 1. vse stare vloge, ki so po stanju 10. aprila 1934 znašale 30.000 ali manj; 2. obresti za leto 1939 na vse stare vloge in 3. ostanke od vrnjenih kvot upnikov spec. rezervnega fonda do 1000 din v primerih, kjer je njihova stara vloga bila medtem že v celoti oproščena in realizirana. Po dosedanjih izplačilnih načrtih je tako Zadružna gospodarska banka osvobodila vse stare vloge do 30.000 din ter izplačila obresti na stare vloge poleg kvot upnikov specialne rezervnega fonda, ki so bile po zadnjih dveh bilancah vrnjene po 8%, polovico izplačljivo v gotovini in polovico vrnjeno v prepisu na njihovo staro vlogo.

Stanje naših kliringov

Po podatkih Narodne banke je bilo stanje naših kliringov dne 31. januarja 1940 naslednje (v oklepajih razlika v primeri z izkazom za 22. januar):

Aktivni kliringi: Nemčija 6.570.000 (—1.987.000), protektorat 707.200 (+9.700.000) kron, Bolgarija 536.000 (—359.000) din in Spanija 2.935.000 pezeta.

Pasivni kliringi: Italija 68.200.000 (+14.237.000), Madžarska 27.212.000 (—6.607.000), Rumunija 27.250.000 (—2.772.000) din, Belgija 1.423.000 (+2.000) belg, Turčija 84.000 (—5.954.000) din, Slovaška 1.701.000 +218.000 kron, Francija 297.000 (+15.000) franc. frankov, francoske kolonije 30.000 (+30.000) franc. frankov in Poljska 20.896.000 din.

Iz tega pregleda je razvidno, da so se naše terjatve v Nemčiji zmanjšale za 20,4 milij. din, povečale pa so se naše terjatve v češko-moravskem protektoratu za 14,5 milij. din. Med pasivnimi kliringi se je povečal naš dolg Italiji za 14,24 milij., zmanjšali pa so se naši dolgi Madžarski za 6,6, Rumuniji za 2,8 in Turčiji za 5,93 milij. din.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke za 31. januar 1940 izkazuje naslednje glavne postavke (vse v milij. din, v oklepajih razlika v primeri s stanjem dne 22. januarja 1940):

Aktiva: zlato v blagajnah 1.999,2 (+6,9), zlato v inozemstvu 10,8, skupna podlaga 2.010,0 (+6,9), devize izven podlage 772,4 (21,4), kovani denar 353,7 (+41,5), posojila: menična 1.878,6 (—54,0), lombardna 76,0 (+1,0), skupno posojila 1.954,6 (—52,3), zapiski ministertva financ 839,4 (+5,3), eskont bonov državne obrambe 1.316,0 (+82,0), razna aktiva: 2.505 (—85,1).

Pasiva: bankovci v obtoku 9.797,5 (+198,5), drž. terjatve 65,4 (—120,0), žirovni računi 912,0 (—152,2), razni računi 1.142,9 (+124,6), skupne obveznosti po vidu 2.120,4 (—147,5), razna pasiva 351,1 (—29,9).

Obtok bankovcev in obveznosti po vidu 11.917,9 (+50,9), skupna podlaga po stvarni vrednosti 3.216,0 (+9,0), od tega samo zlato v blagajnah po stvarni vrednosti 3.198,7 (+9,0) milij. din, skupno kritje 26,98 (v prejšnjem izkazu 27%), od tega samo z zlatom v blagajnah po stvarni vrednosti 26,84 (26,86%).

Običajno je bila naša trgovinska bilanca z Italijo vedno znatno aktivna za nas. Leta 1938 in deloma leta 1939 pa je nastopil preokret in trgovinska bilanca je postala pasivna. Šele v zadnjih mesecih smo postali zopet aktivni in je obseg naše trgovine z Italijo znatno narasel in se zopet bližamo obsegu trgovine iz leta 1934, ko so bile še kolikortoliko normalne razmere za Italijo.

Anglija

	uvoz	izvoz
leta 1937	409,1	464,6
leta 1938	431,3	486,1
leta 1939	242,0	366,7

V trgovini z Anglijo opažamo znatno zmanjšanje, ker pa se je uvoz bolj zmanjšal kot izvoz, je zelo narasla naša aktivnost v prometu v Veliko Britanijo.

USA

Pregled naše trgovine z USA je naslednji:

	uvoz	izvoz
leta 1937	321,2	290,9
leta 1938	299,4	255,86
leta 1939	248,0	280,7

Naša trgovina z USA je bila v letih 1937 in 1938 pasivna, lani pa je zaradi povečanja našega izvoza v Severno ameriške Zedinjene države postala aktivna.

Madžarska

Razvoj naše trgovine v Madžarsko je bil zadnja leta naslednji (v milij. din):

	uvoz	izvoz
leta 1937	140,8	222,9
leta 1938	189,4	215,4
leta 1939	170,4	289,2

Lani se je zelo povečal naš izvoz na Madžarsko, kar je povzročilo tudi znatno izboljšanje naše že itak aktivne bilance s to državo.

Nadalje omenjamo, da je lani v primeriz letom 1938 narasel naš uvoz iz Romunije od 105,9 na 130,4 milij. din, dočim se je istočasno naš izvoz tja povečal samo od 51,6 na 65,25 milijonov dinarjev. V prometu s Svico je naš uvoz padel od 96 na 59 milij. din, toda naš izvoz tja se je podvojil: od 83,7 na 167,5 milijonov din. Belgija izkazuje povečanje uvoza k nam od 47,2 na 55,4 milij. din, naš izvoz tja pa je narasel od 336,84 na 348,3 milij. din. Francija je uvozila k nam leta 1939 96,9 (141,8) milij. din, tja smo pa izvozili 140,4 (75,0) milij. din. Grčija je lani uvozila k nam 58,0 (66,2), tja smo pa izvozili 135,4 (130,25) milij. din.

Izvoz orehovič debel. Te dni je gospodarsko-financični odbor ministrov razpravljal o načrtu uredbe o izvozu in sekanju oreha. Odbor je sprejel samo gospodarski del tega predloga, razpravljal pa je tudi že o načelnih pripombah nanj. Ves načrt je sedaj vrnjen pristojnim ministrstvom na dopolnitev. Medtem pa zahtevajo izvozniki, da naj se dovoli izvoz že prej posekanih orehovič debel in hlobov.

Uredba o Feniksu. Iz Belgrada poročajo, da je v trgovinskem ministertvu redigirana uredba o Feniksu, ki prinaša novost samo v tem, da je rok, do katerega zavarovalci nimajo pravice na odkup, podaljšan do 1. julija 1940.

Nov obračunski tečaj med dinarjem in drahmo. Med našo in grško Narodno banko je prišlo do sporazuma, po katerem je določen tečaj 250 drahem za 100 din za promet po računih A in B. Ob tej priliki je bilo izdano naslednje pojasnilo: Vplačila na račune A in B bodo sprejemali pooblaščenči zavodi samo na osnovi predhodno nabavljene dovoljenja deviznega ravnanja. — Za vplačila,

za katera bo preskrbljeno pooblastilo deviznega ravnanja, se bo transfer preko računa A in B, bo veljal tečaj 250 drahem za 100 din oziroma 40 din za 100 drahem. — Pri teh vplačilih se računa klirinška provizija 2,5 odstotka, najmanjši znesek pa je dovoljen 5 din.

Razpisani leitaciji za silose v Bjelini in Podgorici. Privilegirana družba za silose je razpisala za 18. marec 1940 leitacijo za zgradbo strojnih naprav silosov v Bjelini in Podgorici, za 19. marec pa za električne instalacije. Silos v Bjelini bo imel 3000 ton prostora, silos v Podgorici pa 2500 ton. Leitacijski elaborati se dobe v družbenem sedežu.

Vpisi v trgovinski register: A. Sarabon & Co., trgovina z mešanim blagom, družbeniki Sarabon Andrej in Marija, Volk Ivan (istočasno pa je bila izbrisana posamična tvrdka A. Sarabon); Dolenjske Toplice, zadržniška družba z o. z., glavnica 200.000 din, poslovodje: inž. Sernec Dušan, Hieng Ernest, Sumer Hinko in Rus Zdravko; Julena industrija, Vilko Senica & Co., komanditna družba v Zalcu, osebno zavezana družbenika sta Vilko Senica, Zalec, in Anton Albert, Zagreb, komandistov je 8 z 1,65 milij. din plačanih deležev; Tvoronica kartonaže, Hergo, d. z. o. z., Maribor, glavnica 500.000 din, poslovodje: Pachuender Terezija in Fr. Hergouth; Carinsko posredništvo Cingerli Anton, Celje; Sadar Adolf, trgovina z urami, zlatino, srebrnino in drugimi kovinskimi izdelki na veliko, Celje; Elite, konfekcija in manufaktura en gros in en detail, Fran in Pavel Perles, Ljubljana; istočasno je likvidirala d. z. o. z. Adolf Führ, trgovina s pletilnimi in tekstilnimi stroji in potreščinami, Ljubljana; Spedicija Grom v Ljubljani (likvidirala je tozadevna d. z. o. z.); Slovenija transport, J. L. Šilih, spedijsko in transportno podjetje za trgovino in industrijo v Ljubljani (likvidirana prejšnja d. z. o. z.); Sport-Kmet, družbeniki Gril-Kmet, Ljubljana; Trgovska poslovalnica Kmetijske družbe, r. d. z. o. z. v Ljubljani, glavnica 200.000 din, poslovodje: Detela Oton, dr. Kovačič Stanko, Sorsak Anton, Mravlje Milan in inž. Bogdan Ferline; Železnina »Jekloc«, Albert Vodnik, Ljubljana (likvidirana je d. z. o. z.).

Kontana poravnava: Ferline Franc, trgovec v Domžalah.

ŠPORT

(Ostala poročila glej na str. 16!)

Smučarski prazniki naših fantov in deklet so se začeli

Bohinjska Bistrica. 3. februarja. Življenje v Boh. Bistrici je postalo zadnje dni živahnije. Prišli so fantje in dekleta z Gorenjskega, iz Ljubljane, Maribora in drugih krajev naše ožje domovine na svoj smučarski praznik. Fantje imajo namreč tretje, dekleta pa druge zvezne smučarske tekme. Letos so izbrali Bohinj za alpsko kombinacijo. Čudno se bo marsikomu zdelo, da prirejamo v Bohinju alpsko kombinacijo, kajti Bohinj je znano smučarsko torišče, kjer so bile doslej samo tekme v klasičnih disciplinah, to je tekmu in smuku. Treba je takoj poudariti, da ima Bohinj zelo dobre terene za smuk in slalom in to prav blizu kolodvoru. Včeraj in danes prihajajo tekmovalci in tekmovalke, ki takoj hitijo na tekmovalne proge, kjer se vadijo, da bi dosegli čim boljše uspeh. Zlasti na najnevarnejših mestih članske smuške proge se pridno vadijo in študirajo posamezna težka mesta, kako bodo izvozili, da bodo pri tem dosegli boljši čas. Od znanih jugoslovanskih tekmovalcev so že tukaj Žnidar, Finžgar, Bertonec, Herle, od deklet pa Bračkova z Jesenic in Stolcerjeva iz Kranjske gore. Med vsemi tekmovalci in tekmovalkami se bo jutri vnela huda borba za prva mesta.

Vodstvo tekem je s pomočnim osebjem od jutra do večera pri delu. Tlačijo in trsiraajo proge in jih markirajo, da bo vsaka pomota izključena. Članska proga za smuk se je v svojem gornjem delu nekoliko spremenila. Proga je dolga 4 in pol kilometrov z višinsko razliko 450 m. Proga je precej daljša in težja od prog, ki smo jih va-

Prav tako prisrčna in poceni zabava

kakor običajno bo na pusti večer pri

SLAMIČU

Na pepelnico pa Vam bo istotam na razpolago v I. nadstropju bogato založen ribji buffet

Borze

Dne 3. februarja 1940.

Denar

Ta teden je znašal devizni promet na ljubljanski borzi 8.131 milij. din v primeri z 9.043 in 10.681 milij. din v prejšnjih tednih.

Curih, Belgrad 10.—, Pariz 10.005, London 17.735, Newyork 446.—, Bruselj 22.51, Milan 236.75, Amsterdam 178.70, Berlin 106.175, Stockholm 101.35, Oslo 86,5, Kopenhagen 87.—, Sofija 5,30, Budimpešta 87.—, Atene 3,30, Carigrad 3,35, Bukarešta 3,30.

Gene živine in kmetijskih pridelkov

v Ptutu dne 31. januarja: volil I. vrste 5 din, II. vrste 4,50, II. vrste 3,50, telice I. vrste 4,60, II. vrste 4, III. vrste 3,75, krave I. vrste 3,75, II. vrste 3, III. vrste 2,75, prašiči špeharji 8,50, pršutarji 7,75 din za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. vrste prednji del 9, zadnji del 11, II. vrste prednji del 7, zadnji del 9, svinjina 13—16, svinjska mast 22, čisti med 16—20, goveje surove kože 13, teleče kože 16—18, svinjske kože 10—11 din za 1 kg. — Pšenica 200 din, ječmen 200, rž 175, oves 200, koruza 175, fižol 600, krompir 100—125, seno 100—125, slama 35—45, jabolka I. vrste 500, II. vrste 400, pšenična moka 375—400, koruzna moka 275, ajdova moka 400 din za 100 kg. Jajca 1,50 din za komad, mleko 1,50—2 din za liter, surovo maslo 24 din za kg. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 3—4,50, finejše sortirano vino 4,75—7 din za liter.

jeni iz prvih in drugih tekem. Člani tekmovalci, ki jim ni nobena brzina dovolj hitra, so zadovoljni s to progo, drugi pa pravijo, da je proga pretežka. Današnji drobni dež, pomešan s snegom, jo je napravil še težje. Tudi megle je za smučarje skrajno neugodna in pa ostra svetloba, ki kar reže v oči. Zato je bil današnji trening zelo slab. Tudi padci so bili pogosti.

V posebni kategoriji bodo v smuku tekmovali tudi vojaški granicarji. Župan g. Rozman iz Boh. Bistrice je daroval za prvaka lično srebrno dozo. Sploh gre g. župan prireditvi zelo na roko.

Fantovski odsek iz Bohinja ima mnogo dela in skrbi, da bi tretje tekme ZFO v Bohinju izpeljal v največje zadovoljnost vseh. Sicer pa poteka življenje v Boh. Bistrici povsem normalno. To je razumljivo, kajti tukaj je bilo že toliko zimsko-sportnih prireditev, da je tukajšnje ljudstvo tekem že vajeno, in bi se kvečjemu čudili, če bi naenkrat pozimi ne bilo v Bohinju nobene prireditve.

Zvečer je bila v Prosvetnem domu seja tehnične vodstva, pri kateri so izbrali vrstni red in so se določile vse podrobnosti za veliki dan, ki ga vsi težko pričakujejo.

Tekme v Liscach pri Celju

Na svečnico so bile izvedene tekme na smuški skakalnici za prvenstvo mariborske zimsko-sportne podzveze v izvedbi SK Celja. Udeležba tekmovalcev je bila precejšnja in to iz vseh krajev Slovenije in gosta iz Innsbrucka.

Na dolžino skokov je vplivala dokaj mehka podlaga novega snega. Kljub temu pa so bili doseženi prav dobri rezultati. Tekme je gledalo okoli 1000 ljudi.

Rezultati: Prvenstvo MZSP 1. Josip Čop (SPD Maribor) 26 in 27 m; 2. Marguč (SSK Maribor) 27,3 in 24,3 m; slede Fedor Gradišnik (SPD Celje); 4. Kurt Velle; Anatol Gorčar (SPD Celje).

Prvenstvo Celja: Zalokar Zoran (SK Ljubljana, št. 122), ki je postal prvak Celja; 2. Branko Božič, 3. Tone Razinger (Bratstvo), 4. Ivo Javornik, 5. Vinko Kavalarič.

Najdaljši skok dneva je dosegel Razinger Tone iz Jesenic in sicer 33,5 brez padca, izven konkurence pa Emerik Pepelnik (Innsbruck) s skokom 34,3 m. — Po tekmi je bila razdelitev nagrad in razglasitev rezultatov.

Športni drobiž

Kljub vojnemu stanju in nenormalnim prilikam v Evropi se bodo vendarle na nogometnem polju odigrale nekatere tekme mednarodnega značaja, katerih točni termini so že znani. Sezona teh tekem je bila, kakor že objavljeno, odprta s tekmo med Portugalsko in Francijo. Tu vam podajamo nekaj važnejših terminov: 11. februarja Francija—Anglija v Parizu; 24. marca Nemčija—Francija v Berlinu; 31. marca Madžarska—Svica v Budimpešti; itegeta dne se bo vršila tudi tekma med Romunijo in Jugoslavijo v Bukarešti; 14. aprila Italija—Romunija v Rimu; 21. aprila Madžarska—Protektorat v Pragi; 5. maja Italija—Nemčija v Milanu; 19. maja Madžarska—Romunija v Budimpešti; 9. junija Madžarska—Jugoslavija v Budimpešti; 1. decembra Italija—Madžarska v Rimu. Poleg navedenih je še mnogo drugih mednarodnih srečanj.

Po evetu zelo poznani in fenomenalni igralec ter kapitan italijanske državne reprezentance Meazza bo moral za daljšo dobo zapustiti zeleno polja zaradi čudne bolezni, ki se zelo težko leči. V desni nogi se mu zavešča krl. Morda mu bo ta bolezen sploh preprečila nadaljnje udejstvovanje na zelenem polju.

Italija in Spanija sta se dogovorili za dve mednarodni tekmi, termina za oju pa še nista določeni. Danes se bosta sestali reprezentanci namiznega tenisa mesta Berlina in Prage v Berlinu in tam pomerili svoje moči.

V umetnem dreanju v parih je G.-Pa dosegel znani par Herber-Bayer velik uspeh, burno odobravanje pa so želi tudi italijanski par Cattaneo, naša Silva Palmetova in drugi.

V znanem sportnem središču Holmenkolnu se bodo od 28. februarja do 3. marca vršile velike smučarske tekme, ki bodo nadomeščale svetovno smučarsko prvenstvo.

Znamenito krilo dunajskega Wackra, popularni Čizek, je bil dosedaj solastnik avtobusnega podjetja. Sedaj pa je z uspehom položil izpit za vozača in bo sam eedel za volan.

Podaljšujemo!

rok za nabiranje novih

naročnikov »Domoljubac«

do 12. februarja 1940

Žrebanje pa predstavljamo na 26. februar 1940

Do 12. februarja 1940

si vsak, dosedanj in novi naročnik, lahko pridobi pravico do žrebanja, pa tudi do požarne podpore 1000 din, ako plača naročnino za »Domoljubac« v Ljubljani — lahko pa kar po položnici na naslov ček. računa: »Domoljubac« — upravnništvo, Ljubljana. Štev. ček. računa 10.652. — Vsak dobi »Domoljubac« zastonj s pravico do žrebanja in do požarne podpore, ako pridobi pet novih naročnikov.

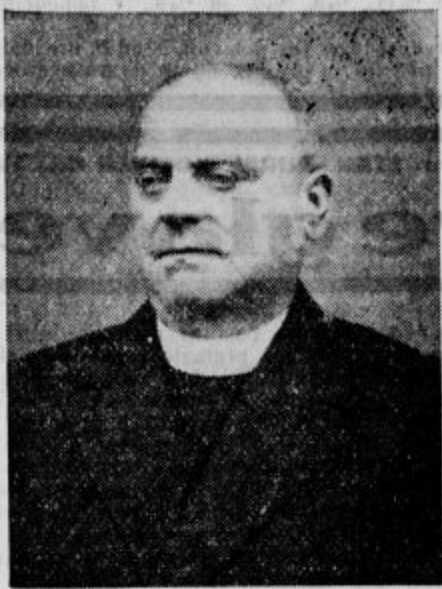
Vseh nagrad je 700

Prvi dve nagradi po 5000 din v gotovini!

ostale pa: radijski aparati, živalni stroj, harmonike, dvokolesa, brzoparilniki, kuhinjska posoda, razno blago, ure, knjige itd. itd. — Žrebanje bo pred komisijo naročnikov, in sicer bo tako izvedeno, da bodo naročniki razdeljeni na več sto skupin. — Tako bodo nagrade lahko razdeljene po vseh farah.

Naročite takoj »Domoljub« - Sreča vas čaka!

† Msgr. Jakob Gašparič

Trboveljsko župnijo je začela izguba, ki je ne bo lahko nadomestiti. V petek ob 10 zvečer je za vedno zatisnil svoje oči vseh nas velik dobrotnik duh, svetnik in župnik, msgr. Jakob Gašparič. Za njim žaluje brez vsake hlimbe cela župnija Trbovlje — ta za duhovnika tako težek delovni kraj. Saj je kraj znan, da se v njem zbirajo vsakovrstni značaji, a njega so imeli vsi radi in so ga iz srca ljubili. Ko je zadnjih osem mesecev ležal na bolniški postelji, je vse povpraševalo, kako je z njim in če bo ozdravel. Vse se je balo, da bi umrl, pa ljubi Bog ga je po njegovem trudopolnem delu poklical s Sebi po zasluženem plačilu.

Rojen je bil 4. julija l. 1872, pri Sv. Antonu v Slov. Goricah. Študiral je v Mariboru in v Celju v revnih razmerah. Po maturi se je vpisal na univerzo v Gradcu, kjer je dve leti študiral pravo. Bila je pa že božja previdnost, da je vstopil v bogoslovje v Mariboru in bil s tretjim letnikom posvečen za mašnika 1899 na svoj god.

Naprej je bil nameščen za kaplana k Sv. Martinu na Pohorju za kratko časa, a vseeno se je na ta kraj veselo spominjal. Prestavljen je bil na Dol pri Hrastniku, kjer se je pripravljala in zidala nova farna cerkev pod vodstvom sedanjega žalskega župnika in kons. svetnika Veternika. Tu je deloval nad 8 let in je faranom ostal v spominu nepozaben s svojo vedrostjo in dobrotljivostjo. Kar je zaslužil, je sproti razdal.

L. 1910 je bil imenovan za župnika na težko farno St. Rupert nad Laškem. Tu je deloval 14 let. Sedanjí laški dekan msgr. dr. Krulj, ki ga je dobro poznal, ga je predlagal na izpraznjeno trboveljsko župnijo kakor prej v St. Rupert in je tudi uspel. Njegovo delovanje v Trbovljah je pokazalo, da so pravega moža izbrali. Ko je nastopil trb. župnijo l. 1924, ta največji industrijski kraj v državi, si je nadel geslo: »Z dobrotljivostjo bom začel«, in je kmalu ustanovil Vincencijev konferenco, ki je v tem času razdelila že nad 100.000 din podpor, kupila na Vodah, sredi delavskih kolonij, prostor za dobrodelne ustanove in za cerkev. Lepo je po pravil farno cerkev od zunaj, nove klopi delajo

kras cerkvi, nabavil je veliko cerkvenih oblek, popravil župnišče, kaplanijo itd. itd.

Med farani je poživljal cerkveno pobožnost, kar se posebno opazi vsak petek. V pisarni, kjer je posebno v našem kraju veliko dela, je delal z neizmerno potrpežljivostjo. Kregati se ni znal ali se držati nejevoljnega. Širomaka ni nobenega odpustil brez daru, tudi očitno nevrednim daru ni odklonil, zato bi pa sam skoraj v pomanjkanju umrl. Pri TPD in pri g. banu je izprosil tisoče in radi so mu ustregli, saj so vedeli za njegovo dobrotljivost.

Ves čas je bil načelnik Kmečko-del. posojilnice, več let predsednik prosvetnega društva, pri gradnji Društvenega doma je pridno pomagal. Njegovo delo je bilo vsestransko in plodovito.

Eno leto sem se ni počutil v redu. Nagajali so mu dihalni organi, po veliki noči so se pokazali tudi zunanji znaki bolezni. Po binkošti se je zatekel v Leonišče za 10 dni, kjer so potrdili domnevo našega zdravnika g. dr. Cizeljna, da ima raka na pljučih. Vseeno je mislil, da bo še ozdravel in mislil je celo na upokojeitev, če količkaj okreva. A Bog ga je poklical med molitvijo s svojimi sobratji k Sebi. Bilo je življenje polno dobrih del. Trboveljčani ga bomo težko pogrešali, a upajmo, da nas tudi na onem svetu ne bo pozabil ter bo prosil za nas, ki smo mu napravili marsikatero težko uro. Ohranjen mu bo med nami najbližji spomin.

Zbor jadralnega športa visoke Gorenjske

Po dveh letih obstoja jeseniškega aerokluba 300 članov, 55 jadralcev, 7 jadralnih letal in ustanovitev jadralne šole

Jesenice, 3. februarja. Te dni je bil v dvorani Krekovega doma na Jesenicah redni letni obč. zbor jeseniškega Aerokluba. Občni zbor je vodil predsednik g. inž. C. Rekar, ki je pozdravil številne zbrane člane in prijatelje tega lepega in važnega športa tu na meji domovine. Podal je poročilo o delovanju kluba v preteklem letu. Iz predsednikovega in iz poročil tajnika, blagajnika ter načelnikov jadralne, modelarne in propagandne sekcije je razvidno, da je klub tudi v drugem letu svojega delovanja opravljal obsežno in koristno delo.

Število članstva se je v teku leta dvignilo za 80 članov, tako da šteje danes klub 304 redne člane in je po številu članstva že močnejši od ljubljanskega. Klub je končno našel novo primerno letališče, ki je sicer oddaljeno, toda zato letalsko odlično. Na tem letališču je v poletju priredil miting, ki se je ob udeležbi 7000 gledalcev iz mest, vasi in kmetij ter ob sodelovanju 7 jadralnih letal in vrste jadralcev, spremenil v pravo letalsko manifestacijo pod gorenjskim nebom. Za zaključek so nad letališčem zabučala motorna letala, ki so poudarila velik pomen tega kraljevskega športa za našo domovino. Na tem novem letališču se postavlja potreben hangar. Na Jesenicah pa bo postavljena primerna lastna montažna delavnica. Jadralna sekcija s skupinami na Jesenicah, v Kranjski gori in v Lescah razpolaga s 7 jadralnimi letali, večinoma lastnega izdelka, ki bodo do spomladi usposobljena za letenje in šolanje. Do sedaj stoji ob teh letalih 55 jadralcev, med katerimi imajo nekateri že A, B, C in zvanje C izpite. V preteklem letu je bilo izvršenih nad 850 startov.

Iz novega proračuna je razvidno, da je klub pred novim resnim in stvarnim delom, kajti preračunana je postavka 280.000 din za izpolnitev letalskega parka in organizacijo šole na novem letališču.

Občni zbor Aero-kluba je obiskal tudi podpredsednik osrednjega odbora in član oblastnega odbora, zaslužni organizator našega letalstva g. dr. Rape iz Ljubljane. Prinesel je pozdrave gorenjskim jadralcem obeh centralnih uprav in jih podkrepil za lepi, važni in koristni kraljevski šport, ki dobiva v novi dobi vso moralno in materialno podporo javnosti in države. Občni zbor je za naše vojaško letalstvo obiskal pilot, gospod kapetan Zlatko Malin, občni zbor je osebno pozdravil g. kapetan Vukajlovič, ki je z dr. Rapetom na gorenjskem mitingu poštrenovalno sodeloval, da je bilo izvršenih nad 270 krstnih po-

UŽIVAJTE
V NAŠIH
ZIMSKIH KRASOTAH

Obiščite BLED v zim!

Hotel Toplice

7 dni din 680—, 14 dni din 1330— vse vključeno

Hotel Toplice

Pokljuka Sport - Hotel

Pension din 85— do din 106— vse vključeno

Pension Pokljuka - Lovce

Pension din 75— do din 85— vse vključeno

Hotel - Pension Štarki, Bled

Najboljša oskrba — nizke cene

Hotel Slavec, Kranjska gora

Vse udobnosti za sportnike in izletnike. Pridobna restavracija. Lastnik Zore Leonold

Bohinj — Kraeno alpsko almovišče. Najlepše prilike za zimski sport. Zamrzo jezero. Prvoradni hoteli. Nizke cene.

Hotel Sv. Janez, Bohinj

Stalni smučarski učitelj. Zmerne cene.

Dom na Kofcrah 1400 m.

Zel. postaja Tržič. Oskrba od din 45— naprej. Idealni planinski smučski svet.

Savinjske Alpe

Logarska dolina — Goltje — Smrekovec — Peca

Smrekovec 1575 m. — Idealni smučski tereni. Koča stalno oskrbovana. Prehrana din 30— dnevno. Dohodi iz Crne, Soštanja in Ljubna ob Savini. Informacije: SPD Soštanj

Rimski vrelci 540 m.

Zel. postaja Guštanj. Idealni smučarski tereni. Stalni smučarski tečaj. Pension din 55— do din 70—

Pohorje 910— 1522 m

Obsežni smučski svet, številni planinski hoteli in domovi, nizke cene

Koča pod Kopo 1372 m. — Celotna oskrba din 40— do din 50—

Kraska lega. Idealna smučarska. Informacije: SPD Slovenjgradec.

Pojasnila in prospekti: Turjakoprometna zveza »PUTNIK«, Ljubljana — Turjakoprometna zveza »PUTNIK«, Maribor in vse poslovalnice »PUTNIKA«

leto kot novost za gorenjsko mladino. Od naše vojske se je udeležil obnega zbora član uprave g. kapetan Kapetanovič ter številna zastopstva skupin iz Kranjske gore, Lesc in gorenjski piloti, ki so klubu radevolje na razpolago.

Član banovinskega sveta g. Peter Arnež je kot predsednik nadzorstva ob podelitvi absolutorija staremu odboru, izrekel pomembne besede o pravem tovariškem, poštrenovalnem in idealnem delu, ki biva v tem klubu, in naj bi to delo bilo vzor pravega dela v odborih vseh društev, ki želijo uspehov. V novi odbor so bili izvoljeni večinoma dosedanjí člani uprave a predsednikom g. inž. C. Rekarjem na čelu, kateremu stojijo ob strani agilni ustanovitelji: pilot Ručigaj, inž. Pretnar ter vrste jadralcev in modelarjev in za njimi vsa javnost visoke Gorenjske.

† Kanonik msgr. Ivan Slavec

Ponoči od 31. januarja na 1. februarja je umrl v Trstu kanonik g. Ivan Slavec. Lansko leto pomlad je dopolnil 80 let starosti. Rojen je bil v starodavnem Lipici na Kraeu, kjer je bil njegov oče, rodom iz Oreha na Pivki, uslužben pri cesarski žrebnarni.

Študiral je v Trstu in Gorici in postal duhovnik l. 1885. Kot mlad kaplan je bil nastavljen pri stolnici sv. Justa v Trstu in je imel tam redne slovenske pridige, na katere se starejši ljudje že spominjajo. Ko so se nacionalne in politične borbe huje razvele proti zatonu slovenskega, so bile te slovenske pridige pri etolnolci odpravljene in prenesene k Staremu sv. Antonu. Slavec je bil zadnji pridigar v slovenskem jeziku pri sv. Justu. Šel je za župnika na Repentabor, kjer je krepko poprijel v dušnem pastirstvu in tudi v drugih panogah koristnega udejstvovanja. Pozneje je postal župnik in dekan na Opčinah pri Trstu, kjer ga imajo še sedaj v lepem spominu. Leta 1912 je bil imenovan za kanonika etolnega kapitlja v Trstu. Bil je tudi mnogo let generalni vikar posebnosti za slovenski jezik in hrvaški del škofije. Kazal je mnogo takta in zdrave uvidevnosti pri izvajanju svoje izredno težke funkcije in si je pridobil prijateljev pri vseh narodnostih. Pri vsaj svoji zaposlenosti pa je vedno rad pomagal v mestu in na deželi ob raznih slovenskih prilikah kot priljubljen govornik. Zato je blagega gospoda že pred mnogimi leti zadela kap, ki se je še večkrat ponovila in ga popolnoma onemogočila. Z njim je večina škofije izgubila zadnjega zastopnika v etolnem kapitlju.

Pokojnega monsinjora Slavca se moramo spomniti še posebej kot bivšega častnika. V sporazumu s prežodaj umrlim dr. Jožetom Pavlico je ustanovil l. 1893 v Trstu krščansko-socialno glasilo »Primorski List«. Poučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem. Ker so bila v Trstu premalo ugodna tla, se je list naslednje leto preselil v Gorico, kjer ga je potem urejal A. Mahnič. Pok. mons. Slavec pa je tudi kasneje rad podpiral vsako prizadevanje za krščansko prosveto med našim ljudstvom. Bog mu bodi obilen plačnik! Njegov spomin bo blagoslovil vse v pozne čase. Naj v miru počiva!

Kamnik vabi!

Danes bodo v Kamniku velike skalalne tekme na skalalnici, ki jo je SK Kamnik zgradil pred osmimi leti pod Zaprčami. Po dolgem presledku je zdaj v Kamniku spet padlo toliko snega, da je skalalnica uporabna za tekme. SK Kamnik razpolaga tudi z lepim kadrom mladih tekmovalcev. Nekateri med njimi so že pokazali svoje znanje na raznih tekmah (brata Janežiča) drugi pa se bodo prvič predstavili naši športni javnosti. Ze sedaj lahko rečemo, da bodo gledalci navdušeni nad skoki komaj 13letnega Ernesta Šunkarja z Zal, ki je skočil v petek 33 in pol metra daleč, kar predstavlja kamniški rekord.

Za zmagovalca je poklonil kamniški župan g. Novak lep pokal, drugi pa prejmejo kolajne in praktična darila. Predsednik in podpredsednik kluba sta poklonila vsak po en par skalalnih smučí. Za gledalce bodo napravljeni sedeži nasproti skalalnici, da bodo imeli krasen razgled. Tekme bodo ob 3 popoldne po prihodu vlaka. Drobni dež prav nič ne bo škodoval skalalnici in tudi tekem ne bo oviral.

Novo izborna primorsko črnino točijo pri Čačarju.

CENJENE DAME!

Izdelujem steznike, trebušne pasove in nedrčke po najnovejših pariških in dunajskih mode lih iz najboljšega francoskega blaga

ADA PETRAČ
SALON STEZNIKOV — Tavčarjeva ulica 4/L

Boguslav Kuczynski:

Beg iz Varšave

»Jaz bom kmalu prišel tja k vam,« je rekel Stachowiak. »Če ne bo vozil vlak, pridem peš. Kaj pa je to dvajset kilometrov!«

Spet sta vzela v roke mapo Varšave ter določala razdaljo. Mesta na severu, ki jih je sovražnik že zavzel, so bila tako blizu, da je budilo strah.

»Morda ne boš niti mogel več priti k nam?« je pripomnila Marija.

»Vsaj ostali boste vi skupaj,« je rekel Stachowiak. »Saj bom jaz tako danes ali jutri pri vojakih.«

Zato mu je šlo, da bi ona ne ostala sama. Ze se je bližal večer. Čakala sta na svaka. Končno je telefoniral on.

»Dal sem aro. Sofer je pošten človek. Gotovo bo prišel, toda zdaj še čakam nanj.«

To je jima povedal. Zato sta čakala naprej. Čez eno uro spet telefon.

»Sofer je bil tukaj,« govori Marijin svak, »pa mu manjka bencina. Pravi, pa, da ima obljubljenega.«

Čakala sta še dalje. Ze se je delal mrak. Bilo je že pozno, ko mu je javil svak: »Sofer noče iti v to smer. Pravi, da na severu konfiscirajo vsa vozila.«

»Kaj boš storil,« je vprašala Marija svaka. »Ostanem v Varšavi,« je bil kratek odgovor.

Ta odločitev ju je presenečila. »Kako da ostanem? Zakaj ne bi pošel za uradom v Lublin?«

»Slišal sem, da se moj urad ni ustavil v Lublinu in da so šli dalje. Zakaj naj bi izdal

sedaj za pot v Lublin 70 zlotov? Mi ne pade v glavo, da bi v tem času tako razmetaval denar!«

Ah, tako. Torej je ostal. Ni pa prenočeval doma in tudi podnevi se je mudil pri svojem prijatelju. Stanoval je namreč blizu letališča.

»Ostaneva tudi midva,« sta sklenila isti hip tudi Stachowiak in žena.

Tak sklep je bil še najlažji. Kovčegov nista več razvila, temveč sta šla kar spat. Stachowiak je to noč prebdel na balkonu. Rano je spet telefoniral znancom v mestnem uradu.

»Nobenega upanja ni več, da bi se mogla v redu izvesti mobilizacija. Železniške postaje so vse bombardirane in prav tako tudi ceste. Vlaki ne vozijo več in zato ni transportov. Vse delamo samo ponoči. Toda transportna sredstva in naprave so izpostavljene največjim napadom.«

»In kaj delajo tisti, ki so jih prav kar vpo-klicali? Videl sem plakate z rdečim pasom?«

»Stekajo se peš in pošiljajo jih peš takoj naprej.«

Ali naj gre z njimi ali kaj? Stachowiak si je skrivaj pripravil majhen zavoj z drobnimi stvarmi ter perila za enkrat preobleči. Plać, rokavice in klubek je obesil v predsobo. »Hudo mi bo oditi,« je pomislil in pogledal na Marijo, ki je krpala svojo svileno perilo. Stachowiak je tedaj začel telefonirati na vse strani in iskal kakšno socialno zaposlitev. Toda od povsod so mu odgovarjali, da imajo ljudi na pretek. Samo radio je javljal neprestano, da naj se tisti, ki znajo šivati, zglobe na določenih mestih.

»Pojdite kam na deželo,« so jima svetovali. V Varšavi čakati, nima smisla.«

Bilo je že zgodaj. Še ne devet dopoldne. Kmalu po devetih pa je Mariji telefonirala prijateljica, da se ji je posrečilo dobiti prostor v vlaku za sebe in svoje otroke.

»Toda odpeljali se bomo morda šele zvečer. Do tedaj moramo čakati v vagonu,« je še pristavila.

Nekaj minut pozneje so telefonsko klicali Stachowiaka. Z ministrstva za propagando, ki se je ustanovilo, mu je javljal neki znanec:

»Kot se zdi, bomo takoj šli iz Varšave. Če nameravata tudi vidva oditi, odločita se, da vama rezerviram prostor.«

»Zdaj se še nisva odločila,« je rekla Marija in občutila Stachowiakov pogled na sebi. Solze je imela v očeh. Toda že ves dan se je dobro počutila. Tudi vročine ni več imela. V najslabšem primeru se bo pač malo odmaknila iz Varšave, a ne daleč, da se takoj zopet vrneva.«

To je bila še najbolj pametna odločitev. Ko pa je telefonirala še nekaterim ljudem, ki so bili še včeraj v Varšavi, je zvedela, da so že odšli. Odločila je služalo. Ni se dala prestrašiti.

»Nehajva s telefonom in ne sprašujva več!« je odločil Stachowiak. »Poprimiva se kakšnega dela, to bo najboljše. Radio pa bova odpirala samo v času dnevnih poročil.«

Na ta način bi bilo mogoče vzdržati tudi v mestu. Zdelo se je, da bosta pri tej odločitvi tudi vztrajala. Ko pa se je zaslislal zvonec telefona, je Stachowiak nejevoljno segel po slušalo.

»Prosim!« je rekel in odločil slušalo ter ga ponudil Mariji. »Tebe kličejo.«

Marija je sedela v fotelju ter prav tako rekla: »Prosim!«

Pokazalo se je, da jo je klicala davna znanka, znanka še njenih staršev, ki so jo poznali kot majhno deklico. Bila je to preprosta ženska. Nekaj časa je bila v službi pri njih, potem pa se je poročila. Od moža pa je odšla proč s hčerko. Bala sta se te ženske, kajti nekoč so govorili v njej, da je »jezljiva.«

»Kaj hoče?« je vprašal Stachowiak nemirno.

»Rada bi šla iz Varšave in bo prišla takoj sem.«

Poslovili sta se in Marija je odločila telefon.

»Hm!« je zamrmral Stachowiak. »In kaj je še rekla?«

Marija je za hip molčala.

»Kdo ve,« je rekla tiho, »če ta vlak ministrstva za propagando ni zadnji vlak, ki bo šel iz Varšave in zadnja možnost za odhod?«

»Ona je tega mnenja.«

»Za avto ne bova imela denarja,« je pripomnil Stachowiak in bilo ga je v hipu sram njegove neodločnosti. »Sam ne vem,« je rekel čez hip, »ali bi ostala tu ali pa odideva...«

Oblekla sta se v dnevno obleko in čakala na ono žensko. Kmalu je pozvonilo v predsobi. Stachowiak je odprl vrata. Bili sta obe: ženska in hčerka, podobna materi. Obe sta bili nervozni in sta naglo govorili.

»Vlada je že šla iz Varšave in vsi državni zavodi.«

Visoki glas hčerke je kakor žvižgal: »Zvedeli sva za ta vlak. Za ta zadnji vlak. Polno ljudi se odpelje z njim. Potem ne bo več evakuacijskih vlakov. Usodi nas prepustite.«

Videti je bilo, da sta strašno preplašeni.

»Zakaj gre prav za prav? Ali sta se namenili oditi s tem vlakom?« je vprašal Stachowiak.

»Seveda. Hoteli bi potovati z vami vred, pa se ne vemo, kam obrniti.«

Stachowiak je ni mogel reči, da ostane v Varšavi. Dvignil je telefon. Klical je nekaj časa, pa ni mogel nikogar doklicati, ki bi mu dal podatke o tem vlaku. Šele pri tretjem ali četrtem klicanju so mu sporočili, da je njegov znanec že odšel v Lublin z avtom pred pol ure. To je Stachowiaka spravilo v nemir.

»Stopimo tja,« je rekel Mariji, ki je samo sklonila glavo.

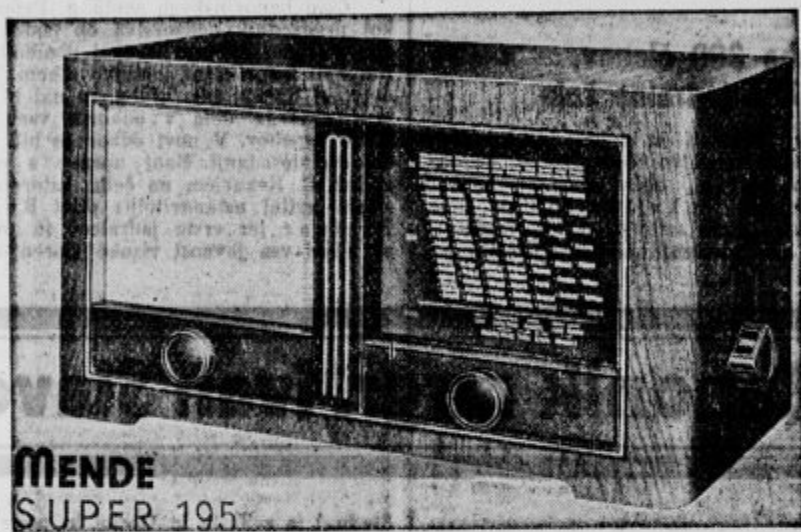
Drobne novice

Koledar

Nedelja, 4. februarja: Tretja predpostna nedelja. Andrej K. škof; Janez Brit., mučenec.
Ponedeljek, 5. februarja: Agata, deva, mučenica. Albin, škof.
Torek, 6. februarja: Pust; Doroteja, devica, mučenica; Tit, škof.

Novi grobovi

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala gospa Nada Grošelj, soproga g. prof. dr. Milana Grošlja. Pogreb bo danes ob pol treh popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.
 † V Ljubljani je umrl gospod Sebastijan Čenčur, železniški uradnik v pokopju. Pogreb bo danes ob četrti na pet popoldne izpred mrtvašnice Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti 9 na pokopališče k Sv. Križu.
 † V Črnomlju je izdihnila svojo blago dušo gospa Eliza Mužina roj. Radič. Pokopali bo danes ob 3 popoldne na črnomeljskem pokopališču.
 † V Kamniku je umrla gospa Franja Kenda, roj. Levičnik, bivša znana in ugledna restavratorka. Doživela je 77 let. Pokopali bo danes ob 4 popoldne na pokopališču na Zalah.
 † V Krškem je umrl g. Vinko Bon, veleposesnik.
 † V Ljubljani je v visoki starosti 87 let umrl gospod Tomaž Lucin, bivši trgovec in posestnik. Pogreb bo danes ob 4 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu.
 Naj jim sveti večna luč! Zaljubljenim naše iskrene sozljaj!

Prvovrsten super radijski aparat tipa »Mende« bo dobavila trdka

Setina Franc, Ljubljana, Domobraska 27

za naročnike »Domoljub«. — Zato ne odlašajte, ampak takoj poravnajte naročnino za »Domoljub«.

Se je čas! — Sreča vas čaka pri žrebanju dne 26. februarja 1940

Osebnosti

— Iz učiteljske službe. Razveljavljen je odlok o namestitvi Sekolec-a Františka na meščan. šolo v Mežico. — Imenovani so za učitelje telovadbe na meščanskih šolah: Filip Ivan na Jesenicah, Zlatnik Ludvik v Kranju in Pirnat Edvard na II. meščan. meščan. šolo v Ljubljani. — Dodeljen je na meščansko šolo v Dol. Lendavi Zvan Andrej.

Kaj pravite?

Iz Finske poročajo, da sovjetski ujetniki napravljajo najbolj porazen vtis zaradi svojega neverjetnega neznanja. Ne le preprosti vojaki, celo častniki nimajo niti toliko osnovnih pojmov o poznanju zemljepisja in o socialnih razmerah v svetu, kakor pri kulturnih narodih navaden šolar. Očitno je, da drži komunizem vso ogromno Rusijo le na ta način pod svojo diktaturo, da pusti narode v popolnem neznanju in nevednosti. Komunizem se zaveda, da sta izobrazba in kultura njegova največja sovražnika. Zaradi tega tudi opazuje, da se komunizem s svojimi primitivnimi nauki, ki so preračunjeni predvsem na nižje nagone ljudskih množic, razširja in najde pristašev med neukimi in neizobraženimi množicami. Čim pa se kak narod prične gospodarsko dvigati in zlasti ko začne bolj samostojno misliti in ima priliko za vsestransko izobrazbo, potem hitro izgubi simpatije za protinaraven komunizem, ki je preračunan na primitivne in zaostale azijske narode. — Komunistična diktatura torej skrbno pazi, da njemu podložno ljudstvo ne ve ničesar drugega in tudi prav ničesar drugega ne more in ne sme zvedeti, razen tega, kar mu vtepejo v glavo boljševiški mogotci.

Sploh se diktature boje miselnih ljudi. Pri tem se spominimo na dobo Žirakovič-Kramarjeve diktature v Sloveniji. Ena prvih skrbi tedanje strahovlade JNS v Sloveniji je bila, da je razpusila in prepovedala katoliške prosvetne organizacije in zaplenila prosvetne domove. Čim bolj bodo Slovenci neizobraženi in nepoučeni, tem lažje jih bo spravili pod diktatorski škorenj proslulih samozancev! — Tako je tedaj sklepala JNS in najprej udarila po ljudski prosveti. Ta miselnost je res nad vse značilna za vse reakcijske diktatorje in samozance, vseeno, ali same sebe imenujejo »naprednjake«, marksiste ali pa kakorkoli že.

— Poročil se je g. Janez Kuralt, posestnik iz Reteč pri Škofji Loki, z gđ. Ivano Avguštin, hčerko trgovca in župana občine Stara Loka. — Zenin in nevesta sta vneta prosvetna delavca in cerkvena pevca. Želimo jima obilo božjega blagoslova!

— Na svečnico sta se poročila v cerkvi sv. Cirila in Metoda gđ. Nina Ravnarjeva iz Ljubljane in gosp. inž. Luca Kremžar iz Jarš pri Kamniku. Za priče sta bila gg. Franc Ravnar, lesni industrijalec, in dr. Maks Kremžar. Castitamo!

— Poročila sta se pri Sv. Petru v Ljubljani gospod Edvard Čerček, profesor na državni realni gimnaziji v Novem mestu, in gđ. Zupan Marija, uradnica državne bolnišnice v Ljubljani. Obilo sreče in blagoslova božjega.

— Poročila se danes v frančiškanski cerkvi gospod Zupan Slavko, uradnik O. U. Z. D. in gđ. Zupanc Anica, uradnica istotam. Želimo jima s cvetjem nastlano pot skozi življenje.

— Poročil se je g. Grinlat Avgust, trg. sodnik in član radijskega orkestra, z gđ. Ivanko Galitovo. Bilo srečno!

— Družba sv. Rafaela vabi ves odbor, da se udeleži, kolikor mogoče, pogreba dolgoletnega marljivega odbornika g. župnika Gašpariča v Trbovljah v ponedeljek ob 10 dopoldne.

— O komunizmu, največjem zlu sedanje dobe, je napisal izčrpano in poljudno pisano knjigo dr. Ahčin. Pisatelj podaja sestav in organizacijo komunistov, njihove metode in udarilnice, ki jih trojijo med nepoučenimi. Zato priporočamo knjigo ne samo v branje ampak v resen študij! Knjiga se naroča pri Zvezi fantovskih odsekov v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7-I. in stane broš. izv. 10 din, vezan izvod 18 din.

— Velika skupščina društva Krščanska šola bo v nedeljo, 18. februarja ob pol 11 dopo. v beli dvorani hotela Union v Ljubljani, s sledečim dnevnim redom: 1. odborovo poročilo; 2. volitev odbornikov v vrhovno osrednje vodstvo, ki obenem vodi posle ljubljanske škofijske zveze; 3. posvetovanje in predlogi; 4. slučajnosti. — Člani, starši in vzgojitelji vljudo vabljeno! — Odbor.

— Trgovci! Uhogrelce razpošilja vsako množico Stermek! — Celje.

— Prva polovica marca je določena za doposiljanje rešitev nagradne uganke v »Družinski priliki« za leto 1940. Kdor se hoče poskušati v tekmi za lepe knjižne nagrade, mora v zgoraj navedenem času poslati nalepljeno rešitev. Seveda ne gre brez »Pratike«. Če je še nimate, pohitite z nakupom!

— Seznan o pobranem uslužbenem davku, prispevku za narodno obrambni fond in bednostni sklad po najnovejših predpisih davčne oblasti je založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena za polo (v dvojniki) 1.150 din. V isti založbi je izšel tudi Seznam o vplačanem posebnem prispevku za narodni obrambni fond, ki služi za odpremo prispevka za narodno obrambni fond tistim, ki se poslužujejo za plačilo uslužbenega davka male tiskovine za 12 oseb. Cena seznamu je 1 dinar.

— Post se bliža. Kdor hoče sam ali z drugimi opravljati pobožnost križevega pota, naj si preskrbi knjižnico »Sv. križev pot«. Krasi jo 14 lepih postajnih slik domaćega slikarja Slavka Pengova povzetih iz župne cerkve na Bledu. Kdo ne ve kako težko je dobiti pravi pojmo o milosti in nadnaravnem življenju? — Če pa sežete po knjižnici »Otroci božje«, vam bo postalo na mah toliko stvari jasnih, ki o njih doslej niste prav vedeli kako in kaj. Pisatelj pojasnjuje vzvišene resnice naše svete vere z zgledi, primeri in pripodobami iz narave in našega vsakdanjega življenja. Da knjižico bere vsak z užitkom in velikim duhovnim pridom. Pravkar je izšla drobna knjižica z naslovom »Papež Pij XII.« — kratak življenjski portret svetnika, ki v teh težavnih časih prevaja po odlično krmari čolnice svete Cerkve. To knjižico bi moral dobiti vsi vsak zaveden katoliški Slovenec. Vse tri knjižice se dobijo v upravi »Knjižice«, Rakovnik-Ljubljana 8. Vsaka stane 1 dinar; pri večjem naročilu znaten popust.

— Proti ozeblinam se je izkazala sol sv. Roka kot zelo dobra. Zlito se soli raztopilo v latorju vroče vode in 15 minut namakamo premrle dele nog. Potem namažemo ozebla mesta z vazelinom in jih ovijemo s platneno krpo. Bolečine prenehajo takoj, če pa ves postopek ponovimo nekaj krat, izginejo tudi ozeblin popolnoma. Sol sv. Roka se dobiva povsod.

KINO KODELJEVO — Telefon 41-64

EROL FLYN, OLIVIA de HAVILLAND
 ter 10 000 štatistov v barvanem velefilmu:

Robin Hood

Največje pustolovno in senzacionalno delo vseh časov z najprominentnejšimi igralci

Robin Hood - osvoboditelj svojega naroda
 Robin Hood - borec za pravico in svobodo tlačnih
 Robin Hood - legendarni junak naših sanj

Za dodatek: V indijskih loviščih

Pomnožili smo število predstav: V nedeljo ob 11.11, 1/3.11, 1/2.11, v ponedeljek ob 8. uri.

Predprodaja: Ob delavnih od 3. ure dalje v nedeljo in praznik od 10. do 12. ure dop.

Danes ob 10.30 (znižane cene) ter ob 15., 17., 19. in 21. uri STAN LAUREL in OLIVER HARDY

KINO SLOGA 27-30 Bistre glave

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine z dne 3. t. m. je objavljena »Uredba o razširitvi pokojninskega zavarovanja nametencev na zobne tehnike in strojne in strojniškim izpitom« dalje »Spremembe in dopolnitve v takem in pristojbenem pravilniku«, »Spremembe in dopolnitve v pravilniku za izvrševanje zakona o sodnih taksah«, »Načrt za amortizacijo 3 odstotnih obveznic za likvidacijo kmetijskih dolgov za proračunsko leto 1939-40« in »Razglas o sklicu bankega sveta«.

Ali ste že naročili letošnje Mohorjeve knjige?

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in slično. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— »Mali gospodar«. Pod tem naslovom je izšla meseca januarja prva redna številka mesečnika, ki je namenjen vsem našim malim ljudem, delavcem, malim kmetom in nametencev, ki se zanimajo za reje malih živali, sadjarstvo, vrtnarstvo itd. Ves ta delavni načrt je lepo razviden iz vsebine prve številke. Po uvodni besedi o ciljih in nalogah lista sledi poučen sestavek o opravih rejca malih živali v mesecu januarju s številnimi koristnimi navodili in nasveti, ki se tičejo vseh panog reje malih živali. Za tem prinaša list prav poučne sestavke o odbiranju in shranjevanju valilnih jajc, o tem, kaj mora vedeti rejec — začetnik o angorskem kuncu, kako skrbimo za koze v mesecu januarju in o vzreji golobov; zelo zanimiva sta oba članka o kozjereji: »Ali naj redimo koze?« in »Redimo male živali, zlasti koze«. V rubriki »Naš vrt« prinaša kratek članek o zasajanju malih vrtoz z sadnim drevjem, naslednji z naslo-

vom »Topinambur« pa nas podrobneje seznaja s to, pri nas vse premalo poznano in skoro pozabljeno rastlino, ki daje odlično krmo v listju in gomoljih. V veterinarskem kotičku je nekaj prav važnih navodil o kokoških boleznih, kakor sledi navedbe poučen in koristen članek o pripravljanju kolin. List zaključuje društvene vesti, iz katerih posnemamo, da je življenje po rejskih društvi zelo živahno. V sedanjih težkih časih, ko je marsikdo naravnost prisiljen, da si poišče sredstva za izboljšanje svojega gospodarstva bo list »Mali Gospodar« nedvomno prav dobro služil svojemu namenu ter ga toplo priporočamo vsem, ki se zanimajo za boljši obstanek. List izdaja Zveza društev »Mali gospodar« za Slovenijo v Ljubljani in se naroča pri upravi Gajeva ul. 9-I. Naročnina znaša letno din 30.

— Pri zaprtju, motnji v prebavi, vzemite zjutraj še na prazen želodec en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

— Gg. rezervni oficerji! Vse, kar potrebujete za Vašo uniformo, dobite najceneje pri trvdki A. Kassig, Ljubljana, Miklošičeva cesta 17 — blizu glavnega kolodvora.

Zdravilno delovanje Rogaska mineralne vode:

Pri odvisni želodčni kislini je treba štirikrat na dan piti po 100—200 g vrele Styria. Voda se najprej ogreje, da izhlapi ogljikova kislina. Polahko piti!

Ljubljana, 4. februarja

Gledališče

Drama: Nedelja, 4. februarja ob 15: »Profesor Klepec«. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20: »Na prisojni stranici«. Izven. Znižane cene od 20 din. — Ponedeljek, 5. februarja: Zaprt.

Opera: Nedelja, 4. februarja ob 15: »Ero z onega sveta«. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 20: »Lumpacijski Vagabundus«. Izven. Ponedeljek, 5. februarja: Zaprt.

Rokodelski oder

Drevi od sedmih bo v Rokodelskem domu običajna predpustna prireditev. Na sporedu je izborna veselogra »Dva para se ženita«, ki je imela pri premieri najboljši uspeh z ozirom na izredno številni obisk in z ozirom na dobro voljo in smeh, ki jo je dosegla pri vseh poslušalcih. Pred igro bo nastopil pevski zbor, po igri pa pevec kpletov. Na pustni terek bo Rokodelski oder igral velezabavno burko »Utopljenec«. K obema predstavama prav vljudo vabimo. Vstopnice se dobivajo danes dopoldne od 10—12 in zvečer od 6—7 v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12.

Radio Ljubljana

Nedelja, 4. febr.: 8 Jutranji pozdrav — 8.15 Cimermanov kvartet — 9 Napovedi, poročila — 9.15 Prenos cerkv. glasbe iz franč. cerkve — 9.45 Verski govor (ravnat. Jože Jagodice) — 10 Pevski in klavir. koncert. Izvajata gđ. Vida Valjalo in ga. Marta Osterc-Valjalo — 11 Nedeljski koncert Radij. orkestra — 12.30 Poročila in objave — 13 Napovedi — 13.02 Plesno glasbo izvaja orkester »Swing-Rhythmic« — 14 Po domače (plošče) — 17 Kmet. ura: Varujmo živino pred slinavko in parkljevko (dr. Kocjan Leo) — 17.30 Ljublj. pevski jazz-kvartet, vmes igra harmoniko Stanko Avgust — 19 Napovedi in poročila — 19.20 Nac. ura: Prva srbska vstaja — izvolitev Karadjordja za vrhov. vodjo (Boža Kovačević, Bgd) — 19.40 Objave — 20 Vesele in okrogle (plošče) — 20.30 Orkestral. in zborovski koncert. Sodeluje: Radijski orkester in pevski zbor »Sava« — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Zdaj pa za ples (plošče).

Ponedeljek, 5. febr.: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Godbe na pihala (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Opoldan. koncert Radij. orkestra — 14 Poročila — 18 Zdravstveni pogoji za srečen zakon (dr. A. Breclj) — 18.20 Skrajnjakov kvartet (plošče) — 18.40 Mesečni slovnstveni pregled (prof. Fr. Vodnik) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nac. ura: Zgodovina in jezikoslovje Srbov in Hrvatov (dr. H. Barič, Bgd) — 19.40 Objave — 19.50 Več manire — brez zamere (Fr. Govekar) — 20 V pustnem veselju. Sodelujejo: Vek. Janko in Svet. Banovec ob spremljevanju harmonike (A. Stanko) in Veseli godci — 21.30 Veselo rajanje (plošče) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Radij. orkester.

Drugi programi

Nedelja, 4. februarja: Belgrad: 19.40 Nar. pesmi — 20.30 Zab. konc. — Zagreb: 20 Tamburice — 21 Zab. konc. Bratislava: 20 Izseljska oddaja — 22.15 Regerjeve skladbe — Sofija: 20.30 Operetna gl. — Angleške postaje: 21.45 Finske pesmi — 22.15 BBC ork. in zbor — 23 Shakerpearljev »Vihar« — Ankara: 19.30 Plesna gl. Beromünster: 20.10 Puccinijeva opera »La Boheme«

Prireditve in zabave

Prijatelji poštna zabave naj pridejo danes popoldne ob 5 v dvorano Dekliškega doma na Karlovski cesti 22, kjer se bo pred-

vajala vesela, pa obenem vzgojna štiridejanka »Izgubljeni raj«. Vstopnice se dobijo pred vhodom v dvorano.

Simfonični koncert Ljubljanske filharmonije v petek, 8. t. m. v Unionu ima na sporedu Smetanovo simfonično pesnitev »Vltava« iz cikla »Moja domovina«. Poleg Čajkovskega največja predstavnik ruske glasbe, katerega V. simfonia bo izvajana, je Smetana najtipičnejši predstavnik češke glasbe, njen prebuditelj. Predprodaja vstopnic je pri blagajni kino Uniona.

Frančiškanska prosveta. Zadnjikrat v sezoni se danes ponovi pravilna igra, z godbo in petjem, »Pogumni krojaček«. Vsi vljudo vabljeno. Frančiškanska prosveta M. O. Pevski koncert. Marija Tutta Stefan, ki je študirala petje v Zagrebu, Reichenbergu, Milanu, Pragi in Salzburgu in delovala z velikim uspehom kot koncertna, oratorna, radio pevka in pedagoginja v inozemstvu, poje jutri v ponedeljek, dne 5. t. m. v frančiškanski dvorani. Pri klavirju dr. Danilo Švara.

Violinski koncert. Jutri, v ponedeljek, ob 20 bo v mali Filharmonični dvorani koncert znamenite italijanske violinistke Lilije D. Albore. Ona je izvrstna virtuosinja, velika umetnica. Ker so violinski koncerti redki opozarjamo na jutrišnji večer v mali Filharmonični dvorani. Umetnico spremlja na klavirju g. H. Giesen. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

Sentjakobska dvorana. Na pustno nedeljo, 4. t. m., ob 7 zvečer vabljeno vsi prijatelji poštnega razvedrila v farno dvorano k veseligrji »Kratka sreča«. Kdor se želi od srca nasmejati, naj nas gotovo obišče. Predprodaja vstopnic v dvorani od 9—12 in od 5 dalje.

Vzgojitelj Lanovec, O. Ernesta trodejska komedija iz učiteljskega življenja, bo uprizorjena na akademiji »Kulturnega združenja« dr. učiteljskega, dne 10. februarja 1940 v frančiškanski dvorani. Komedia slika v veseli in satirični obliki stanje naših šolskih prilik.

Prosvetno društvo Trnovo ponovi na pustni terek ob 20 v društvenem domu pri pogrnenih mizah veseligrjo v treh dejanjih »Detektiv Meglac«. Predprodaja vstopnic v nedeljo 4. februarja od 10 do 12 v društvenem domu.

V Dravljah vpripori Fantovski odsek z sodelovanjem Dekliškega krožka veseligrjo v treh dejanjih »Matjaž Matjaž«, danes ob 4 popoldne v cerkveni dvorani v Dravljah. Preskrbite si vstopnice v predprodaji, ki je od 10 do 12 dopoldne v cerkveni dvorani. Cene običajne.

Sestanki

Diplomirani tehničarji Dne 11. februarja t. l. bo ob pol 9 dopoldne 16 redni občni zbor UDTKJ, sekcija Ljubljana, v dvorani restavracije pri »Sestici«, Tyrševa c. 6. Vabimo k polnoštevilni udeležbi. — Odbor.

Mladci fant. odseka Zg. Šiške imajo danes redni mladčevski sestanek točno ob 11 dopoldne v mežnariji v Kosezah. Udeležba strogo obvezna, ker so na dnevnem redu važne in nujne zadeve. — Vodja mladcev.

Cerkveni vestnik

II. Vnanja Marijina kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani ima danes ob 14 shod. Prijete vse! Voditelj.

Lekarne

Nožno službo imajo lekarne: V nedeljo: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20 in mr. Murmayer, Sv. Petra c. 78. — V ponedeljek: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10 in mr. Bohinec ded., Rimska c. 31.

Poizvedovanja

Zatekel se je lep mlad pes svetlorumene barve. Dobi se: Ambrožev trg 10. Izgubila se je rokavica z desno roko od Okrožnega urada do Medjatove hiše. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi 20 din v trafiki Tyrševa 17,

LJUBLJANA

1 Nočni žastivi bodo molili prev. Zakrament ob priliki 40 urne pobožnosti v stolnici v noči od ponedeljka na torek (od 5. na 6. februar). Vsako nočno uro od 9 zvečer do 4 jutraj se bodo opravile molitve 30. ure: Spravne molitve. Može in mladenci, pridite zastopovat za premnoga razžaljenja sedanjih dni!

1 Stare 50 dinarske kovance bodo vse ljubljanske pošte sprejemale do včerajš 14. februarja.

PRAVI SAN PEDRO MATE ČAJ

vzpodbuja in istočasno ublažuje utrujenost in lakoto. Dobi se samo v originalnih zavojih po din 5— in din 18—. **Drogerija Gregorij** Ljubljana, Prešernova ulica 5.

1 Poslednji dan Deržajev razstave. Danes zaključijo planinski slikar Edo Deržaj razstavo svojih olj, akvarelov in grafik. Razstava je med obiskovalci zbudila veliko zanimanja pa tudi priznanja. Vsakdo, ki še ni obiskal zanimive razstave, naj pohiti danes ob 11 v Jakopičev paviljon, kjer bo slikar sam vodil po razstavi. Dijaki v skupinah imajo tudi ta dan običajen popust na vstopnini. Zunanji obiskovalci pa imajo popoldne vodstvo na razpolago.

1 Jugoslovanskemu akademskemu podpor-nemu društvu je poklonil gospod univerzitetni profesor dr. Albin Seliskar din 300 v počastitev spomina pokojnega g. prof. dr. Pavla Groslja. Iskrena hvala.

1 Podpornemu društvu za gluho mladiño je daroval učiteljski zbor ljubljanske gluhošolnice v počastitev spomina pokojnega predsednika tega društva g. dr. Otona Pačeta tar namesto venca rajnemu očetu svojega stanovekega tovariša g. Jakobu Ledru 210 din. Prisrčna hvala!

Na pustni torek prijetna domača zabava v hotelu „BELLEVUE“

Godba, korijandoli, serpentine itd. Razne kuhinjske dobrote. — Izborna nova vina. Uljudno vabimo goste drage goste in prijatelje. **P. Šterk**

1 Vojnim dobrovoljcem. Občni zbor okrajne organizacije dobrovoljcev v Ljubljani bo v nedeljo, 11. februarja ob 10 dopoldne v sejni dvorani Zdrženja jugoslovanskih inženirjev in arhitektov — sekcija Ljubljana v »Kazini«, Kongresni trg 1, II. nadstropje. Na predvečer dne 10. februarja ob pol 9 zvečer bo članski sestanek v restavraciji hotela Struclj (Dalmatinova ul.). Pozivajo se vojni dobrovoljci, člani organizacije, da se polnoštevilno udeležijo članskega sestanka in občnega zbora. — Uprava.

Zabavna češka opereta z najslavnejšo češko operetno divo **Jarmilo Kširovo** Nadalje: HANA VITOVA, A. NOVOTNY in drugi

VESELI BOHEMI

(VESELA BIDA — VESELO SIROMAŠTVO) — Ob 10.30 (znižane cene) ter ob 15., 17., 19. in 21. uri — **KINO UNION** Tel. 22.21

1 Društvo stanovanjskih najemnikov vabi vse stanovanjske najemnike, podnajemnike, da priglase čimprej svoj pristop k društvu pri blagajniku, ki je strankam na razpolago vsak delavni dan med 10 in 12 dopoldne v pisarni društva upokojencev, Ljubljana, Wolfova ulica št. 10-II. Clanarina znaša na leto 12 din, tedaj do konca tega leta 11 din. Vstopnine ni. Clanarina se plačuje naprej. Tajnik uraduje zaenkrat v Celjski ulici

Najmoderneje perilo v svili in volni ter razne novosti za dame, gospode in otroke v novootvorjeni prodajalni Tekstilne industrije

»ŠTIK«

Miklošičeva 18, Ljubljana.

št. 19, Bežigrad, za artilerijsko vojašnico, razen sobote, nedelj in praznikov vsak delavni dan, pričenši z dnem 7. m. od 14 do 16 popoldne, ter se naj člani društva v vseh zadevah, razen blagajniških obveznosti na tajnika. Obenem se opozarja, da se pri osebnih prošnjah strank za kakršnokoli zadevo izkaže vsakdo s potrdilom o vplačani članarini, ker se ne bo delalo za stranke — nečlane. Prihodnja odborova seja bo za ves odbor z namestniki vred v petek 9. februarja ob 18 zvečer

Nove knjige

Nove šmarnice za leto 1940. Za šmarnično berivo smo letos pravočasno preskrbeli. V kratkem izide v založbi »Jugoslovanske knjigarnice« knjižnica za majniško pobožnost z naslovom »Marijina in katoliška akcija«. Majniška pobožnost ni popolna, če ni povezana z govori in branjem, ki vnaša v vernikov življenje in ljubezen do skupne nebeske matere in mogočne kraljice Marije. Čečenje Marijino brez posnemanja njenih kreposti se ni pravo čečenje, je nekaka sebičnost; zato mora šmarnično berilo posegati v praktično krščanstvo. Temu cilju ustrezajo tudi šmarnice župnika J. M. Seigerschmida z zgoraj navedenim naslovom, ki kaže, da je vsebina sodobna in namenoma sestavljena za našo dobo Katoliške akcije. V ospredju je pa Marija, ki je vzor, kakšno naj bi bilo naše sodelovanje v Katoliški akciji.

Knjizića uvaja — kolikor je mogoče v skladu z vsebino — v umevanje Katoliške akcije, ki je ne bistvo in cilj še marsikomu nejasna stvar.

Ker je bila vsebino pred natisom strokovno pregledana in spopolnjena, smo prepričani, da bo knjižica dobro došla, prav kakor šmarnice istega g. avtorja o Lurdu pred par leti.

Prednosti te nove knjižice so: Dnevno berivo je kratko, jedrnat, poučno, lahko umljivo. Marijin vzor živo stoji pred očmi. Za vsak dan je izbran mikaven zgled iz življenja Cerkev, iz zgodovine ali vsakdanjosti. Knjižica bo obsegala 224 strani. Cena din 22. Naroča se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

v Wolfovi ulici št. 10-II, ter se prosi polnoštevilna udeležba.

1 »Bohemi večer« na pustni torek pri Miklošču bo kot običajno pri pogrnjenih mizah z izbranim pestrnim sporedom. Nastopili bodo naši najprijetnejši pevci in igralci. Točila se bodo dobra vina po solidnih cenah, iz lastnega buffeta pa bomo nudili vse mogoče priboljške tako n. pr. pristno ruko vodko. Vstopnice so v prodaji pri dnevnih blagajni v operi.

1 Kolo so mu ukradli. Puterle Slavko je imel lepo moško kolo znamke »Torpedo«. Vredno je bilo 1200 din. Dne 31. januarja pa mu ga je nekdo ukradel izpred hiše na Poljanski cesti št. 19. Kolo ima evidenčno številko 2-6996/1, krmilo je kromirano, prestava izrežana, sedlo rjavo in izredno široko, pnevmatika črna, z dinamo svetiljko. — Marinšku Ivanu v Prečni ulici št. 6 je nekdo ukradel kolo znamke »Diamant«, vredno 700 din. Kolo je črno pleskano, evidenčna številka 2-6433-39-1. — Strah Anton pa je svoje kolo pustil za nekaj

ZOBOZDRAVNIK

dr. Pavločič Franc

ordinira od 6. II. 1940

na Gosposvetski cesti št. 3

MARIBOR

Smrtna avtomobilska nesreča

Maribor, 3. februarja.

V četrtek, dne 1. februarja se je na državni cesti pri Sv. Jožefu nad Slovensko Bistrico dogodila avtomobilska nesreča, ki je zahtevala življenje Terzije Berger, žene delavca iz Slovenske Bistrice. Pokojna Bergerjeva je bila od 8. preteklega meseca v mariborski bolnišnici, kjer je bila 1. februarja odpuščena in se je zato z večernim mestnim avtobusom odpravila na svoj dom. Izstopila je na postajališču pri Sv. Jožefu nad Slovensko Bistrico, odkoder je imela najbližje proti domu. Ko je izstopila iz avtobusa, pa je bila neprevidna in se je premalo umaknila s ceste, ki je bila takrat dobera pokrita z debelo snežno odejo. Zato jo je verjetno zadela del blatnika zadaj v trenutku, ko je avtobus nadaljeval svojo pot. Nesrečno ženo je sunek podrl, pri čemer si je zlomila nogo pod kolonom in verjetno dobila tudi težje notranje poškodbe, katere pa bi bilo mogoče ugotoviti le pri obdukciji. Ker je avtobus, ki je ženska izstopila, zopet odšel na ker tudi na cesti ni bilo žive duše, ni nesreče nikdo opazil. K sreči je kmalu nato prišla na kraj nesreče Marija Petkova iz Slov. Bistrice, ki je na tleh našla steklo ženo. Takoj je poklicala sosede in moža ponorečene ter se jo nezavestno odnesli na njen

časa na Vodnikovem trgu. Kolo je bilo znamke »Excelsior« in je bilo vredno 650 din. Krmilo ravno brez ročajev, rumeno pleskano z dinamo svetiljko.

1 Krasne ameriške smuče iz »Hikoric« lesa je imel v svoji kleti ing. Prihoda Leonid. Imel jih je tam kar dva para, spodaj na prednjem koncu je bil žig »Norge skic«. Ob smučih je bil ves pripadajoč material iz istega lesa, na železnem ogrodju smuči pa je bila vtisnjena črka »S«. Prav tako so bile ob teh smučih tudi ženske smuči iz jesenovega lesa. Vse to je odnesel tat v dnevi od 20. do 29. januarja iz imenovane kleti na Matjanovi poti. Škoda znaša 1350 din.

1 Celo zalogo obleke je neznanec ukradel Svetelju Ivanu iz Bohoričeve ulice št. 9. Tat je odnesel deško obleko z dvojnimi rjavimi hlačami, suknjiš s črno podlogo, modre črtaste kamgarn hlače, tri damske površnike in tri metre temno-modrega blaga.

1 Za pustno nedeljo k zabavni opereti »Veseli bohemi« v kino Union! Danes, ko si vsakdo želi nekaj veselih uric smeha in razvedrila, vam boljše zabave ne moremo svetovati, kakor da si ogledate češko opereto »Veseli bohemi«. Čehi so znali v svoje komedije in šaloigre vložiti mnogo prirodnega humorja in komike, zaradi česar je tudi uspeh njihovih filmskih del mnogo večji od običajnih filmskih operet, kakršne smo doslej videli pri drugih narodih. Kdor tedaj želi, da se bo dve urici prijetno zabaval in od srca nasmejati, naj gre danes v kino Union k »Veselim bohemom«.

1 Delavca je okradel. Moški zimski površnik sive barve, v žepu površnika pa sive rokavice, v skupni vrednosti 300 din je neznanec ukradel delavcu Bičku Janezu iz Rateč na Sv. Petra cesti 28.

redu je še več drugih šaljivih nastopov. Vstopnine ni. — Opozarjamo tudi na občni zbor podružnice ZZZ, ki bo v isti dvorani danes predpoldne ob 10. m V Ljudski univerzi predava jutri v ponedeljek g. Fr. Pivka, pilot iz Maribora, o vlogi aviacije v sedanjih vojni. Predavanje bodo spremljale skioptične slike.

m Ljudski oder v Mariboru ponovi danes popoldne v dvorani na Aleksandrovi cesti 6 sijajno uspešno Molierovo komedijo »Namišljeni bolnik«.

m Poročila sta se v baziliki Matere Milosti v Mariboru g. Venčeslav Grebenšek, uradn. OUZD v Ljubljani, in gosposlična Gizela Obrat, uradnica istotam. Mlademu paru obilo sreče!

m Protituberkulozni dinar je v mesecu januarju dosegel kosmato vsoto 566.010,75 din. Izven stanovanjske akcije so sklad za zgradbo azila za jetičnike podprli še mnogi zasebniki in nekatera podjetja. Iz donosa v mesecu januarju je posneti, da je skoraj vsak drugi Mariborčan daroval 1 din, Odbor lige se živahno udeležuje pri nakupu posestva, na katerem bi se naj zgradil azil.

m Spravljanje snega z ulic in cest počasi napreduje, kar povzroča motnje in nevarnosti v prometu. Zlasti zanemarljiva je v tem oziru Pobreška cesta, za katere sneg menda velja jobovski izrek »Bog ga je dal, Bog ga bo vzel«, ker zaenkrat pa še ni nobenih znakov, ki bi kazali na to, da ima kdo namen s te ceste sneg odvažati.

m Smuške skakalne tekme pod pokroviteljstvom g. župana dr. Juvana bodo danes popoldne ob 2 na skakalnici na Betnavi. K tekam bo avtobusna zveza iz Maribora. Zvečer ob 8 bo v hotelu Orel razdelitev nagrad, med drugimi pokal mestnega župana za prvaka Maribora.

m Carinski dohodki pri mariborski carinarnici. V mesecu januarju so dohodki pri mariborski carinarnici znašali skupno 10.607.673,25 din. Od tega odpade na izvoz 100.516,25 din. Depoziti

Celjske novice

Preskrba Celja z mlekom

Znano je, da celjska okolica nima dovolj mleka za mesto in da se v Celje mleko uvaža iz ostalih krajev, kakor iz Sv. Jurija, Grobelno, Libov, Levca, ob nedeljah pa celo iz Smarja pri Jelšah, kar je opaziti posebno v zimskem času. Na trgu je mleka in mlečnih izdelkov zelo malo. Ni čuda, da je cena mleka na trgu že 3 din za liter, kar je evedna popolnoma neupravičeno. Gospodinjje se veled tega pritožujejo in jadicujejo. No, pa saj so v Celju tudi mlekarne, toda ne takšne kakor v drugih mestih, kjer lahko dobiš čisto dobrega mleka za zajtrk ali malico, da lahko kupiš v njej mleko, beli sir, maslo in sir vseh vrst. Mnogo delavcev in drugih uslužbencev bi se zateklo v takšno mlekarno ter bi se za mali denar do siteda najedlo, kakor to vidimo v Ljubljani, Zagrebu, da ne omenjamo krajev izven naše širše domovine. In ali ne bi bilo to bolj zdravo in tečno, kakor pa razni lokali, bežnicam podobni, katere obiskujejo delovni sloji? Zakaj ne gredo rajši v mlekarno? Celjske mlekarne namreč nimajo mleka, imajo pa kielo zelje, kielo repo, jabolka, fige, citrone, razno zelenjavo itd. Tudi mleko, ki ga imajo včasih in mlečni izdelki so (izvzemši ene mlekarne, ki ima le mlečne izdelke in je skoraj redno brez mleka) kar v istem prostoru z zgoraj navedenimi predmeti. Mleko in mlečni izdelki bi ne smeli biti zraven kielega zelja in repe, ker dobivajo duh in okus po zelju in repu. In da ne bomo pozabili ena, ki jo povsod tako pogrešamo, je v mlekarnah nad vse potrebna. Oblestva bodo morala tudi tu poseči vmes in zahtevati brezpopojno izpolnjevanje tozadevnih predpisov. Menda je tudi to vzrok, da mlekarne v Celju ne uspevajo.

Javni činitelji in kmetijski strokovnjaki bodo našli to obilo dela, da Celje že vendar enkrat dobi moderno mlekarno, v kateri bi se dobilo mleko in mlečni izdelki ob vsakem času brez izgovorov »za jutri heke« mleka ne bomo imeli.

Kaj pravite Celjani, ali bi takšna mlekarna ne bila dobrodošla in ali bi tudi ta ne uspevala?

c Katoliško prosvetno društvo prosi številno občinstvo, ki se je udeležilo predavanja planina in humorista prof. Janka Mlakarja, zaradi neljubih tehničnih motenj in neprilike oproščenja. Odloži se hoče s tem, da vabi na pester družinski večer, ki bo jutri, v ponedeljek ob 8 v isti dvorani. Sodeluje orkester godbenega društva poštinih nameščencev, pevski kvintet, 4 člani gledališke družine, ki recitirajo prizor iz živane drame, strokovnjak z gospodarskim predavanjem ter bister opazovalec dnevnih dogodkov s pustnim kramljajem. Vstopnine ni, dobrodošli pa so darovi za društvo. Zaradi reda se bodo razdelile vstopnice.

so znašali 725.399,85 din. Dohodki so se v primeri z decembrom zvišali za 2.261.401,75 din. Znak, da naša trgovina z Nemčijo ni slaba, o čemer priča tudi povišek carinskih dohodkov, ki ga je bilo mogoče zabeležiti že tudi v mesecu decembru.

m Snežni plazovi povzročajo škodo. Težak snežni plaz je podrl ostrešje stanovanjske hiše in gospodarskega poslopja posestnika in kovača Franca Peršuha v Račah pri Mariboru. Škoda znaša 7000 din.

m Zopet uboj v pijanosti. V pijanosti je 38 letni hlapec Janez Slamič v hlevu navalil na potujočega brusarja Filipa Čepeja in mu zasadil nož v srce, da je ta na mestu obležal mrtev. Slamič se je po zločinu sam javil orožniku in izpovedal, da sta oba bila pijana. Čepe mu je v prepričju vrzel v glavo neko kovinsko posodo, kar ga je tako ujezilo, da je zgrabil za nož. Slamiča so seveda takoj aretirali, komisija pa, ki je bila poklicana, bo ugotovila poškodbe, ki jih je Čepe dobil.

Advokat

dr. Stojan Pretnar

se je preselil iz Cankarjeve ulice 6

v Sodno ulico 3/I.

Telefon 27-65

(Palača zavarovalnice »Drava«)

Gledališče

Nedelja, 4. februarja ob 15: »Prodana neve-sta«. Znižane cene. Zadržji. Ob 20: »Konto X«. Znižane cene.

Fino čajno pecivo in bonboni!

Bonboniera Ruff, Prešernova ulica 1.

c »Atentat« — veselo komedijo priredi Salezianski mladinski dom danes ob pol 5 popoldne. Na pustni torek ob 7 zvečer pa priredi veselo pustno prireditev z večjimi lepimi prizori — polnimi smeha, kakor: »Čevljar« — igra v treh dejanjih, razni kupletji itd.

c Občni zbor krajevne JRZ je bil preteklo nedeljo v št. Pavlu pri Preboldu. Soglasno je bil izvoljen stari odbor s predsednikom Skok Filipom.

c Celjsko mestno avtobusno podjetje ima iz leta v leto večji avtobusni promet. V preteklem letu so prevozili avtobusi 209.438 km in 56.428 potnikov, l. 1938 so prevozili 200.942 km in 49.600 potnikov, l. 1937 pa 44.950 potnikov in 210.269 km. Posebno živahen je avtobusni promet v Savinjski dolini in proti Dobrni. Avtobusno podjetje kolikor mogoče ugodi potujočemu občinstvu, zlasti iz onih krajev, ki nimajo železniške zveze.

c V celjski bolnišnici je umrla 80 letna občinska reva iz Studenca pri Veliki Pireški Veler Helena. Naj v miru počiva!

c Milinski stroji v veletrgovini Majdič v Celju so ugajali Lutarju Ernestu iz Murske Sobotice. Ker ni imel denarja, doma pa je imel stampljko bišve občine Krplivnik, ki je sedaj pridružen sosednji občini, je napravil potrdilo, s katerim se občina obvezuje, da bo plačala trdiki Majdič kupnino 18.000 din v mesečnih obrokih. Lutar je podpisal seveda tudi župana. Vendar pa ni imel gotovine že ob prvem obroku in je moral poiskati pečat bišve občine in je prosil za odlog plačila. Prevara pa je prišla na dan in Lutar je bil izročen sodišču. V Murski Soboti so ga obsodili na 4 mesece strogega zaporu in na plačilo 500 din povprečnine.

ERROL FLYN in **Olivia de Havilland** v največjem barvanem filmu

In nastalo je novo carstvo

Kino Matka tel. 21-24

Ob 10.30, 15., 17., 19. in 21. uri

Od nedelje do nedelje

Zunanji pregled

Pretekli teden nosi bolj pečat velikih diplomatskih dogodkov, medtem ko na bojiščih ni bilo izrazitih dogodkov. Na enem, kakor na drugem polju pa opazimo, da so sedanji dogodki le predpriprava na mnogo večje, ki se bližajo.

Zunanje politični razgled

Trije veliki govori vodilnih državnikov in ena konferenca štirih državnikov, to je na kratko vsebina preteklega tedna na diplomatskem polju. Govorili so ministri predsednik Francije Daladier, ministrski predsednik Anglije Chamberlain in državni kancler Nemčije Hitler. Vsi so govorili o vojni, o naporih, ki jih tvegajo za čim bolj učinkovito zmago, ter o novi Evropi, ki želijo, da vstane iz sedanje nevihte, ki je prišla nad njo. Vendar pa so ti trije govori med seboj temeljito različni tako glede duha, ki jih preveča, kakor tudi glede izrazoslovja, ki se ga poslužujejo. Po teh govorih vemo, da ni treba računati s tem, da bi bila ta vojna kratka in lahka. Nesprotniki ne bodo odložili orožja, dokler da eden ali drugi ne obleži kot popolni premaganec na tleh. Ta vojna bo tudi strašna, ker se bo vodila z vsemi sredstvi in bo civilno ljudstvo prav tako potegneno v trpljenje, kakor vojska. Neutrálne države prav tako, kakor vojskujoče se države. Tudi to smo iz teh govorov zvedeli, da so odnošaji med Nemčijo in Italijo ostali nespremenjeni, kakor tudi to, da sta Anglija in Francija med svoje vojne cilje postavili tudi obnovo avstrijske, češkoslovaške in poljske države.

Največja neutrálne ploskev v Evropi leži na južnovzhodnem prostoru ter obsega Madžarsko, Jugoslavijo, Romunijo, Bolgarijo, Grčijo in Turčijo. Prištevati je treba tudi Italijo, v kolikor je na Balkanu zastopana po Albaniji. Na tem prostoru obstoja posebna zveza štirih držav, imenovana Balkanska zveza, ki ji pripadajo Romunija, Jugoslavija, Grčija in Turčija. Ker je ta prostor bogat po naravnih bogastvih, živini in surovinah, in ker leži tudi zemljepisno na zelo važnem mestu, namreč ob veliki donavski poti v Črno morje, nadalje med tremi morji, Crnim, Egejskim in Jadranskim morjem, odnosno Sredozemskim morjem, nadalje na prehodu iz Evrope v Azijo, je razumljivo, da se oba vojskujoča se tabora potegujeta, da bi jugovzhod dobila čim več na svojo stran kot vojnega udeleženca, pa vsaj pod svoj prevladujoči vpliv. V zadnjih tednih je bilo več zelo kričevih dokazov za to, predvsem v Romuniji, kjer je odprto izbruhnila tako imenovana »petrolejska kriza«, v kateri se Nemčija poteguje za čim večje dobave petroleja, medtem ko Anglija in Francija delujeta za to, da bi Romunija Nemčiji dala čim manj. Vrhutega pa se na tem prostoru še križajo koristi Sovjetske Rusije, ki sili proti Sredozemlju — skozi Balkan, ter Italije, ki na noben način tega ne maha dopustiti. Najlepše bi bilo, če bi bile balkanske in podonavske države med seboj složne, vse, brez izjeme, ker le tako bi lahko na zunanjo nastopale kot enota in bi branile svoj mir in svojo neodvisnost. Ker pa so med njimi še vedno razpoke, ni čudno, če se tuji vplivi rinejo skozi nje in skušajo delati razdore, needinost, da bi potem z vsako posamično posebej lažje razpolagajo. Štiri države Balkanske zveze so se v želji, da si ohranijo neutrálnost in mir in da poskusijo pomiriti vsa nesoglasja, zbrale v Belgradu h konferenci, ki ima zares, bolj kot katerakoli druga konferenca pred to, za cilj, ohraniti mir, preprečiti, da ne bi vojna raztegnila svoj požar tudi semkaj, bodisi po tej poti, bodisi po kakšni drugi. Zunanji ministri Jugoslavije, Romunije, Turčije in Grčije zasedajo že od petka naprej in bodo danes zaključili svoja posvetovanja. Že danes smemo reči, da bo uspeh dober, ker bo Balkanu vrnil zavest miru. Saj bo konferenca izpovedala voljo, da hoče ostati jugovzhodna Evropa strogo neutrálna in nepristránska, da se ne bo vezati z nobenim taborom, da ne bi dajala videza, da je proti kakšnemu drugemu, in da hoče tudi svoje medsebojne gospodarske odnošaje tako urediti, da bodo mogle v prvi vrsti poskrbeti za lastne potrebe, s previkom pa postreči nepristránsko in v smislu lastnih koristi vsakomur, kdor se bo pojavil na jugovzhodnih tržiščih. Takšno stališče že sedaj dobiva priznanje obeh vojskujočih se taborov in tudi Italije, ki se je zadnje čase mnogo prizadevala za mirne razvoje na jugovzhodu Evrope.

Na Daljnem vzhodu so v zvezi z Japonsko zanimivi razvoji. Odnosaji med Japonsko in Anglijo so se nekoliko zategnili, pogajanja med Japonsko in Sovjetijo za ureditev meje so se popolnoma razbila in je nastopila večja napetost, medtem ko zahteva Amerika zelo visoko ceno za ponovno ureditev svojih trgovinskih odnošajev z Japonci. Japonska postaja na ta način neke vrste živno ognjišče novih napetosti na Daljnem vzhodu.

Razgled po bojiščih

Na zahodnih bojiščih je ostala slika tudi v preteklem tednu nespremenjena. Na suhem ni bilo nobenih dogodkov. V zraku pa smo bili pričr napada večjega obsega nemških bombnikov na angleško obalo in na trgovske ladje. Potopili so Angležem pri tej priložnosti 9 trgovskih ladij, a sami so izgubili eno podmornico.

Na finskih bojiščih traja prišček Sovjetov dalje. Medtem ko se Fini hrabro upirajo v sredini vzhodne fronte, so Sovjeti sedaj začeli velik naval na Mannerheimovo črto na jugu. Sovjetski bombniki so barbarško divjali nad finskih mesti. Zmetali so spet veliko tisoč bomb na nezavarovana mesta, kjer so zadelo bolnišnice, šole in zasebne hiše. Pomoč iz tujine le počasi prihaja, vendar je treba pristaviti, da so se zadnjih finskih letalskih naprav na sovjetska pristanišča Bal-tiški in Kronstadt udeležili že italijanski, angleški in ameriški bombniki.

Notranji pregled

Pretekli teden je stal v znamenju priprav za sestank Balkanske zveze v Belgradu, zaradi česar so dogodki politike stopili bolj v ozadje. Vsa naša in zunanja javnost se pač najbolj peča s tem sestankom,

ki ima veliko zunanje-politično važnost. Vendar je treba omeniti tudi nekaj domačih dogodkov.

Preteklo nedeljo so razne stranke imele več zborovanj. Minister inž. Bešlić je na shodu JRZ sporočil, da bo vlada izboljšala gmetni položaj železničarjev. Na shodu svojih pristavev v Krusevcu pa je pravosodni minister dr. Lazar Marković naznačil, da bo vlada izboljšala gmetni položaj vsakega državnega uradništva, zlasti nižjih uradnikov in pa tistih, ki imajo večje družine.

Ta teden je vlada obravnavala vprašanje novega volivnega reda ter je stari načrt v marsičem spremenila. Po novem načrtu sploh ne bo državnih list, temveč bodo le okrožne liste. Vsaka okrožna lista bo imela svojega nosilca. En poslanec bo prišel na vsakih 40.000 prebivalcev. Tako bo Slovenija volila 29 poslancev, Ljubljana-mesto bo volila pa dva poslance. Volivna okrožja na Slovenkem pa se niso v ničemer spremenila ter glede tega ostane pri nas tako, kakor je določal prejšnji načrt volivnega reda.

Glede ureditve države je polemika zadnje čase malce potihnila. Profesor dr. Ilić je v svojem listu »Napred« pač napisal en članek, kjer pravi, da ni nobenega vzroka, da se ne bi država uredila pred volitvami. V zvezi s tem vprašanjem in pa znanim hrvačkim stališčem za zdaj ljubljansko »Jutro« znova krepko spletkari, da bi se vprašanje ureditve države znova odložilo, kar bi bila očitna škoda za

Po slovenski domovini

Zaplana nad Vrhniko

Te dni je izpolnila 60 let krščanska in skrbna mati, ga. Frančiška Filipič. Rodila se je v Zaplani nad Vrhniko. Leta 1901 se je poročila z Andrejem Filipičem iz Podlippe. S tem ni prevzela samo skrb za hišo, ampak je postala mati trem otrokom iz prvega zakona. Ni jim bila mačeha, ampak prava mati. Za družino petih otrok je sama prevzela vso skrb, ker je šel po šestih letih mož v Ameriko, da si kaj priušči za bodočnost. Po vrnitvi moža iz Amerike, je povila še 5 otrok. Leta 1914 je šel mož v svetovno vojno, toda tam je zbolel in so ga poslali domov, pa kmalu so ga klicali zopet nazaj. Nekaj dni pozneje pa dobi žena brzojavko, da ji je mož padel. Kako hud je bil ta udarec za ženo. Čez 10 dni je povila zadnjega sinčka. Sedaj je bila vsa skrb za bodočnost otrok na njenih ramah. Otroke je vzgojila v strahu božjem in jih dobro preskrbela za bodočnost. Njena mala pokojnina, ki jo je prejela, bi komaj zadovala za njo samo, ne pa da bi nadomestila moža in skrbnega rednika. Štirje sinovi so dobro preskrbljeni. Najstarejšega, Petra, je žrtvovala sazejanski družbi; drugi, Jakob, ji pomaga doma in bo v kratkem prevzel domačijo. Tretji, Ivan, je krojaški mojster, a najmlajši Joško, ki ni nikdar poznal očeta, je čevljarški pomočnik. Hčerka Milci je poročena z učiteljem. Vsi njeni otroci, znanet in prijatelji ji ob tem lepem jubileju čestitajo in prosijo Boga, naj jo ohrani še dolgo, dolgo let zdravo in zadovoljno.

Reteče pri Škofji Loki

Danes popoldne ob tleh uprizori Prosvetno društvo Nušičevo komedijo v 4 dejanjih: »Gospa ministrica«. Prijatelji naše prosvete in poštene zabave, vljudno vabljeni.

Hrušica pri Ljubljani

Prosvetno društvo v Hrušici vprizori danes ob 4 popoldne komedijo v 3 dejanjih: »Črvček za pečico. Vljudno vabljeni.

— Proti trdi stolici in zlati žili, združeni z navalom krcl, atripanjem srca in glavobolom je naravna »Franz-Josefova« grenka voda že od davnine preizkušeno domače sredstvo. Prava »Franz-Josefova« voda milo učinkuje in sigurno odvarja, a vrhu tega tudi v zastarelih slučajih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Tržič

Občni zbor podružnice SPD v Tržiču bo v soboto, 17. februarja 1940 ob pol osmih zvečer v »kleti« g. Jelenca. Poleg običajnega reda še volitev 2 odbornikov in 3 namestnikov ter sklepanje o gradnji in najetju posojila za kočjo pod Storičem.

Litija

Preračun cestnega odbora v Litiji. Okrajni cestni odbor v Litiji je sestavil svoj preračun za leto 1940-41. Skupni izdatki znašajo 1.216.680 din. Med izdatki so glavne postavke: stvarni izdatki 698.680 din, oseben in upravni izdatki 36.720 din; potrebščine cestnega okraja 267.241 din; za nove gradnje 206.000 din; vzdrževanje dovoznih cest 7.800 din. Dohodki so preračunani na 1.216.441 din in sicer: prispevek banovine 821.000 din, dohodki cestnega okraja 392 tisoč 841 din, prispevek železniške uprave 2.600 din. Predlog preračuna je z ozirom na preračun iz leta 1938-39 za 710.532,70 din manjši.

Prosvetno društvo v Litiji priredi v nedeljo, dne 4. februarja popoldne po litanijah v dvorani Ljudekega doma pustno zabavo pri pogrnjenih mizah. Za jedatjo, pijačo in veštranečo zabavo posekrljenol! Vstopnina 4 din. — Vljudno vabljeni!

Trbovlje

Zaradi smrti župnika msgr. Jakoba Gašpariča odpade prireditve v Društvenem domu v nedeljo popoldne in zvečer, tudi kinopredstave.

Sevnica ob Savi

Sevničani, če se hočete na pustno nedeljo pošteno nasmejati, potem pridite popoldne v »Slo-mškovo dvorano« gledat igro »Politikante«. Zupenu Žorzi se boste smejali in Tomažeka boste z uplavl-zom spremljali, kaj pa šele ostale osebe! Pridite! Vabljeni tudi sosedje!

slovenski narod, ki se je za svojo avtonomijo potegoval od leta 1919.

To vprašanje se je zapletlo tudi zaradi Bosne, kjer muslimani vsekakor vstrajajo na stališču avtonomije, kar je v svoji izjavi muslimanski minister dr. Kulenović znova potrdil. Sicer pa je v notranji politiki bilo pretekli teden obravnavano vprašanje JRZ in radikalne stranke. Vendar tudi to vprašanje še ni rešeno.

Komunisti, ki so bili v Srbiji zlasti številni na belgrajski univerzi, so začeli od drugih dobivati krepak odpor. Srbski dijaki drugega naziranja, so se ločili od komunistov ter osnovali svoje organizacije ter tako komuniste prepustili samim sebi. Zadnji čas je, da so tudi v Srbiji spregledali igro rdečih plačancev.

Dne 30. in 31. januarja je bila v Zagrebu pod predsedstvom nadškofa dr. Stepanca seja škofovekega odbora, ki se je posvetoval o tem, kako izvršiti sklepe škofovskih konferenc. Iz Slovenije je prišel na sejo ljubljanski škof dr. Rožman.

Potopljena torpedovka »Ljubljana« so v šibeniški luki že začeli dvigati. Vsa dela za zdaj opravlja naša vojna mornarica s svojimi sredstvi in stroji. Doslej so potapljači dvignili že vse tiste dele potopljene ladje, ki so bolj dragoceni in ki se dajo od-viti. Tako so spravili na površje vse torpedne cevi in instrumente kakor tudi strojne in aparate za topove. V petek so iz ladje potegnili tudi truplo prvega strojnika Griesbacherja. Njegovo truplo je ležalo poleg tanka za nafto. To dokazuje, da je vrli mož, da si bil sam v smrtni nevarnosti, vkljub temu še planil k tankom ter odprl ventile. S tem svojim dejanjem pa je preprečil eksplozijo ter preprečil še mnogo hujšo nesrečo. Sam pa je utonil. V kratkem upajo dvigniti ladjo samo.

Brežice

Narodni kino predvaja danes zanimiv film iz svetovne vojne »Vohunka Suzy«, v glavni vlogi Jean Harlow. Obenem opozarjamo na naslednji film iz svetovne vojne, ki pride »Mir na Renie«.

Ptuj

ROYAL-KINO, PTUJ. Mnogo razvedrila vam bo nudila najuspešnejša komedija sezone »Naročeni zapeljivci« v kateri nastopajo priznani igralci: Theo Lingner, Ida Wüst, Heli Finkenzeller, Hans Holt. Pride: veličasten film iz nekdanje razkošne Rusije: »Donski kozaki«.

Muta

Čisto na meji smo, zato smo morda tako tihi in skromni. In vendar je tudi to košček slovenske zemlje, lep kakor kristal, vzlet iz božje roke, in vendar tudi tu delamo, kakor se pač da delati v obnemem kraju. Zasluge za uspeh delovanja pa ima g. kaplan Alojzij Zolnir. On je pred letom zbral vse najboljše pevce v fari in tako je cerkveni zbor res lepo napredoval. Tudi Prosvetno društvo se je zelo razgibal ter je uprizorilo pod njegovo režijo preteklo leto dve sijajni uspešni igri »Pri kapelici« in »Dva para se ženita«. Tako ei je blagajna Prosvetnega društva vsaj nekoliko opomogla. Uredil je tudi knjižnico, katera ima sedaj na izbiro dovolj lepih slovenskih knjig. Dosti žrtev je zvezanih s tem delovanjem, zlasti, ker društvo nima ne lastne dvorane in ne odra. Žal, da nas je g. kaplan ta dni zapustil. Nič ne pričakoval, da izgubimo iz svoje srede to dobro odkrito dušo. Gospod kaplan Zolnir je bil splošno priljubljen tudi v drugih krogih, kako šele med nami, ko je bil voditelj, saj je bil nam vzor in učitelj vsakega. Ob slovesu smo mu pevci za-peli podoknico. Pogrešali ga bomo, saj je bil nad vse vester duhovnik, mladini najboljši katehet in nam iskren voditelj in prijatelj. Vsi mu želimo na njegovem novem mestu v Novi cerkvi, da Bog blagoslovi tudi tam njegovo delovanje. Tiho je bilo njegovo delo tu na Muti, a obrodilo je plemenit sad. Bog mu plačaj!

„Tako ni prav...“

Marenberg, 2. febr.

Mariborski »Večernik« z dne 23. januarja 1940 se je zopet zatekel v Marenberško prosvetno društvo, češ da prireja svoje zabave v isti dvorani in odru, kakor »Kulturbund«, da ne gre pod streho Sokolskega doma, ki mu je bil poučen brezplačno in da uganjajo lahko take stvari le ljudje, ki jim je prvo strankarska politika, šele deseta briga narodna zavednost. To in še mnogo drugih napadov je bilo ališati ob zgražanju zborovalcev na obnem zboru marenberškega Sokola.

Da bo javnost vsaj malo poučena o vseh stvari, nekaj pojasnil!

Prvič sploh ni res, da Prosvetno društvo igra na odru »Kulturbunda«. kakor je to v Večernikovem podnaslovu, ker je oder in dvorana izključena last tukajšnje gostilničarja g. Brudermana, ki je dal oder na razpolago Prosvetnemu društvu, preden je bil ustanovljen »Kulturbund«. Zakaj pa se ni marenberški Sokol zgražal tudi takrat, ko je on igral v isti dvorani — to še pred par leti — kakor »Kulturbund«. Ali je sedaj dvorana kaj drugačna?

Drugič ni res, da so Sokoli ponudili dvorano sokolskega doma. Prosvetnemu društvu brezplačno, temveč smo dobili dvorano pod mnogo ugodnejšimi pogoji pri g. Brudermanu. Tudi ni Prosvetno društvo prijelo nobenih zabav, temveč le pralno slovenske igre »Veseli dan«, »Verigo«, »Kovačev študent«.

Tretjič, ali je že vsak strankarski politik, ki hoče delati po svojih načelih izven Sokola. Če, potem smo res strankarski politik, a nam ne bo tega nobeden drugi pameten človek zameril.

In sedaj vprašamo! Ali bi imelo do odra in dvorane v Sokolskem domu prvenstveno pravico Prosvetno društvo, kakor to ima pri Brudermanu, ali bi nam dali dvorano na razpolago vsak čas za telovadbo, sestanke Fantovskega odseka in Dekliškega krožka brezplačno, kakor g. Bruderman? Odgovor je kratak: ne! Če vam gre za skupno delo, zakaj ste hoteli biti sami takrat, ko ste postavljali svoj dom, ki bi lahko bil enako vaš in naš? Zakaj ne napa-date drugih dušev, ki ravnotako niso pod vašo streho? Torej je Prosvetno društvo postalo podobno preprostem kmečkemu dekletu, katero je za-anubil viteški enubeč, pa mu je odklonila roko, ker se ne počuti domače v imenitnejši družini.

Prosvetno društvo se ne zaveda prav nobenega protinardnega greha in hoče ostati še naprej zvesto svojim verekim in narodnim načelom, a od nobenega odvisno. Zakaj napadi in natolcevanja na obnem zborih? Vsak naj skuša delati za slovenstvo po svojih načelih in na svoji način. Kateri način je pravi-ljnejši, naj pokaže bodočnost. Zeleti je torej le tekma v delu. Združeni pa bomo samo v istem cilju — utrditi in razširiti slovenstvo med našim ljud-stvom.

Zastopnikom »Bogoljuba«

Pošljite nemudoma seznane naročnikov in pa denar zanje, sicer ne bodo uvrščeni med one naročnike, ki imajo pravico do žrebanja!

Uprava »Bogoljuba«

Po državah

* Nevarnost povodnj. Iz Banjaluke poročajo: Baneka uprava je dobila poročila iz vseh okrajev vrbaske banovine, da so snežni meteži prenehali in da sneg hitro kopni. Padal je obilen dež, ki ga je spremljalo močno grmenje. Zaradi mrzlega dežja je nastala povsod huda poldica. V petek je nastalo lepo, sončno vreme, sneg se hitro taja in je velika nevarnost povodnji. Zima je spet zahlevala dve smrtni žrtvi. 18-letnega Milana Kenjalo iz Motovara pri Bosanski Krupi so zmiz-njenega odkopali izpod plaz; Asim Avdić iz Ma-mića pa je na polju v mlini omagal in zmiznil v snegu.

* Velik požar v Zagrebu. V tovarni pasov in naravnih v Harambaševi ulici v Zagrebu je nastal požar in je bilo kmalu vso skladišče v plamenih. Gasilcem se je po dvehurnem trudu posre-čilo ogenj pogasiti. Škodo cenijo na 150.000 din. Tovarna je bila zavarovana.

* Ali bodo našli sarkofag cesarja Diokleciana. V Splitu so začeli pod korom tamkajšnje katedrale kopati predor, da bi odkrili še osmo in zadnjo stran polznožja mavzoleja cesarja Diokleciana. Na tem mestu so bile grobnice, v ka-tere so pokopavali odlične duhovnike. Našli so precej kosti, vendar doslej brez važnih predmetov. Mnogi mislijo, da se sarkofag cesarja Diokleciana nahaja pod korom. Znano je namreč, da je za časa ustanovitve mesta Splita v polovici VII. stoletja prvi splitski nadškof Ivo Ravenjanin odstranil iz mavzoleja kipe in grobnice in ga spremenil v katoliško cerkev. Glavni oltar je se-daj tam, kjer je bil svoj čas sarkofag. Zato mi-slijo, da je bil sarkofag prenešen tja, kjer je danes kor.

* Turški hodja postavil pravoslavnemu duhovniku nagrobni spomenik. V prvi polovici 19. stoletja je deloval v vasi Srbski Pozderčiči pravo-slavni duhovnik Kukola Ostojić, ki so ga zaradi njegove učenosti spoštovali tudi Turki. Čeprav je z vsemi močmi podpiral srbsko nacionalno gibanje, mu ni noben Turek skrivil lasu in hodja je bil njegov najboljši prijatelj. Ta hodja, kateremu je pop Ostojić nekoč rešil življenje, je pravoslav-nemu duhovniku po njegovi smrti (1863) postavil lep nagrobni spomenik, ki še danes stoji na pokopališču v Pozderčičih.

* Hude posledice pretepa. V Zagrebu se je delavec Mijo Lebinec sprl s svojim 21-letnim pa-storkom Francem Horvatom. Horvat je očital svo-jemu očimu, da zalezuje njegovo zaročenko. Le-binec je to tajil, kljub temu pa se je Horvat raz-togotil. Zgrabil je nož in navalil na očima. Razvil se je hud boj. Horvat je bil močnejši in je Le-binca vrgel na tla. Ko je ta ležal, ga je začel z nožem ubadati in mu je zadal enajst hudih ran. Lebinec je klical na pomoč. Prihletli so ljudje, ki so komaj ugnali napadalca in ga izkličili policiji. Lebinca so prepeljali v bolnišnico, kjer pa imajo le malo upanja, da bi ga ohranili pri življenju.

* Petnajstletni deček skočil v prepad. V Po-gredi pri Banjaluki je 15-letni Jovan Milovac sko-čil z velike skale v prepad 20 m globoko in ob-ležal mrtve. Trupla se niso mogli dobiti, ker je za to treba posebnih priprav. Zakaj je šel deček prostovoljno v smrt, se ne ve, njegovi tovariši pa pripovedujejo, da je bil Jovan zadnje čase čisto zmešan.

* Ubijalec pohegnil. Kmečki zaščitni v Izokoli pri Čazmu se je posrečilo pojasniti umor Stjepana Šipraka, ki je bil umorjen leta 1936. Kot morilec je osumljen Gregor Arnost iz Vidrenjaka. Ko so ga hoteli aretirati, je izginil iz vasi. Ljudje pri-povedujejo, da je dejal: »Z Bogom, grem na Češko, tu se ne da več živeti.«

* V Novem Sadu imajo Arsen Lupina. Novo-sadski policiji in sploh vsaj prebivalcem dela hude skrbi Jovan Adam, ki je poblegnil iz zapora v Petrogradu. Takoj po begu je vplomil v trgovino Hirschhauserja in odnesel več tisoč dinarjev. Ob tej priliki je Adam sporočil policiji, da ima pri-pravljenih še več vlomov. V isti hiši je vplomil v blagajno trgovca Save Miševića in odnesel 20.000 dinarjev. V tej hiši stanuje tudi zdravnik dr. Dezider Anau. Ponoči je zdravnik začutil, da se neko suče okrog njegove pisalne mize. Takoj je alarmiral domače, vplomilec pa je izkoristil zmeš-njavo in se mu je posrečilo poblegniti. Ti trije vplomi v isti hiši so povzročili v Novem Sadu pravo senzacijo. Vplomilec pravijo Arsen Lupin za-radi njegovih drznih nastopov.

* Obsojena ciganka »prerokinja«. Belgrajsko sodišče je te dni sodilo znano belgrajsko »prero-kinjo«, ciganko Marijo Sajin. Ciganka, ki ji je lahkovernost ljudi pripomogla do večjih hiš, ki pa so iz previdnosti seveda prepisane na njene so-rodnike, je bila obsojena na 7 let ječe. Že prej je presedela 4 leta. Komaj pa je prišla iz ječe, se je takoj spet vrgla na svoj dobičkonosni posel. Njena sestra Lina Nikolić-Sajin, ki se je tudi udele-stvovala kot »prerokinja«, je dobila šest mesecev zapora. Soobtoženici je bilo še več cigank, ki pa jih je sodišče zaradi pomanjkanja dokazov opro-tilo. Zagovorniki ciganke je prijavil revizijo in priziv. Marija Sajin sama pa ni bila prav nič iz-nenađena zaradi stroge kazni. Morebiti si je tudi sama prerokovala, kaj se bo z nje zgodilo...

*Petrolejska kriza v Romuniji, kot je razlaga Low v angleškem »Manchester Guardianu«.

TEPEŽ

Črni Tomaž, kmet, je slonel na točilni mizi v Mulliganovi gostilni. Čeprav je imel velika usta odprta, je dihal skozi nos, da mu je sapa sikala noter in ven ko sopuh iz kotla. Gornji zobje so mu štrleli navzven. Izpod čepice se mu je povešal po čelu pramen las. Bil je štorastih kosti in udov, pa tako velik, da se je zdel medel. Nihče ni vedel, koliko meri. Visok je moral biti šest čevljev in tri cole.

V tem ko je slonel na točilni mizi, so je zdelo njegovo telo tako ohlapno povezano, da je na oči kopnelo ko sneg. In venomer se je prestopal z noge na nogo. Bil je zelo pijan. V šestih mesecih se je upijal prvič. Na sejm v Kilmurragu je prodal prašiča za pet funtov. Štiri funte je dal ženi in ji velel domov. Moledovala je še za petega in nekajkrat jo je moral udariti za uho, da se je je znebil. Potem je pri Mulliganu popil šest vrčkov piva.

»Se en vrček!« je naročil točajki in kolcal zraven. Tedaj je zaslišal, da se za njim nekdo smeje. In ko se je zasukal, okorno ko težko otovorjeni konj, je videl priti v pivnico svojega sovražnika Bartla Sweeneyja z dvema prijateljskima. Prizadeval si je premisliti, zakaj sta si z Bartlom v sovraštvo. Toda zakaj, se za živo glavo ni mogel spomniti; da pa sta si, je vedel za trdno. Torej je ubral: »Hoj, Bartel! Hoj, fantje! Kaj boste?«

Vsi trije so si obrisali usta in dejali: »Vrček piva!« Bartel Sweeney, pripraven fant v sivih hlačah iz volnine in višnjem svitru, s konjskim bičem za pasom, si je pljunil v dlani in segel črnemu Tomažu v roke.

»Kako je kaj, Tomaž?« ga je vprašal. »Dobro. Kaj pa ti?« je odvrnil Tomaž in ko se mu ni obneslo nasmejati se, se je zdel neumen kot otrok, ki strmi v tujca.

Točajka mu je prinesla nov vrček in črni Tomaž je naročil še tri za Sweeneyja in njegova prijatelja. Sweeney je začel govoriti in nagajati točajki, in tedaj je črni Tomaž s tako silo zajel sapo, da so mu nosnice skoraj razpočile — tako močno so nabuhile. Ta trenutek si je prišel na jasno, zakaj Sweeneyja ne more. Ljubosumen je bil nanj, ker je bil Sweeney postaven fant in velik ljubljeneček žensk. Vsi so vedeli povedati, da je bila Katarina Cooney, žena črnega Tomaža, navezana na Sweeneyja, preden se je omožila s črnim Tomažem. Morda ga ima še zdaj rada, je mislil črni Tomaž in buljil oči v svoj vrček. On je ženo sicer maral, toda tega pa ne bo, da bi se s Sweeneyjem imela rada in da bi ona imela morda celo kaj z njim, kakor je slišal praviti o ženskah v Ameriki. In Sweeney je bil v Ameriki!

Iznenada se mu je zahotelo udariti Sweeneyja po glavi, toda prav tedaj se je Sweeney okrenil k njemu, smejoč se nad nečim, kar je bil pravkar povedal. In črni Tomaž se je tudi zasmejal. Prestavil se je na drugo nogo, močno zahrkal in pljunil. Zdaj je vedel, da je Sweeney prišel za njim, le da se mu postavi.

»Na zdravje!« »Dobro srečo!« »Na mnoga leta!«

Vsi so pili. V tem ko je črni Tomaž imel vrček na ustih, ga je zgrabila nenadejana besnost in izpil je vrček na dušek. Temu Sweeneyju bo pokazal, da je možak in kos pijači, kakor je tudi grd in čeprav mu dva zoba štrli čez ustne. Treščil je prazni vrček na mizo, si obrisal usta s hrbtom roke in zategnil pas. Toda nihče se ni zmenil zanj.

Sweeney je še vedno govoril v točajko in druga dva sta ga poslušala. Črnega Tomaža je motilo, ker se niso nič menili zanj. Po-

gledal je točajko. Naposled pridvignjene glave se je s komolci naslanjala na točilno mizo. Toliko da se ji niso usta raztegnila v smeh, ko so se ji roke opirale na točilno mizo in ob kozarce. Koderaste lase je imela lično zvite vrh glave in lica so ji rdela, ko je poslušala Sweeneyjeve šale. Na celem je črni Tomaž začutil jezo nanjo. Kaj hudiča se ni poročil z njo namesto s Katarino Cooney? Kajpak, Sweeney ima vse ženske z otoka za seboj in celo oženjen ni. Ta pes! Ozrl se je v Sweeneyja.

Sweeneyjev gladki obraz je bil čisto obrat in čil. Ker so bile malo prej namilane, so bile skranje čvrste in rdečkaste. Ustnice pod čedno pristrženimi brčicami so bile razločno in pravilno urezane, modre oči, na pol zakrite s trepavkami, pa vražje neskrbno poredne. Že drža njegove lepo raščene postave, sloneče daleč na levo, je bila žaljiva. Črni Tomaž se ni mogel več zdržati. Udaril je s pestjo po mizi in zarjovel. Točajka se je zdrznila, se

Ignacio Zuloaga: Povratek z veselice.

prijela z rokami za vrat in viknila: »Jezus, Marija in Jožef!« Skoraj ni bilo verjeti, da se Sweeney in njegova prijateljca se niso zmenili zanj. Črni Tomaž je zarjovel novič. Sweeney se je zasukal, vtaknil roke pod pazduho in ga pogledal. Nato je bilo tri sekunde mirno. Črni Tomaž je na tihem burjasto ugibal, kaj le naj reče Sweeneyju.

Nazadnje je zavpil: »Ali veš, kaj si mi rekel lansko leto? Ali si še zatorej ko lani?«

Sweeney se je s hrbtom naslonil na točilno mizo in se z obojih strani oprl nanjo s komolecema. Nato je tlesnil s sredincem in palecem obeh rok.

»Mar mi je, kaj sem rekel lani ali letos!« je zarobil Sweeney.

Medtem ko sta oba togotno srepla drug v drugega, je bilo nekaj sekund tiho. Potem je črni Tomaž z desno nogo zacepetal po podu in se znova zadrl.

»Na Inverari ga ni človeka, ki bi bil zatorej ko jaz!« je kričal. »Z mezinem užigam vse po podganje brkate, ogrčave in kozave sinove pijancev v Kilmurragu!«

Potlej je spet zarjovel in si začel počasi odpenjati kamizolo. Pa se je že komaj držal na nogah.

»Povedal ti bom, kaj ti je treba,« se je posmešnil Sweeney in zaničljivo nakremžil obraz. »Treba ti je nekoga, da ti obriše nos!«

Črni Tomaž je zarohnel, zatopfal z obema nogama, zaškripal z zobmi in se umaknil za korak, da se požene ali karkoli — in se sesedel na prazen sodec. Tedaj je začel tuliti, kakor da bi se jokal.

»Sam sem, sam proti trem,« je tožil. »Nobenega ni, ki bi mi držal suknjič ta čas, ko bi mu jaz izbil oči iz glave. Za božjo voljo, zakaj mi nihče ne brani, da ga ne ubijem!«

Ko je Sweeney videl, da se nasprotnika loteva strah, si je zategnil pas, odvrnil bič in odložil nožek, tri ribiške kavlje in svetinjico. Stal je sredi pivnice in z desno nogo bojevito udarjal po tleh.

»Tukaj stojim, kakor me je Bog ustvaril,« je kričal in z domišljavim pogledom meril v točajko, ko da govori njej. »Na sebi nimam nobenega orožja in prav nobeden ne bo še z roko mignil zame. Sam lahko upihnem življenje kateremu koli, ki je bil kdaj spočet od pijanega očeta. In nekemu takemu, ki je tukaj, tudi!«

Drugima dvema je šlo na smeh. Črni Tomaž, po naravi mirnoljuben, je medtem že izčrpal svojo jezo do Sweeneyja in zarjovel spet, le da je vsem pokazal, da se ne boji. Poskočil je na noge in z zadnjim naporom stresel kamizolo s sebe. Padla je na točilno

Na božji brvi

Zima je belojasna in ponižna, zato je nedolžni in preprosti otroci ljubijo in igraje prenašajo vse napore zaradi nje. »Kdor ljubi, ne vidi težave; pa če je težava, ljubi težavo« — misli sv. Avgustin. »Glejte v Jeruzalem gremo in spolnilo se bo nad Sinom človekovim vse, kar je pisano po prerokih.« govori Gospod svojim učencem na svojem zadnjem potu v Jeruzalem.

Kristus je imel vedno trpljenje pred očmi, pa ni bil melanholik. »Ne bojte se, jaz sem svet premagal.« Melanholik pa si greni in slabi srce; in kadar pride trpljenje, omaga pred njim. Kristus je gledal vedno križ pred seboj, a bil je optimist. »Kadar bom povzdignjen (na križ), vse pritegnem k sebi.« Pesimist pa si jemlje pogum, in kadar pride križ, obupa nad njim.

Prav oblagodarjenci božji so po človeškem gledanju večkrat nesrečni in zapuščeniji ljudje. Kdo bi v prezirani nazareški Devici spoznal Kraljico vsega stvarstva? Kdo bi ubogega Lazarja smatral za večjega kot kralja Heroda ali cesarja Tiberija? »Dokler je dedič še majhen« — pravi apostol — »se nič ne loči od hlapca, čeprav je gospodar vsega.« Dokler živimo v izgnanstvu, se nič ne ve, kdo je višji in bogatejši, ali kdo je nižji in revnejši pred Bogom.

Tudi najubožnejši, ki gleda iz svoje bajte, mora vse, kar pelikega in lepega vidi okrog sebe, imenovati v resnici svojo lastnino. Vsaka ptica na veji, vsako drevo v gozdu mu govori o božji dobroti in lepoti. Bolj se čuti božjega otroka, bolj občuti božjo ljubeznivost in modrost, ki jo razodena sleher na najmanjša stvar. Vse je njegovo, ker je vse Očelovo. Morebiti ima od vsega več užitka kakor tisti, ki mu je to in ono dano v posest.

Svet je sicer lep, pravijo melanholiki in pesimisti, toda ker ni blagih src na spetu, se ta najlepši kraj hitro spremeni v puščavo. Pa tudi ob tem pomanjkanju še ni treba biti tako žalosten in potr. Sv. Ignacij se je v takem slučaju doignil s pogledom: »Kako reona se mi zdi zemlja, če motrim nebo.« Asiški ubožec je poznal ptice, naj hvalijo Boga, ker ga ljudje dopolj ne poveljujejo. Sveti Anton je zaklical ribam, naj ga poslušajo, ker ljudstvo ni hotelo poslušati njegovih pridig. Milost božja spremeni tudi pomanjkanje v bogastvo. »Njim, ki Boga ljubijo, se obrne vse na dobro.« Končno je v živi veri človek najbolj gospodar sveta tedaj, če ga imajo zemeljske reči najmanj v oblasti.

vidi. Vlekel se je za srajco in ihtel: »Ni ga človeka —«

Sweeney je bil razdražen od strahu, da ga bo črni Tomaž zgrabil in v svojih silnih rokah zmlinčil do smrti. In tedaj je iznenada sunil nasprotnika v čeljust, da se je zrušil na pod.

Čez nekaj časa je črni Tomaž prišel k zavesti in jih slišal pogovarjati se.

»Pa revež ni napačen,« je dejala točajka.

»Samo če ga malo pije, je ob pamet.«

»Noben mu ni rekel niti besede,« je spregovoril Sweeney.

»Če bi me kdo drugi vrgel tako —« je začel eden njegovih prijateljev.

Črnega Tomaža je bilo sram, toda bil je preslab, da bi s pestmi dokazal, kaj velja. Rajši je nagloma izpil dvoje šile žganja in odšel. Na poti domov je jokal na glas. Ustavljaj se je sredi ceste, škripal z zobmi in pri-segal, da bo nekega dne Sweeneyja ubil.

Ko je prišel domov, je pobil vse lonce v hiši. Urezal si je kol, ki bo z njim Sweeneyja naklestil. Naposled je na ognjišču zap-spal. Ko je šel drugo jutro na delo, ga je bolela glava.

Tako je počel dvakrat na leto. (Angleško: Liam O'Flaherty.)

Malo smeha

Gospa v modernem klobuku se je v kinu obrnila nazaj, rekoč: »Ali vas kaj moti moj klobuk?«

»No! Pa še kako!« je odvrnil zakonski mož. »Zdaj hoče tudi moja žena imeti takega!«

Neka ameriška filmska igralka je ležala na strehi svoje hiše v Kaliforniji in se je sončila. Pri tem pa je zadremala, in ker je bila prav na robu strehe, se je skotalila s strehe in je padla baš v smetišče.

Indijane je šel mimo, videl je igralko na smetišču, zmajal je z glavo, rekoč: »Hua! Beli mož zapravljivec! Še mlado žensko vrgel v smeti!«

Škotski lastnik kina je prisel v London in je videl nad kinom vabilo: »Osebe čez 80 let ne plačajo nič.«

To vabilo je bilo škotu tako všeč, da je sklenil, da bo tudi on storil tako.

Prišedši v svoj domači kraj, je dal nabiti na tablo na svojem kinu: »Osebe čez 80 let ne plačajo nič, če pridejo v spremstvu svojih staršev.«

Redki gostje

Preden je zima popustila, je nastopilo še nekaj bridko mrzlih dni. Toploter je padel več kot 20 točk pod ničlo in ljudje so oblegali peči. Tudi žival se je počutila boljše na gorkem in ni silila ven pod milo nebo. Previdnik pa je vseeno zapuščal svoj dom in obiskaval Osoje. Od tam je vsakikrat šel za nekaj ur na lov. Vabil je s seboj razumnega ptičarja Kinga, ampak ta je samo prijazno pomigal z repom in se ni ganil s svojega toplega ležišča v pred-sobju. Tudi jazbecar Boj je spremljal svojega starega prijatelja le do konca dvorišča, potem pa je žalostno podvil rep in se vrnil. Belica pa, polna mlade, gorke krvi, in odeta v debel snežnobel kožušek, ga je veselo sledila k Smarskemu bukovju, pod katerim se vije v ravnini pritok Bistre, urna Dobravščica. V njeni ozki strugi, ki še ni bila zamrznila, se skrivajo rade posamezne race, in njim velja današnji pohod. V belem snegu je vse polno trikotnih sledi, in tam v grmovju je našla Belica perje račice, ki jo je oskubil kralj ali kanja.

Iz grma se šumno dvigne težka ptica. Hitra strela jo vrže na hrupavi sneg, in Belica se z njo že bori. Mala pisica ima premajhne zobe in preslabe čeljusti, da bi mogla zgrabiti ptico, ki se brani in udarja z močno neranjeno perutjo. Nazadnje pa skoči bistroumna Belica na raco in jo s svojo teko pritiska k tlom. Previdnik hiti k premetavajočemu se paru, kakor

hitro le more. Komaj pa ptič začuti težki korak, strese svoje breme s sebe in z neverjetno brzino raca proti potoku. A strel iz smrtonosne puške doseže raco in jo ustavi za vedno. Lovec je vesel plena in ga ogleduje. Gre z njim h krivi vrbi, katere deblo so pogoste poplave pritiskale k tlom tako, da tvori naraven naslanjač, ki vabi in mika, da se na njem oddahneš. Previdnik sede, vzame iz oprtnika kos slanin in kruha. Nekaj použije sam, več pa da svoji spremljevalki Belici, ki se je stisnila k njegovim nogam in ki ga zvesto gleda ter posluša, ko jo hvali s prijaznimi besedami.

Kar pretrese ozračje oddaljen pok. Za njim nastane čudno vršanje v zraku, ki prihaja vedno bliže. Nerazločno šumenje, vršič in žvižgljanje, gaganje in čebļajne postaja glasnejše in glasnejše. Na obzorju se pokaže dolga vrsta velikih letalcev s široko razpetimi kreljutmi. Naravnost proti upognjeni vrbi jadrajo. Previdnik se hitro stisne k debli in pripravi orožje. Psica — v prvem hipu začudena in preplašena — se nenadoma ojuhači in z glasnim laježem plane proti zračnemu brodovju. Kakor bi trenil, zakrili razprostrta vrsta in zaokrene v stran. Vedno manjša postaja in izginja izpred oči na temnem obzorju.

O Belica, zakaj si prikrajšala lovca za redek strel na divje gosli (J. Dorlin.)

»Zakaj greste zmeraj kot Napoleon na maškerao?«
»Zato, da mi nihče ne ukrade listnice iz našega žepa.«

K A J . P A . S O . M A S K E ?

Nekdo je zapisal: Maskirani človek je resnični človek.

Tega stavka nam seveda ni treba razumeti dobesedno. Kdor se našemari kot baraba, še ni baraba, ampak mogoče le zaničuje pikolovski meščanski red. Maska ne pove samo, kaj je človek v resnici, ampak razodene še vse bolj, kaj bi človek rad bil, pa iz kakršnihkoli razlogov biti ne more. Zgodi se, da se prav navadni, redni in suhoparni ljudje oblečejo v tako namaškarano obleko, ki je vsa zlata in rdeča in progasta. In koliko denarja nekateri vržejo na cesto samo za masko! Kupijo si nove lakaste čevlje, pa rumene rokavice, pa rdečo kravato. In kako bridko-resno jim je pri srcu! Za nekaj ur, za eno noč, so pa le general, so nekaj posebnega, nekaj občudovanja vrednega, nemara so celo filmski zvezdniki! Veličastno in umerjeno korakajo skozi valujočo množico na plesišču. Njih vloga zahteva, da z nekakšnim zaničevanjem gledajo na »sodrgoc«. A ta »sodrgoc« se jim le smeje, ne more biti resna ob pogledu na maskaro.

Ali ni to jako pomembno, da se toliko žensk obleče v kostime, ki so označeni kot »mašica«, »vrtarica«, »ciganica«, »spanjolka« in podobno. Svobodočine na karnevalu jim dovoljujejo, da se v teh kostimih tudi vedejo tako, kakor so videti po obleki samo navidezno. Ženske, ki so bolj zavedne, ne marajo že obrabljenih kostimov, ampak same sebi ustvarijo kako posebno masko. A najrajši se pokazujejo v tako zvanem »dominici«. Tudi to da misli, saj so take ženske tudi sicer v življenju bolj zase in ne izdajajo svoje notranjosti z veliko trobento. Maske so pa tudi del mode, in jih industrija pridno vzdržuje. So trdke, ki se bavijo samo s storjenimi pustnimi oblekami. Tudi glede na maske za obraz imamo že svojsko industrijo zanje. Najboljši karneval je seveda tak, ki izvira iz duhovitega dovtipa, ali, ki posnema kake smešne, čeprav visoke osebnosti, ali znane igralske osebe, filmske zvezdnike itd. Resnična maska je lahko jako lepa in lepota zadeva, vendar se nikjer toliko ne greši glede na okus kakor vprav na pustnih prireditvah. Ljudje pozabljamo, da mora biti tudi veselost lepa in okusna, ki nam daje potrebnega hraniva za dušo in telo.

Gospa Česnova je jako delavna in energična, in njen mož je jako ponosen nanjo.

»Le pomisli,« pravi svojem prijatelju, »dopolndne je moja žena v pisarni, zvečer je blagajničarka v nekem kinu in ko ondi neha, igra v baru klavir.«

»Za božjo voljo,« vzlikne prijatelj, »kdaj pa vendar spi!«

»To,« pravi mož, »si je pa tako uredila, da spi popoldne za nekaj ur v neki izložbi, kjer je za reklamo za spalne srajce in ponočna oblačila.«

Govorniške cvetke

V vseh jezikih najdemo različne prisposode, ki niso na mestu, pa jih kak človek, bodisi pisatelj ali govornik ali politik ali profesor izreče v naglici svojih misli. Neki časopis navaja nekaj takih primerov, ki so zares vse kaj drugega kakor na svojem mestu.

Neki poslanec se je izrazil v svojem govoru: »Naše univerze so kakor surova jajca. Komaj se jih človek dotakne, že se postavijo na zadnje noge in se branijo.« — Novica o volilni zmagi se je širila kakor prižigalna vrstica od ust do ust. — V nekem govoru je bilo slišati: »Skromna vijolica vere najbolj sijajno cvete, če udarci usode ne nakuvali srca krešejo iz nje vedno bolj svetle žarke.« — Neki minister je dejal visokošolcem: »Voz revolucije se bliža in kaže zobe.« — Neki drugi govornik pa je oznanil: »To strašilo, revolucija, je že tako omladno, da more še samo kak politični dojenček jezdit na njem.« — »Alkohol je bil njegova največja Ahilova peta.« — »Zob časa, ki posuši vse solze, bo tudi čez to rano pustil travo rasti.«

Za smeh in kratek čas

Nedavno so v nekem malomeščanskem kinu predvajali film. Ko se je na koncu posvetila luč, se je ženica zakonskega parčka stisnila k svojem možu, čes: »Če bi me ti le enkrat na dan tako rad imel, kakor tisti ljuhimci v filmu!« in je globoko zavzdihnila. »Žena, ali pa tudi veš, koliko dobijo ti za to plačano?«

Frtaučku Gustl ma beseda

Dons vam mam scer precej eneh zelo zanimivih reči za povedati, ampak jest na morem drač, koker de vam ta peru puvem ud tisteh salabolskeh hlač, ke jih je mela Kurenčukva Neška na prazen Sveteih treh kralu, ke sta se šla z možam gor k Svet Marjet smučati, na seb. Te hlače kar na morem spraut iz glave. Verjamete, de m je žon, kulker mam las na glau, de ja nisem vidu na lastne uči, kuku sta z možam hacala s tista smučarska rištenga na ramah pu Miklušiču cest gor preke glauumu kuludvore.

Sej jest b prou nč na vedu, de se znata Neška in pa nen mož tud smučat. Jest sam tu vem, de se znata, keder je glih treba, boksat. Ud smučajna pa nisem mou nubenga dunsta. Te dni enkat m je pa en moj prjatu, ke jih je slučajen sreču na Miklušiču cest s smučarska rištenga, začeu prpoudvat, kuku strašansk sta bla špasna.

»Veš, Gustl, tiste hlače, ke s jih je Neška ud sojga muža izpusudila, se se tam ud zadi, pa kau b t tu prpoudvou, sej sam dober veš, ki mislem, tku svetile, koker de b ble čist frisen pulakirane. Druza s jest na morem miselt, koker de jih ma Neška namest špegla duma na zid ubešene, de se vajne gleda, keder se frezira al pa žnabile farba. Pa velik prekamot sa ji tud ble. Ud zdeleč se je glih tku videl, koker de b same hlače zraven muža knbacale. Verjameš, de sa se nsi lde, ke sa jih srečaval, ustaulal in zjal za nima, koker za

V Franciji zelo malo moških hodi v kino, baje zato, ker jih ženski klobuki preveč motijo. Lastniki kinov so že ponovno tozadevno pozvali ženski svet — a vse ni nič zalego.

Toda neki ameriški lastnik kina je bil bolj brihtna glavica. Obesil je tablo z napisom: »Starejše dame smejo imeti med predstavo klobuk na glavile.«

»Ali je res to moja zadnja ura, gospod doktor?«

»Zadnja — seveda! Zakaj pa?«

Karnevalski obhod v srednjem veku.

Na kolodvoru Kansas City

Kolodvorska ura v Kansas-Cityju je kazala enajst ponoči. Čez devet minut bo prihumel oklahomski ekspresni vlak iz El Pasa za v Čikago in bo obstal na četrtem tiru. Kazalec sunkovito preskoči mero za čas tristoletih sekund in za hip zaniha sem in tja, preden obstane na številki eni na številnici ure. Ljudje se zgnetejo skupaj, vsakdo pograbi svojo prtljago. Nekateri pomahajo tja na drugi tir, kamor bo čez nekaj minut prispel nočni vlak iz St. Louisa za v Denver. Pod uro stoji nekaj gospodov v uniformi in pražnji obleki. Tu se bo ustavil salonski voz, ki v njem potuje guverner mehiške province Chihuahu v Čikago. Vreščete zvončkanje z rezkimi glasovi predpodi z roba perona vse ljudi. Kovčegi in zavoji se še enkrat spustijo na tla, da so roke proste za posilavljanje. Poštni in prtljažni vozički ropotaje drdrazo skozi valujočo množico. Med pisanimi laternami ob tračnicah se že pojavita dve velikanski luči lokomotive. — Tedajci pa — čez pičlo minuto bo prigrmel ekspres na kolodvor — si neki moški s surovimi sunki dela pot skozi vrste ljudi. V rokah nese majhen, lesen zaboj, zaboj ostrih vogalov in robov, ki se jim človek rad umakne. Predrl je zid ljudi, že je na koncu perona, že skoči na tračnice. Pet sekund traja, preden postavi zaboj na tir. Zdej se požene na zid sosednjega tira, kamor vprav prihaja vlak za v Denver. Za hip ga je še videti, nato izgine med vstopajo in izstopajočo množico ljudi.

Prvi krik, ki se je neka ženska oglasila z njim, odmeva tisočkrat v velikanski lopi na peronu. Iz ust moških, žensk in otrok odjekne v noč. To je glas groze, trepet. Obupna bojazen pade kakor meteor med ljudi. Črna stena samih teles se nagne nazaj, se razprši med vrati in izhodišči. Rdeča luč kroži kakor ognjeno kolo proti lokomotivi. Preko ruševin prtljage, kovčegov, dežnikov in cvetja skačejo sence ljudi, ki ne vedo, kam bi zbežali.

Kovinsko žvenketanje gre skozi ozračje, luč latern utone v gostih oblakih dima. En meter pred lesenim zabojem obstane oklahomski ekspresni vlak. Peron je prazen.

Čez dve uri nato. Okrog kolodvora, ki ga policija še zmeraj straži, valovijo množice ljudi in polnijo tudi nočne ulice Kansasa Cityja. Vreščete glasovi prodajalcev časopisov prekričajo mrmljanje in hrumenje. Ljudje stoje pred lučmi izložb, pod obločnicami in berejo velikanske napise. Zamorske godbe in udarci bobnov neumljeno zabijajo ritem nočnega vlemesta v ljudi, in mnogi od njih še trepetejo zaradi prestanega strahu.

Kriki prodajalcev, besede čitajočih se oblikujejo v stavke: »Atentat na guvernerja Chihuahu.« »Napač na Milona del Monte, filmskega zvezdnika družbe Gloria.« »Mister Hulton, glavni ravnatelj Družbe tekaških rudnikov je bil v vlak.« »Nov zločin tolpe Sam Pirkes.« »Nadzornik Morris z letalom na poti iz New Yorka v Kansas.«

V laboratoriju policijskega predsedništva stoji lesen zaboj s četrtega tira. Seržant Brown ga je bil pobral, ga odnesel v avto in spravljal v veliko poslopje na Washingtonski cesti. Njegovo ime se blešči v časopisih; že jutri se bo zvedelo, da je bil ovišan. Zaboj so previdno odprli, ko ni bilo slišati nobenega tiktakanja kake ure in ni bilo videti nobene vrvice na zaboju. Uradniki si brišejo pot s čela, ko je zaboj srečno odprt. V zaboju je jeklena steklenica, v njej brezbarvna tekočina. Doktor Jefferson jo je analiziral H₂O + C₂H₆ + Na₂CO₃.

Medtem pa se atentat širi po vseh straneh »Kanzaških Novic«, »Herolda iz Missourija« in listi javljajo: »Mister Jurondes, guverner Chihuahu, smeje se izjavljati: Prestrašil se nisem, samo žal mi je svojih smotk, ki mi jih je neki kovčeg razmečkal.« — »Milona del Monte je bil oblečen v črn svilen pidžama v oklahomskem ekspresu.« — »Kako da so mogli oklahomski ekspres ustaviti, ko je bil samo za

meter pred peklenskim strojem? Lokomotiva je bila opremljena z novimi zavorami Družbe Wisconsinovega jekla.« — »Neki gospod je v gneči padel z obrazom v gasilski aparat. Zobjovja si ni poškodoval. Zakaj ne? Ker ga je naredil doktor Nentman v Čikago, Williamova cesta 892.«

Analiza na policijskem predsedništvu v Kansas Cityju je nova uganka: voda, grozdni sladkor, soda. Toda v izpraznjeni jekleni steklenici je še kovinski predmet, je krogla iz medi. Steklenico denejo narazen, medtem ko listi v svojih posebnih izdajah oznanjajo, da so v državi Idaho prijeli tri člane tolpe Sam Pirkes.

Krogla je na laboratorijski mizi v sobi št. 119 na policijskem predsedništvu v Kansasu Cityju. Ni je težko odpreti, ker sestoji iz dveh polut, ki sta priviti druga v drugo. V krogli je list papirja; na papirju je napisano: »Še več pozornosti kot leseni zaboj na četrtem tiru kolodvora v Kansasu Cityju bo vzbujala Vaša žena, če si bo mazala lase z novim barylom «Poletna rožica».«

Čez leto nato se je neki mister Harrison s svojo razkošno jahto »Poletna rožica« odpeljal na pot okrog sveta. (V. Nemet.)

»Prosim naboje za samokres.«

»Za vas?«

»O ne — za nekoga drugega.«

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu. Vršil vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše ček, računo: Belgija: št. 8064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-63, Ned Dienst; Luksemburg: št. 5987, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

»Moški so pa res čudni. Davi me je moj mož tako milo božal po glavi, opoldne je pa renčal, ko je dobil las v juhi!«

pa jest ji na bom šou tu na nus ubešat, ke ja nečem dražet. Če b ja zjezu, b znala dat se men kera pud nus.

Noja, pa jest se za take prsmudarije tku več dost na zanimam, ke sem že precej u leteh, če prou sem še tak kurenak, de mal takel. Sam uči in pa ušesa mam že precej ubnucane, koker jih ma usak, keder je že mal bl u leteh. Noja, pa zavle uči m ni treba glih scagat, ke s člouk lohka s špeglam pumaga. Zatu prau: Buh žiu tistga, ke je špegle znajdu, če prou je že zdauni pud zemla. Ta je prouzprou še ta narveči dubrotenk čluveštva. Jest se kar čudem, de mu časniki nisa že kašenga spumenika pustaul. Tist, ke časupise ven dajeja, b mogel že zdauni miselt na tu. Kene, če b lde na mel špegel, b pršli že zdauni usi časupisi na kant. Kulke je pa še ldi na svet, de b lohka časupise kar brez špegel bral? Kar na prste b se jih lohka preštel. Sam za teh par b se pa na splečal časupisu ven dajat. Jest b že zdauni na kašem časnikaškem kungrese predlagu, de nej se mu kar hiter kašen lep spumenik naštima, ke ga je vender velik bl zaslužu, koker pa tist, ke je sam en šrauf za barke pugnuntu. Bark ja lhlancani prou nč na nucama. Kene, iz Malga grabna sa zdej naredel kar en kanal. Člouk s u nem še nog na more umit. Gradašca pa tud ni nč bulš. Sam lhlanca b bla še za sila, sam tu je hudiman, ke nubeden več du ne na more. Asten, zakua nam čja pa pol nucat tak šraufi za barke? Čez barke zdej lohka kar križ narede. Skoda, de mene časniki nekol na puvajba na kungrese, tud ne. Jest b jim jih že dau pud nus. Časniki s holt miselja: lde maja zdej že špegle, de lohka naše časupise bereja in nam voreng naručnina plačujeja, za kua b s zdej še stroške za spumenike delat? Nehvaležnost je holt plača tega sveta. Kua b se pol še ungaul?

Koker veste, pa ni sam velik na pu slepeh ldi na svet. Tud gluhch more bit na meljone.

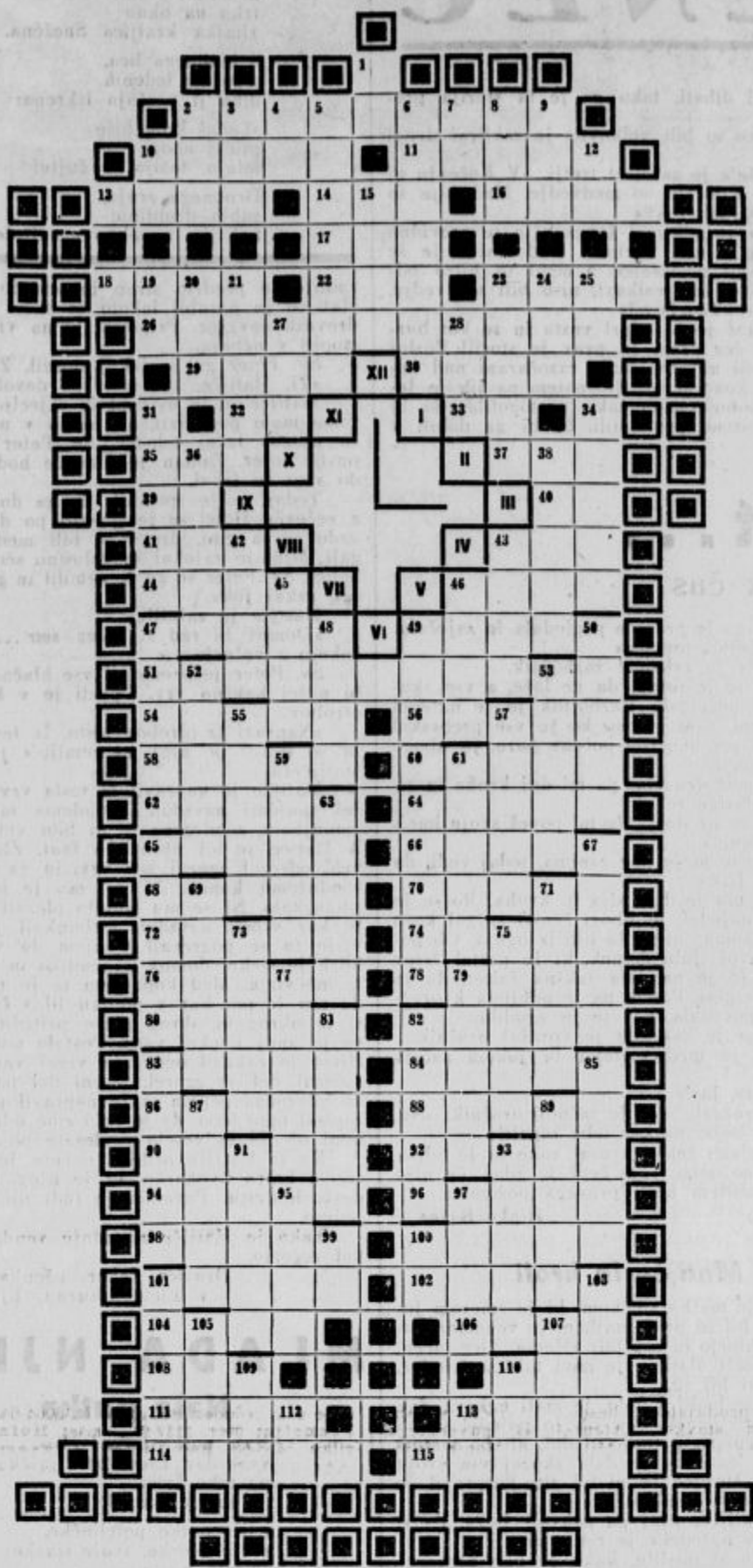
Du zdej jih mende še ni nubeden prešetu, zatu vam tud na morem tega bl natančen puvedat. Če je člouk gluh, je pa še skori bl naroden, koker če je na pu slep. Seveda, časupisi pa zavle tega, če sa lde glihi, nimaja prou nubene škode, še dubiček maja ud tega, ke glihi lde na moreja na predavajna. Če čja kej zvedet, se morja holt na kašen časupis naručit. Ta gluh lde sa pa še bl ferbhen, koker pa tist, ke dober slišja.

K sreč sem zdej zadne čase zvedu iz časupisu, de je eden tam dol nek u Zagrebe ena taka mejhna sreberna mašinka znajdu, de s ja člouk lohka kar u ušes utakne, pa prec use sliš in zve, kuga se pu svet gudi. Če je use res tku, koker stuji u časupiseh, nam bo treba tud na tu miselt, de se bo tud temu kašen spumenik pustav tle al pa tam. Za spumenike takem učenjakem se bo že najdu kašen primeren prostor. Sej veste, de s učenjaki na boja kar zastojn glau belil. Naša doužnost je pa tud, de take učene gespude za nh muja, na kašna viža udlikujema. Zastojn se ja še mačke na raulaja.

Glih men b taka mašinka heđu prou pršla, ke nisem sam na pu slep, ampak tud gluh sem čezdali bl. Tu je pa heđu. Puglejte! Ke je bla ta zadna svetouna vojka in kavarne nisa smele slivučka na droben predajat, sma ga pa kupil kar cela zauerprunarca u Prešernu kavaren, pa sma šli z nim punoč ke u tist park pred sudnja poslušat, kuku sa kanoni na lašk front bubnel. Slivučka pa tud nisma kar zavle lepšga s saba jemal. Pučas sma ga cukal, pa še pulcaj nam je mogu pumagat, de sma bli z nim du jutra fertik. Tekat sem še use dober slišu. Zdej, ke je ta vojka, pa nubenga strelaljna več na slišem, če se tku na ušesa ulečem. Asten, al ni tu jasen dukaz, de sem gluh?

Noja, pa za dons mate že zadost. Vam bom pa čez šternajst dni ta reč še naprej puvedu, če na bom pozabu. Če b pa glih puzabu, me pa spounte. Šternajst dni bote mende že pu-trpel. F. G.

Križanka

Vodoravno: 1. Oblika zemeljske površine, 10. Voditelj Hrvatov, 11. Tuje žensko krstno ime, sloviti dalekometni nemški top iz svetovne vojne, 13. Uradna oznamba, ki pomeni »pregledanole, 14. Rimski pozdrav, 16. Lepa, mikavna glavna oseba znane slovenske ljudske povesti iz turških časov, 17. Kratica besede »relativenc, 18. Železniška postaja na progi prot Rakeku, 22. Glagol premikanja, 23. Gojenje reditev, 26. Najhušja trtna škodljivka, 29. Sodobni predpisi za oblačenje, 30. Vprašalnica po oseb, 32. Predlog, 33. Oziralni zaimek, 33. Primorski otok, kjer so velike soline, 37. Dalmatinsko mesto, 39. Stevnik, 40. Kazalni zaimek, 41. Izrastek, tudi glasbilo, 43. Težko ozdravljiva bolezen, 44. Prvi človek, 46. Ta pridevek ima miška v zvočnih predigrah, 47. Soba-sprejemnica, 49. Stara velika denarna enota, 51. Tolstojev roman, 54. Hrepeni po zdravju, 56. Prostorska enota pri tekočinah, 58. Morska riba, 60. Znani umrli ljubljanski kanonik — sloviti pridigar, beseda pomeni tudi strešno gradivo, 62. Enakomerno oblikovano gibanje, 64. Slavni francoski pisatelj (Trije mušketirji, Crni tulipan), 65. Druga beseda za boli, peče, 66. Pokrajina v Grčiji, 68. Francoski skladatelj (Bolerol), 70. Visoka gora onstran slovensko-italijanske meje, 72. Grška boginja vojne umetnosti in modrosti, 74. Skupina, določeni okolišnice, stanovanjkih hiš, 76. Del noge, 78. Tuje moško krstno ime (Wallace), 80. Nikalna vprašalnica, 82. Vrsta leposlovnega dela, 83. Kovinski delec, ki se potrebuje pri skoraj vsaki pripravi, smrtnonevarna značna akrobacija, 84. Papirnato reklamno sredstvo, 86. Druga beseda za nepravilni, napačni, 88. Del poti, dejanja, ustvarjanja, 90. Konjski dir, tudi star glasbeni ritem, 92. Ljudski shod, vrsta bivanja na prostem, 94. Samo ena, 96. Mesto na Moravskem, 98. Pasje oglašanje, 100. Geometrijski pojem, 101. Ljudska vera v neprirodne pojave, kot znanilce nesreč itd., 102. Debela lesena masa, 104. Vrsta tekoče vode, mesto na Primorskem, 106. Vrsta čebele, 108. Drugo ime za očeta, 110. Druga beseda za peče, gori, 111. Glas ure, 113. Vojaški izraz, provijant, zaloga potrebščin, 114. Kraj v cerkvi, 115. Priprava za plovbo z vetrom.

Navpično: 1. Skrajen, v morje segajoč del kopnine, 2. Italijanska reka, katere gladina je višja od zemeljske ravni, 3. So zrcalo duše, 4. Clenica, ki pomeni priporogvarjanje, privolitve, 5. Piščali podobno glasbilo, 6. Grški antični steber, 7. Clenica, ki ji sledi pogoj ali pa navaja primer, 8. Največja jugoslovanska politična stranka, 9. Grška črka, 10. Osební zaimek, tudi pevski izraz, 12. Ljudska vprašalnica v nar. pesmi, 13. Pravni izraz, ki pomeni ugovor, odklonitev, 19. Pesniško delo, 20. Eden od obeh bratov iz pripovedke o ustanovitvi Rima, 21. Plica, ki je tudi pozimi pri nas, 23. Sloviti sofijski pevski zbor, 24. Naslovna oseba Gotovčeve opere, 25. Pritrdilnica, 27. Vrsta pesmi, 28. Obrtnik, ki nas zalaga z vsakdanjo jedjo, 31. Odersko glasbeno delo, 34. Znamenaja, po-javi, 36. Pozitivni električni pol, 38. Grški otok.

rojstvo mesto junaka Ahila, 42. Tuja beseda za slavnost, 43. Skrajšno moško krstno ime (Richard), 43. Ziti priizvod, 46. Največji sodobni filmski igralec (Juarez, Pasteur), 47. Hrvatska narodna skupščina, 48. Roman francoskega pisatelja Emil Zola-ja, 49. Vrednota, brez nje ga ni jela, 50. Oseba iz zelo razširjenega Gogoljevega romana, tudi film, 52. Stara rimska provinca, 53. Mnogo ni, nič pa tudi ne, 55. Lončena posoda, 57. Brez svetlobe, nasprotje od svetla, 59. Vrsta blaga, 61. Znani jugoslovnski reprezentivni nogometni vratar, 63. Moško krstno ime, naslovna oseba Cankarjevega dela, tudi italijansko mesto, 64. Največji italijanski pesnik, 65. Znojna lisa, sled potnih kapelj, 67. Vrtna cvetlica,, 69. Vrsta koralnih otokov, 71. Domače lekarniško mazilo, 73. Svetopisemski prerok, 75. Zensko krstno ime, 77. Prav tako, slično, 79. Cevljarsko šivalno sredstvo, tudi štajerska reka, 81. Moštvo, oddelek, tim, 82. Cevljarska potreščina, 83. Del vsakega, ne okroglega telesa, tudi planina nad Bohinjem, 85. Zlatarska utežna enota, 87. Ljudski laži-zdravnik, 89. Navidezni vzrok kakega dejanja, povzročilec dogodkov, 91. Vodna priprava, 93. Mesto in zaliv v Hrvatskem Primorju, 95. Domače žensko krstno ime, 97. Zunanost kože, čistost, videz obraza, 99. Casovni veznik, 100. Kratica za »sportni klub«, 101. Sobni prehod, tudi dolina v Triglavskem pogorju, 103. Grška boginja glej 72. vodoravno, 105. Vrsta kemijskega alkohola, 107. Drugo ime za Madžara, 109. Uradna listina, 110. Dolg, lesen drog, ki se rabi pri prevažanju sena, 112. Domača poročevalska agencija, 113. Kazalni zaimek.

**Rešitev križanke z dne
28. januarja**

Vodoravno: 1. med, 4. uta, 7. Abo, 10. Pahor, 12. Ajant, 14. Urija, 16. kor, 17. bon, 19. ole, 20. tat, 22. oni, 23. trd, 25. olt, 26. Ema, 27. gad, 28. oje, 29. rej, 30. Ano, 31. ski, 32. Raduha, 33. notica, 34. mol, 35. trn, 37. amulet, 41. Odisej, 43. Zar, 48. rok, 49. pohiti, 50. Ravana, 51. ave, 52. obr, 53. ora, 54. nam, 55. Oka, 56. nor, 57. Gin, 58. kip, 59. lim, 61. ima, 62. pod, 64. ori, 65. ojo, 66. Ada, 67. oja, 68. živ, 69. ata, 70. koc, 71. rov, 72. dan, 73. nakana, 74. nalika, 75. oni, 76. eta, 79. ebonit, 83. vrisek, 87. Zor, 89. ris, 90. pol, 91. Eva, 92. raj, 93. Ada, 94. ima, 95. oni, 96. lce, 97. Cer, 98. Ana, 99. nit, 100. lan, 101. Erika, 102. ravno, 103. logar.

Navyšeno: 1. Martin Krpan, 2. eh, 3. dober, 4. ujeta, 5. ta, 6. Anton, 7. arija, 8. bi, 9. Oj tam za goro, 10. polk, 11. Roma, 12. Alah, 13. Tajo, 14. Unc, 15. Arno, 16. kos, 18. naduha, 19. Ogulin, 21. tetiva, 22. orisan, 24. Dol, 35. Trokadero, 36. Robida, 37. Apolon, 38. Morija, 39. etamin, 40. Timava, 41. oropan, 42. Dakota, 43. enorok, 44. jarica, 46. avijon, 47. renoviran, 60. Makole, 61. Ižanec, 63. Dalija, 64. okisan, 77. Tine, 78. Asir, 79. epik, 80. boca, 81. Iver, 82. tara, 83. vran, 84. Rano, 85. Edil, 86. Kato, 87. Zila, 88. Omar.

TEHNIKA

Pod površjem zemlje

Čudno in zanimivo je dejstvo, da pozna danjšnja znanost nekaj bolj natančno sestav tujih svetov, ki so od nas oddaljeni milijone kilometrov, kakor po anovi, ki se tičejo natranjosti našega planeta — Zemlje. S pomočjo spektralne analize se dandanes določajo iz barve in sone zvezd kemični sestav anovi iz katerih sestojajo, skrivnostni, ki nam jih krije zemeljsko oortje pa ne moremo odkriti.

Pot od površja zemlje do njenega središča znaša 6380 kilometrov. Skorje na kateri zgradimo človeško mesto, železnice in kjer se odigrava zgodovina evropskega rodu je debelo komaj stotinko tega. Iz lastne, neposredne izkušnje pa poznamo samo najzujnejšo plast njene površine. Dosedaj je mogla tehnika ob vsej svoji močehnosti a silinski elektricinski vrtnalnik stroji prodrati komaj tri kilometre v globino zemlje in se to v premeru, ki pomeni v primeri z ogromno zemeljsko maso komaj majhne mikroskopske luknjice.

Anglež Parson, ki je živel v preteklem stoletju, je napravil velikopotezen načrt, po katerem naj bi ljudje prišli 40 kilometrov daleč v globino zemlje. Ta načrt pa do danes ni bil uresničen in tudi če bi bil, Bog ve, za koliko bi se pomnožilo človeško znanje o tajnostih zemeljske notranjosti. Tako bi morali prav za prav reči, da obstoja naše znanje o sestavi zemeljske notranjosti samo iz hipotez.

Kljub temu pa, da živimo samo na površini zemeljskega planeta, ki nam tako ljubosumno krivka pogled v svojo notranjost, ima znanost vendarle nekaj sredstev v rokah, iz katerih sklepa na to, kaj se dogaja v zemeljski notranjosti. Posebno v zadnjih desetletjih so začeli sistematično zasledovati pojave, ki so sicer za ljudi zelo neprijetni, velikokrat celo usodni, ki pa dajejo novih odkritij. Ti pojavi so potresi. Iz tresejav, ki nastajajo v zemeljski skorji in od katerih jih največ občutijo samo občutljivi aparati, od njihove narave in njihovega širjenja sklepajo na pojave in razmere v zemeljski sredini.

Za dosego uspehov se morajo ti pojavi potrpežljivo zasledovati. Tako se n. pr. z vztrajnim raziskovanjem ugotovili, da se razširjajo tresljaji potresa z različno hitrostjo. Na tem mestu so hitrejši kakor bi smeli biti po računih, drugod spet bolj počasni. To nepravilnost si znanost danes razlaga tako, da je snov v notranjosti, po kateri se širijo tresljaji, različno gosta. Na nekaterih mestih je masa v notranjosti gostejša, drugod redkejša in z širjenjem teh valov po zemeljski skorji sklepajo na različne gostote zemlje v različnih globinah. Iz teh tresenj se dajo tudi uginiti mesta, kjer nenadoma nastopa izprememba hitrosti širjenja potresa. Da se torej uginiti, kje je nedostopna notranjost sestavljena iz različno gostih plasti. To bi pa tudi pomenilo, da je napneta trditve, da je notranjost zemlje razbelsena tekoča masa. Nasprotno trdijo raz-

Slovenska šahovska zveza bo imela svoj redni letni občni zbor, ki bi moral biti po sklepu njenega lanskega občnega zbora v Mariboru že 14. januarja t. l., 25. t. m. v Trbovljah. Želja in pričakovanje šahistov je, da bo zveza po tem občnem zboru spet živahnejše posegla v naše šahovsko življenje, da ne bo iz njega polagoma nastalo naše šahovsko života-renje. Ker je tudi za naše šahovsko življenje čas dragocen, se ga ne sme več izgubljati. Hitro bo treba opraviti s tem, kar je bilo in se posvetiti temu, kar bo, oziroma kar naj bo. Kljub temu je pa v zvezi s kritiko zvezinega delovanja v zadnjih letih potreben pogled nazaj na iskreno in požrtovalno delo nekaterih zvezinih odbornikov. Predvsem sta to predsednik šahov. kluba Triglava in zvezin podpredsednik g. Julij Erker, ki uspešno sodeluje pri zvezi od njenega začetka in Centralnega šahov. kluba in zvezin blagajnik g. Stane Samobor. Oba sta stebra slovenske šahovske organizacije in zaslužita za njej žrtvo-vane dneve in ure priznanje. Uspešno zvezino delo si je brez teh dveh težko misliti in je pač pričakovati, da ji bosta ostala zvesta.

Prejšnji teden je imel svoj redni letni občni zbor naš državni prvak, Ljubljanski šahovski klub. Klub ima za seboj uspešno šahovsko udejstvovanje in živahno delujo. V teku je močno zaseden ožji turnir, v bližnji bodočnosti pa glavni turnir za prvenstvo kluba, ki bo združil v turnirski borbi lepo število najmočnejših ljubljanskih šahistov in novih talentov. Za predsednika je bil ponovno izvoljen univ. prof. dr. Miroslav Kasal.

V Centralnem šahov. klubu je končan ožji turnir. Zmagal je prepričevalno prof. Čop z 9 točkami od 11 dosegljivih. Drugo in tretje mesto si delita Arigler ml. in Pintarič s 7½ točkami, slede Čobal 6½, Germek 6, prof. Osterc 5½, Kavčič, Marinšek in Senčur 4½, Merhar 4, Posavec 3½ in Laufer 3. Sredi meseca februarja se bo pričel glavni turnir, katerega se bo predvidoma udeležilo 12 najboljših klubovih igralcev in v katerem bo konkurenca za prva mesta zelo ostra.

Iz matcha med najmlajšim velemojstrom in najresnejšim kandidatom za svetovno prvenstvo. Pavlom Keresom in dr. Maksom Euwejem

iskovalci na tem področju, da mora biti sredina zgrajena iz kake zelo trdne snovi, iz kovin (niklja in železa), kjer se sredina nahaja pod zelo visokim pritiskom.

Računamo, da tehta zemlja približno šest tisoč trilijonov ton. To bi se reklo, da je nekako petkrat teža kakor enako velika vodna krogla. Če stehitamo kamenje, iz katerega je zgrajeno površje zemlje, bomo videli, da tehta komaj trikrat toliko, kakor enaka prostornina vode. Iz tega moramo sklepati, da je enov v sredini osem- do devetkrat teža kakor voda. Ta teža pa bi nekako odgovarjala teži niklja in železa. Širjenje potresnih valov nam odkriva, da leži zunanja meja teža težkega zemeljskega jedra nekako v globini 2.700 km. Nad tem je drom naj bi bil 1700 km debel oklep raznih prehodnih snovi, ki ga obdaja 1200 km debela plast iz različnih kamenin, ki se sestojajo v glavnem iz sili-

Nemški vojaki obrežnega topništva pri tistih napravah, ki napovedujejo bližino sovražnih letal. Te naprave so naravnost čudovite v svoji natančnosti.

cija in magnezija. Potem sledi tekoča plast, na kateri »plava« komaj 70 km debela zunanja plast našega planeta.

Takšno bi bila po današnjih raziskavah slika pre-reza zemlje. Pa tudi ta slika nam ne daje še nobene-mega konkretnega odgovora, saj je v globini zemlje na-hajajo spovi kakor kažejo računi pod ogromnimi pritiski (400.000 kg na 1 cm²) pri temperaturi 12.000 stopinj Celzija (dvakrat tolikšna toplota kot na površju solnca) in nobeden ne more reči, kako vpliva-ta take okolnosti, ki jih za poskušne na površini zemlje najbrže nikoli ne bomo ustvarili, na snov, ki se nahaja v sredini.

prinašamo danes zelo važno 12. partijo, ki je najkrajša in s katero si je Keres tik pred koncem matcha zagotovil odločujoči naskok dveh točk.

Keres — dr. Euwe

1. Sg1-f3, d7-d5; 2. e2-c4, d5xc4 (tu prihaja zelo v poštev d5-d4); 3. e2-e5 (beli bi c kmeta mogel takoj dobiti nazaj z Dd1-a4+ ali tudi s Sb1-a3. Dobro je pa tudi igrana poteza, ker črni zaradi a2-a4 ne more uspešno igrati b7-b5), e7-c5; 4. Lf1xc4, Sg8-f6; 5. 0-0, a7-a6 (igra je podobna kot v sprejetem damskem gambitu. Z zadnjo potezo pripravlja črni takojšnjo osvoboditev svojega damskega lovca. Keres zelo lepo pokaže, da je ta akcija brez razvitega kraljevega krila riskantna); 6. b2-b3, b7-b5; 7. Lc4-e2, Lc8-b7; 8. Lc1-b2, Sb8-d7; 9. a2-a4! (na ta način odkrije beli slabo stran sistema črnega. Črni je zaradi slabosti na damskem krilu oviran v naravnem razvoju), Dd8-b6; 10. a4xb5, a6xb5; 11. Ta1xa8, Lb7xa8; 12. Sb1-a3! (razviti figuro in se napasti je seveda idealno), La8-c6; 13. d2-d4 (s to potezo začenja beli napad še iz središča), e7-c6; 13. d2-d4 (napad še iz središča), e7-c6; 14. d4xc5! (beli je osvojil polje d4 za svojega konja in s tem nov vir za napad), Lf8xc5; 15. Sf3-d4, Lc5xd4 (po b5-b4 bi skočil konj na c4 in črni je tudi v neprilikah); 16. Dd1xd4! (Keresova igra je izredno precizna. Če črni menja dame, za kmeta b5 ni več rešitve, če pa ne menja, je beli v napadu prišel spet važen korak naprej), Dd6-b7; 17. Dd4-b4! (napad na b kmeta je vedno močnejši in poleg tega tudi črni kralj ne more na varno), Sf6-d5; 18. Dd4-b6, Sd5-e7; 19. Tf1-c1 (kmeta na g7 seveda ni bilo mogoče vzeti zaradi Se7-f5. Po igrani potezi je črni skoraj popolnoma obkoljen in mu že primanjkuje potez), b5-b4; 20. Sa3-c4, Se7-f5; 21. Dd6-f4 (bela dama je sicer morala zapustiti diagonalo a3-f8, toda zaradi grožnje Sc4-a5 črni od tega nima nobene koristi), Lc6xg2 (to je že obup, toda črni nima več rešitve); 22. Sc4-d6+, Sf5xd6; 23. Df4xd6 in črni se je vdal. - Grozi mu Te1-c7 in ne pomaga mu nič Lg2-h3 zaradi Le2-f3, kakor tudi ne Lg2-f1 zaradi f2-f3. Na Ke8-d8 pride Lb2xg7 z grožnjami Lxh8 in Lf6+ z matom v prihodnji potezi. Keres je v tej pokazal grozovito moč, dočim je Euwe igral mnogo slabše kot običajno.

Previdno se plazi pehota po snegu.

MLADI SLOVENE

Boj z nočnimi zverinami

Bilo je pozimi. Dečki so se zbrali okoli tople peči. Veselo so kramljali in si pripovedovali zanimive dogodivščine.

Nazadnje je prišla vrsta tudi na Janezka. »Lani, ko sem šel na taborenje, sem doživel nekaj prav čudnega,« je rekel. »Sredi noči so nas napadle krvoločne zverine.«

»Povej, kako je bilo?« so ga začeli priganjati od vseh strani.

Janezek se je odkašljaj, potem pa je začel:

»Kar peš smo jo mahnili proti kočevski strani. Hodili smo zdaj po ravnem polju, zdaj skozi gozd. Spotoma smo veselo vriskali in prepevali. Proti večeru smo kar na lepem opazili, da smo zašli. Obrnil sem se k enemu izmed tovarišev in rekel:

»Francek, glavo si pustim odrezati, če bo mo nočoj prenočevali pod streho.«

»Velja!« je pokimal Francek in mi udaril v roko. »Če bomo našli streho, ti pri priti odrežem glavo.«

Šli smo dalje. Hodili smo še dobre pol ure, a nikjer ni bilo videti človeškega bivališča.

»Pod milim nebom bomo morali prenočevati, ne kaže drugega,« sem zagodrnjal.

»Eh, ne stresaj sitnosti!« me je zavrnil Francek. »Tako hitro tudi ni treba puške v koruzo vreči.«

»Kje pa vidiš kakšno koruzo?« sem ga zafrknul.

Prav malo je manjkalo, da si nisva skočila v lase. A tovariši so naju razdvojili in pomirili.

Še četrte ure smo korakali, tedaj pa smo zagledali sredi goščave samotno barako.

»Fant, glavo si izgubil!« je zakričal Francek.

»Le počakaj,« sem ga zavrnil, »najprej se moramo prepričati, če ta streha res zasluži svoje ime. Prav nobene luknjice ne sme imeti, drugače stava ne velja.«

»Ne boš kaše pihal!« je zakričal Francek. »O celi ali preluknjani strehi ni bilo govora. Streha je streha, čeprav je preluknjana čez in čez. Saj še uganka pravi: Luknjica pri luknjici, pa vendar vodo drži — kaj je to? Streha!«

Prav malo je manjkalo, da si nisva spet skočila v lase.

A že smo bili pred barako. Sonce je medtem zašlo in mrak je postajal zmerom gostejši. Kar srečni smo bili, da smo iztaknili zasilno prenočišče. Francek je udaril s pestjo po vratih in zaklical:

»Halo, ali je kdo notri?«

Dobrosrčna Anica

Anica gre z materjo na izprehod. Na cesti srečata gospoda, ki ima monokel na očesu. Anica pocuka mater za rokav in sočutno reče:

»Joj, mamica, pogledj tega moža! Reče ima samo polovico očal.«

V baraki je bilo vse tiho. Odprli smo vrata in vstopili. Znotraj ni bilo drugega kot kup slame, nekaj napol preperelih cunaj, ki so jih tam najbrž pustili cigani, in še nekaj druge ničvredne šare. Mi pa se nismo prav nič pritoževali. Ročno smo si na slami pripravili ležišča in se zlekli nanje. Bili smo hudo utrujeni od dolge poti. Kmalu smo zaspali kot ubiti.

Sredi noči sem se nenadoma prebudil in planil pokonci. V svitu mesečine, ki je sijala skozi odprto okno, sem videl, da se tovariši borijo s krvoločnimi zverinami. Tudi mene so napadle. Otepal sem se jih z rokami in nogami, a vse skupaj ni nič pomagalo. Zverine so postajale vedno bolj divje.

Tu je Janezek za trenutek prenehal.

»Kakšne zverine so pa bile?« ga je na vso sapo vprašal eden izmed poslušalcev. Komaj

Narobe svet...

Za smeh in kratek čas

Kako je Miha potoval

Nekega dne je Miha sklenil, da bo odpotoval. In res. Drugo jutro, ko je bila še tema in je sonce stalo že visoko na nebu, je Miha légal, oblekel klobuk, obul ejkunjo, si opasal bridko torbo in palica ga je vzela v roko. Tako opremljen je odšel.

Nasproti mu je pridrla po cesti velika ladja. Kočijaž je povabil Miho, naj prisede. Vajeti so potegnile kočijaža, kočija pa je potegnila dva bela vranca — hižo, hil.

Tako se je Miha peljal s tem krasnim aeroplanom proti domu. Ko eta bila s šoferjem nad Miho-vim domom, je avto z vsemi potniki padel na hišo, ki pa k sreči ni bila nič poškodovana. Iz razvalin je prilezel mrtvi Miha in pomagal kapitanu na noge. Strojevodja se je Mihi za pomoč lepo zahvalil in mu od veselja stisnil uho. Sreča v nesreči je bila, da v hiši ni bilo ljudi, ker so bili vel pri obedu; drugače bi bilo še več smrtnih žrtv.

Tako se je končalo Mihoovo potovanje.

Franc Loretto, dijak II. r. gimn. v Ljubljani.

Moje prve počitnice

Ko sem šla prvič na počitnice, sem bila tako vesela, da so zvezki in perečki od žalosti kar po zraku frčali. Hitro je košara zdevala vse potrebno v menzi, me vzela na hrbet in me nesla na železniško postajo. Kupila sem uradniku vozni listek ter odšla na peron. Tam so tračnice že stale na vlaku. Košara me je hitro postavila na prtljažni prostor, sama pa je sedla k oknu in opazovala mimoidože potnike. Tako dolgo sem se vozila, da so me že kar kolena bolela.

Ko sem prišla v Brežice, me je postaja že čakala. Postrešek me je hitro navel domov, košara pa je počasi pritekla za menoj. Doma je mati vedela, da me bo zeblo in mi je pripravila poln krožnik sladoleda.

Postala sem zaspana. Počutili so mi posteljo in položili pod rjuho nekaj gorečih polen, da je bila bolj topla in mehka. Tako mi je bilo toplo, da so mi čez noči na 1 cm zrasli in jih je mama drugi dan skuhala v kilem zelju. Ko smo pojedli to zabeljeno zelje, smo počasi tekli na dvorišče sneg v kupe zlagati in v samokolicah na podstrešje nositi, da bo imela mama poleti s čim kuriti.

Tako so počasi minile počitnice. Košara je morala nazaj v šolo, mene so pa pustili, da sem samotarila na podstrešju.

Slavka Ban, dijakinja, Brežice ob Savi.

Jaz

Pod visokim hribom v samotni je imela stara ženica svojo kočjo. Zadovoljno je živela z možem, ki je bil drvar. Mož se je vsak večer vrnil domov.

Nekega dne pa se mož ni vrnil. To je izkoristil neki razbojnik, ki je bil prepričan, da ima ženica precej denarja. Ponoči je vdrl v kočjo in se kar na lepem znašel pred prestrašeno ženico. Zarenčal je nad njo:

»Pri priti mi izroči denar!«

si je upal dihati, tako ga je ta storija prevzela.

»Gotovo so bili volkovi!« je zaklical drugi poslušalec.

»Kaj še!« je zaklical tretji. »V Kočevju ni volkov. V Kočevju so medvedje. Medvedje so bili, kajne, Janezek?«

»Nak!« je odkimal Janezek in se previdno umaknil k hišnim durim. Hudomušno je še enkrat ošinil poslušalce z očmi in hitro odredil: »Niso bili volkovi, niso bili medvedje, bile so — stenice!«

To rekoč je že odprl vrata in se kot burja pognal čez prag. In prav je storil! Poslušalci so bili najprej hudo razočarani nad nenavadnim koncem storije, potem pa jih je Janezkova potegavščina tako raztogotila, da bi ga bili pošteno premlatili, če bi ga dobili v roke.

Starka ga je proseče pogledala in zažejala:

»Niti belica nimam.«

»Lažeš!« je zakričal razbojnik.

Ženica se je rotila, da ne laže, a vse skupaj ni nič pomagalo. Razbojnik jo je natepel s korobačem. Šele potem, ko je vse prebrskal po koči in res ni našel počene pare, je ubogo ženico izpustil.

»Če nimaš denarja, pa mi daj kruha in sira!« je oblastno rekel.

»Kruh in sir dobiš, če mi poveš svoje ime,« je rekla ženica.

»No, če te moje ime zanima, tedaj vedi, da mi je ime JAZ.«

Ženica mu je dala sira in kruha. Ko se je razbojnik najedel, je ubogi ženici zažgal kočjo. Starka je komaj utegnila uiti iz ognja. Ob pogledu na svoj ljubi domek, ki je postal žrtev plamenov, jo je navdala takšna žalost, da je zajokala na glas. Potem pa je odhitela k orožnikom in povedala, kaj se je zgodilo.

»Kdo pa je zažgal?« je vprašal orožnik.

Ženica je med solzami in jokom začela vpiti:

»Jaz, jaz, jaz!«

»Ti si zažgala?« se je začudil orožnik. »No, če je tako, bomo pa kar tebe zaprili!«

In je ubogi ženici zvezal roke in jo odpeljal v temno ječo. Tam čepi še zdaj, če niso orožniki medtem ujeli pravega požigalca.

Hinko Bažec.

Matijče in kroli

Živela je mati s sinčkom, ki je zmerom jokala. Ko je bil še prav majhen, je venomer koracal za materjo in brbljal: »Mama, Tice lačen, am, am Tice!« Matijče je imel takšen želodec, da nikoli ni bil sit.

Ko je že hodil v šolo, je mati nekega dne skuhala štruklje. Matijče jih je pojedel polno skledo, potem pa je bilo gledal, ali bo materi kaj ostalo. Mati mu je dala skoraj vse svoje štruklje, a Matijče še ni bil sit. Popravil je vase še očetove štruklje.

»No, Matijče, zdaj pa zahvali Boga, da si se štrukljev najedel,« je rekla mati.

A lahko si mislite, kako je bila presenečena, ko se je Matijče med jokom zadril: »Mati, saj se nisem sit!« Od strahu bi bila kmalu omedlela. Sklenila je, da bo napravila še krofe. Matijče je ves čas stal pri materi in cedil slino. Ko je testo vželo, je mati začela s kozarcem rezati krofe. Matijče je iz drvarnice privlekel deske in jih postavil drugo poleg druge. Krofov ni bilo ne konca ne kraja. Povsod — v kuhinji, v veži, celo na podstrešju — so stale deske s krofi. Mati jih je začela cvrtiti. Ohlajala je Matijčetu, da mu bo dala toliko krofov, kolikor jih bo pojedel. Matijče pa je pojedel vse in je na koncu vprašal:

»Mati, ali bo kaj kmalu večerja?«

Ko je tako nestrpno čakal večerje, mu je nenadoma začelo rasti iz ust drevo. Ob vsakem vzdihu je postalo večje in večje. Na-

od starostne oslabelosti omahnil v smrt. Toliko časa pastirji kakopak niso utegnili čakati. Kaj boš čakal, ljuba duša, ko pa je bila starostna onemoglost divjega moža še tako daleč! Bil je rdeč in tolst kot pitkan pujs...

Stopili so pastirji pred gospodarje, kljubovalno so pljunili prednje in jim rekli:

»Zplačajte nas, mi gremo!«

Gospodarjem je kar sapo vzelo. V zadregi so se počohljali za ušesi, milo so pogledali upornike in začeli barantati:

»Tak ne bodite no takšni! Kam bi s čredo in drobnico kar čez noč? Ostanite, bo že kako.«

»Nak, mi gremo!« so pastirji vztrajali pri svojem.

Nazadnje pa so se le pogodili še za teden dni.

3.

Tiste dni je po beli cesarski cesti v mojstranško dolino prikraval star berač. Ščetinasto brado je imel, prazno malho in preluknjane čevlje. Naravnost k vašemu čevljarju jo je mahnil in se pred njim močno razkoračil:

»Jaz sem berač Kokodev, nekateri pa mi pravijo tudi prerok Kosabrin! Mojster Smola, lejte, tele pošvedrane in luknjičave škarpete imam. Vzemite jih na kopito, ne bo zastoj! S cekini vas ne bom poplačal, z modrim nasvetom pa.«

Mojster Smola je bil mož dobrega srca in spretnih rok. Vzel je pošvedrane čevlje na kopito in jim zacepil žgoče rane, kot bi pilnil. Pomolil jih je čudaskemu beraču pod nos in se široko zarežal:

»Zdaj pa le na dan z nasvetom, prerok Kosabrin!«

Prerok Kosabrin si je nataknil ozdravljene škarpete, se ničmurno ogledal od vseh strani in izmendlal:

»Sem slišal, da bi se radi iznebili divjega moža.«

»Jaz ne, drugi pa,« je popravil mojster Smola. »Pa vprav vi, mojster Smola, ste poklicani, da ga ukrotite in preženete iz tega kraja,« je prerok Kosabrin povzdignil glas.

Mojster Smola se je zagrohotal, da so mu stopile solze v oči.

Prošnja

Z belimi prstki
trka na okno
zimsko kraljica Snežena.

S hladnega lica,
z ustnic ledenih
diha ji prošnja iskrena:

»Lačni krog hiše
ptički ubogi
letajo, tožijo — čujtel!

Drobnega zrnja,
suhih drobtinic
brž jim na okno nasujtel!«

zadnje je predrlo strop in zrastle do neba. Matijče je pozabil lakoto in začel plezati po drevesu navzgor. Priplezal je na vrh in hotel stopiti v nebesa.

Sv. Peter ga je takoj opazil. Zaklical je:

»Ti, Matijče, kje imaš pa dovoljenje?«

Matijče se je ustrašil in zajeceljal, da hoče samo malo pogledati, ali imajo v nebesih kaj za njegov lačni želodec. Sv. Peter pa ga ni pustil noter. Zaman je Matijče hodil od vrat do vrat in trkal.

Tedaj se je spomnil, da ga doma čakajo z večerjo. Hotel se je spustiti po drevesu navzdol — a glej, drevo so bili medtem požgali. Milo je zajokal in žalostno sedel na rob nebes. Sv. Peter se ga je usmili in ga je vprašal, zakaj joka.

Matijče je zatulil:

»Domov bi rad... lačen sem... mati me čakajo z večerjo...«

Sv. Peter je preobrnil vse hlačne žepe, da bi našel kakšno vrv. Opazil je v kotu vrečo otrobov.

»Napravi iz otrobov testo, iz testa pa vrv in se spusti po njej na zemljo!« je svetoval Matijčetu.

Matijče je napravil iz testa vrv in se začel spuščati navzdol. Nenadoma mu je vrvi zmanjkalo, zemlje pa še ni bilo videti nikjer. A Matijče je bil prebrisan fant. Zlezel je na vrh, odrezal zgoraj kos vrvi in ga privezal k spodnjemu koncu. A vrvi mu je kmalu spet zmanjkalo. Ni se mu ljubilo plezati nazaj, pa je kar skočil navzdol. Štrbunknil je v močvirje in se pogreznil v njem do vratu. Kot blisk je stekel domov po motiko in se izkopal iz močvirja. Med kopanjem se je tako ogrel, da mu je pot kar v potoku lil s čela. Moral si je okrog in okrog glave pritrditi žleb, da se je znoj iztekel vanj. Postalo mu je mraz. Hitro je zakuril ogenj in vrgel vanj motiko. Železni del je zgorel, leseni del pa je ostal. Iz železnega pepela si je napravil piščalko in zapisal tako lepo, da so celó ribe udarile s petami ob tla in veselo zaplesale po suhi vodi.

Ko je Matijče prihitel domov, je na pragu srečal botro Zvonarko, ki je njegovega očeta nesla h krstu. Pavabila je tudi njega na pojedino.

Tako je Matijče nazadnje vendarle dočkal večerjo.

Dragica Zagar, učenka V. razr. v Lichtenurnu, Ljubljana.

MLADA NJIVA

Naša putka

Naša putka kókadajčka
vsak dan znese bela jajčka
pa tako kriči,
da se vse skup leti.

Kliče putke, petelinčke,

svoje hčerke, svoje sinčke:

»Nujte, nujte,

moja jajčka občudujte!«

Marica Narobe, učenka V. r. na Jezici.

Za nagrado so bili izžrebni

1. Alfonz Tomaževič, učenec I. razr. mešč. šole v St. Vidu nad Ljubljano.
2. Marjan Tomaževič, učenec I. razr. mešč. šole v St. Vidu nad Ljubljano.
3. Kristina Zima, učenka III. razr. na Dovjem.
4. Hinko Bažec, Dev. Marija v Polju.
5. Tina Jane, Zabreznica, p. Zirovnica.
6. Slavka Ban, dijakinja, Brežice ob Savi.

Mirko Kunčič:

Pravljice in pripovedke izpod Triglava

19.

Divji mož pri Peričniku

Šumi, šumi Peričnik.

Kot srebrna kača se vali čez strmo steno, liže jo, razjeda, brusi s stoterimi vodenimi jeziki. Kot v velikanskem kotlu zavrela se peni, grgrga po kameniti strugi.

Šumi, šumi Peričnik.

Iz dneva v dan šumi, iz rodu v rod pripoveduje družinam temnih smrek v razdrapani globeli bajke iz prastarih časov. Plasnó se stiskajo mlade, neboljene smrečice k debliom svojih mater. Grozljivo divje so včasih storije starega, močnega strica Peričnika visoko tam na skalnatem zapečku...

1.

Nekoč, dolgo je že od tega, so na sočnih zelenicah vrh Peričnika pastirji živino pasli. Sladka je bila travica, še slajše je bilo mleko, ki se je molzanim kravam in ovcam iz tolstih vimen v zajetne žehitarje cedilo. Blagoslovljeni časi so bili to! Blagorovali so jih gospodarji, blagorovala jih je čreda in drobnica, pa še pastirji so s svetopisemskimi apostoli mogli reči: Tukaj nam je dobro biti! Čar tihe sreče je bil nad samotnimi kotami in stajami razprostir in sam božji mir je bil v njih gost.

Pa je v to tiho srečo, v ta božji mir odnekod prikolovratil divji mož. Sam skušnjavec ga je boja v ta kraj poslal, da bi pobožnim pastirjem molitev iz srca pregnal in jih s kletvami nezadovoljstva v greh zapeljal. Sred najtemnejše gošče

si je iz kamenja, bičevja, lubja in mahu postavil svoj breg. Odondod je k gostoljubnim črednikom in ovčarjem hodil v vas. Pa ne pri belem dnevu, kakor se za poštenega človeka spodobi. Nakl Kar sredi črne noči je prirompljal, kar sredi črne noči je odrompljal. In zmerom je lakotnik tatinski odgnal s seboj rejeno kravo ali ovco in si jo na raznjal spekel. Če je zlepa ni dobil, jo je pouzmal zgrda — tak malopridnež vam je bil!

Pastirji so vdano čakali, kdaj se bo kosmati hrust mesa preobjedel. A njegov trebuh je bil podoban rešetki, ki ga zaman polniš z vodo. Neznansko mnogo krav in ovac je že pohrustal in še ni kazal volje, da bi si umeril spokorniški plašč in postal rastlinojede. Od jutra do večera je vrtil svoj raženj, prepeval klamaste pesmi in se mastil.

Pastirji so sprevideali, da čakajo in upajo zaman. Ko so jim začeli še gospodarji očiti, da so zanikrni čuvarji, je bilo njihovu potrpljenju izbito dno. Sprva so samo nevéščno godrnjali. Potlej so začeli stiskati pesti. Nazadnje pa so škripali z zobmi in se pridružili, da se je bliskalo pri jasnem nebu.

Skušnjavec si je zadovoljno mel roke in se veselo hehetal. Zlahka je dosegel svoj namen! Roženkranc in očenaš sta se poslovila od pastirskih koč, bogokletne besede so se kot ljulika razpasle v njih.

2.

Ugibali so gospodarji, tuhtali so pastirji, kako bi se iznebili neljubega soseda. Vee je bilo bob od steno! Nohodigatreba divji mož je v prelepem kraju kanil ostati vse dotlej, dokler ne bi

Družina

Za pust malo drugače

Posebno veselje ima družina, če je o pustu malo drugače pogrnjena miza. Če je mogoče in še nismo preveč srti od teh časov, si pripravimo pisano mizo, dajmo nanjo vse, kar je čim bolj barvasto, pa bodi da je to prt ali

se otroci malo našemarijo, če po svoje uživajo pust. Vesel obraz v družini je velik vzgojni pripomoček, in nekaj smeja in smešnic in zabavnih iger s kakim pustnim prigrizkom bo dobro delo staršem in otrokom. Saj ne smemo

Malo pustnega spomina številne družine

so pritiči ali krožniki, sklede in kozarci. Če imamo flancate ali »miške« ali celo krofe, bodo drugače dišali, če bo tudi miza pustno pobarvana. Saj nam nemara res ni tako pri sre, da bi rajali in obhajali pusta s hrupnostjo, vendar se moramo malce le spomniti, da je tudi pust nekakšen »praznik«, pa čeprav praznik vseh »norcev«. Ni treba, da se kislo držimo, če

spustiti mirno niti enega dneva, ne da bi poudarili skupnost družine za družinsko mizo. Če smo pa skupaj zbrani v žalostnih dneh, ob smrti in pogrebu, kakaj bi se tudi ne veselili skupaj? Navzlic resnim časom naredimo vesel obraz in vsaj malce bodimo pustni, da otrokom ne bo treba zunaj hiše iskati pusta, ki brez dvoma ne bo tako nedolžen, kot je doma.

Novi pomladanski bluze

Te nežne, ko dih lahke bluzice so lahko tudi iz starega blaga, iz žoržeta ali šifona kakke stare obleke. Če je blago kje oguljeno ali pokvarjeno, se lahko pokrije z lepim našitkom.

Prva bluza (na sliki) je lahko narejena iz šifona, žoržeta ali muslina in pošita s trakci v kvadratnih črtah. Na drugi bluzi so pošite pentljice iz traku.

Ozdravljen!

V številki neke, nedavno izišle revije je objavljeno (od človeka, ki je bil prej hud pijanec) pismo, ki ga piše iz zavoda za zdravljenje pijancev. Pisanje je naslovljeno na njegovo ženo in predvsem podaja uspehe tega karitativnega zavoda.

V pismu beremo med drugim:

»Če verjameš ali ne: čim sem obvladal prve neugodne občutke zaradi pomanjkanja alkohola, sem začutil, kako se nekaj novega dogaja v meni. Dobival sem moči, žilavost, vedrost. Časih se mi zazdi, da sem ves preroben. Seveda ima pri tem besedo tudi red, ki se je zdaj pridružil mojemu življenju. Tu imamo strogo disciplino, ki se je moramo točno držati. Naš hišni duhovnik pravi, da se človek tako najlaže navadi na premagovanje samega sebe — in jaz mu verjamem.

Po sv. maši, ki smo vsak dan pri njej, imamo nekaj prostega časa. Potem gremo na vrt, kjer nekaj ur prav vztrajno delamo. Priznati moram, da mi je bilo spočetka to delo neljubno, naravnost zoprno. A z vedno večjim ozdravljenjem sem opazil, kako vprav od tega dela prihajajo nove moči.

Zdaj pa zdaj imam kak pogovor z duhovnikom v hiši, kar mi je spočetka kaj trdo šlo. Saj veš, da mi je bila »črna suknja« zmeraj odveč in sem se »farje« najraje izognil. Tu pa so me koj ob prihodu tako lepo in po človeško sprejeli, da se nisem upal postati surov. Čez nekaj dni po prihodu sva se z duhovnikom na sprehodu v mesečini prav iz duše pogovorila. Vse življenje sem dal na sito in reči moram, da zdaj marsikaj vidim drugače, kot sem prej. Vendar pa me nihče ne sili v vero.

Zdaj se veselim tudi prirode. Še misliti si ne morem več, kako sem mogel prej vse proste ure presedeti v zatohlih lokalih, namesto da bi bil šel ven v prirodo in bi občudoval vse te lepote, ki jih je ondi Gospod pripravil za nas. Ta notranja sprememba pa se ni izvršila samo zaradi lepe tukajšnje pokrajine, marveč tudi zaradi finega razumevanja, s katerim ravnaajo z nami.

Še veliko bi ti moral napisati, ljuba Liza. Predvsem pa tudi kako besedo, kako da mi je hudo, ker sem te v teh letih, ki so že za me-

Cvetlice v sobah ne smejo biti preveč na gorkem

Marsikaka gospodinja se čudi, da so njene sobne rastline navzlic skrbni negi pozimi tako revne. Večkrat je vzrok prevelika toplota, saj je bolj pravilno, da so cvetice bolj na hladnem kot na gorkem. Tako cvetijo ciklame, korčki najlepše, če je v sobi le 8—10 stopinj toplote. Še manj toplote potrebujejo kamelije, le 7 do 8 stopinj. V isti temperaturi je tudi azalejam najbolj všeč. Toplote so željne begonije in sicer 12 do 14 stopinj, medtem ko so primule zadovoljne z 8 do 10 stopinjami. Hija-cinte najlepše cveto v toploti 10 do 12 stopinj. kar zadošča tudi listnatim rastlinam. Če je cvetlicam premrzlo med okni, tedaj jim je pozimi najbolj všeč v kaki sobi, ki ni zakurjena, a je zraven zakurjene sobe.

Senčnik iz ličja

Take lepe slike, kot je pričujoča na sliki, ne vidiš vsak dan. Podstavek je iz deske, in palica iz bambusa ali drugačnega lesa. Predvsem nas zanima senčnik. Sestoji iz navadnega žičnatga ogrodka, ki ga prevlečeš z lah-

kim blagom in nato opleteš z ličjem. Vprav ličje daje senčniku svojsko lice, posebno še, če pustimo vozle, kakršni so, ker vprav ti vozli navidezno zmanjšajo veliko ploskev senčnika.

Italijanska omaka

Narediš svetlo prežganje in doliješ telečje juhe in preveš. Dodaj žlico gorčice, žlico paradiznikove meze, ščepec paprike in soli in malo citronovega soka, žlico sesekljanih oliv in prav toliko na tanko razrezanih gob.

»Vsa zdravniška pomoč je bila zastoj«, bere Pavle v časopisu o svojem prijatelju, ki je umrl. Zena ga opozori: »Ti, tega zdravnika moramo tudi k nam poklicati, kadar bo treba, ker nič ne računa.«

Doživeto in posneto

Ona je v pisarni v službi in je videti zdrava in čvrsta.

On je trgovski uslužbenec, je spreten in uren in že tri mesece dvori Kristini.

Zdaj bi se rada poročila.

Mati svari. Svojo ljubo razvajenko bi rada obvarovala sleherne burje življenja.

Starejši brat, resen, oženjen mož, se odločno upre: »Ta njen Pavel je vetrnjak, je lahkomišelna furija in ženskar, ki iztegne roko po prvi rožici, ki jo zagleda kraj poti. Njegovi dohodki so propikli za oba. Kako se bosta pa preživljala?«

»Kar preprosto — kot toliko drugih. In Pavel ni nič slabši kot sto drugih. Jaz bom ostala v pisarni in bom tudi zaslužila.«

»Torej moderno gospodinjstvo! Ves teden bosta garala za denar, v nedeljo pa vse lepo pripravila. Ali je družinsko življenje?«

»Ah, kaj dolgočasen si s svojimi starinskimi nazori. Jaz sem pač otrok svoje dobe!«

Stric, ki je redovnik, piše Kristini: Predudari, ljuba Kristina! Jako mlada si še, komaj dva in dvajsetletna in bržkone še nisi zrela za ta veliki korak. Naš čas je potreben hrabrih žena in mater, pa nobenih lutk. In ali je tvoj bodoči zares mož, cel mož, ki se zaveda, da je zakon tempelj? Kdor hoče stopiti v to svetišče, naj vstopi le z zavestjo največje odgovornosti. Ali si pomislila, kaj se pravi: do smrti? To pomeni: vse dni življenja z roko v roki skozi vse udarce, skozi dež in burjo. Torej je to resnična združitev za življenje in smrt, ki je tako močna, da zdrobi jeklo. Predvsem pa: samo z Bogom smeš v zakon! Zakaj, če Gospod ne zida hiše, so vsi stavebniki zaman.

Kristina nejevoljno odrine »pridigo« rekoč: »Oh, kaj le more takle stric vedeti o ljubezni, ki jeklo zdrobi!«

In poroka je prišla s petjem in norenjem. In potem sta mlada zakonca srečna, presrečna.

Nekaj časa!

In potem? Pavel potrebuje denarja, veliko denarja. Zabavata se, jesta zunaj, hodita v kino, se v nedeljo podita okoli. Kdo bi pri tem pomislil še na otroke?

Mlada žena je čez dve leti bolešno nerazvna. Zdaj bi se ob nedeljah rada odpočila, a potem gre Pavel sam ven. In kaj počenja

Brez težav

deluje Darmol. K temu prijetnosti pri uporabi: nobenega kuhanja čaja, niti požiranja kroglic in grenkih soli. Darmol je okusen kakor tokiola. Ne poskušajte z neprežganimi pripravili, temveč uredite svojo prebavo z dobrim odvajalnim sredstvom.

30 LET

zunaj? Ponoči se časih strahoma zbudi. Nedavno se ji je sanjalo, da se sklanja čez ljubko žibelko. A ko je pogledala bliže, je bila to majcena krsta.

Zdaj večkrat vsa bedna razmišlja o stricovih besedah: »Če Gospod ne zida hiše...« Ali ni hiša njenega zakona že v nevarnosti, da se bo sesula? In ali ni v tej brezbriznosti iz dneva v dan tudi njena duša ob mir in zdravje? Pa njena vest?

In nekoč se ojunaci in pravi Pavlu: »Veš, tako ne bo šlo več. Bolj preprosto bo treba začeti, saj veš, če bi prišlo dete, potem bi bila navezana le na tvoj zaslužek, ki je pa jako pičel.«

»Kaj, dete? Ali si znorela? Na kaj takega sploh ni mislila!«

»Oh, Pavel, veš, preveč sva zapravljala za svoj stan in svoje dohodke.«

»Kako? Ves teden naj garam in v nedeljo si ne bi smel privoščiti kake zabave?«

»Ali ne bi storila tako, kakor so najini starši: da bi šla v nedeljah skupaj k službi božji in popoldne bi se doma zabavala?«

»Če si ti zapečkarica, kar bodi; a jaz grem po svojih potih.«

Drug dan, ko se je Kristina komaj privlekla iz pisarne, je dobila doma vse omare odprte in prazne. Njen mož je s svojo obleko ušel čez drn in strn.

V svojem obupu se je Kristina vrgla v naročje svoji materi in je bridko zajecala: »Oh, zakaj sem se tako lahkomišelnost poročila! Zakaj vas nisem poslušala! Resnično, stric ima tisočkrat prav: Če Gospod ne zida hiše, so vsi stavebniki odveč.«

Težko bo šlo

Zelena je najbolj zdrava zimska zelenjava

Zelena vsebuje mnogo vitaminov in rudninskih soli in vpliva na iztrebljenje notranjih organov. — Pričujoča navodila so za štiri osebe:

Okusna juha iz zelene.

Potrebuješ 3 dkg masti, 4 dkg moke, kocke opraznega kruha, nekaj sladkorja. Najprej 37 dkg na kocke razrezane zelene v 1½ l slane vode skuhaš do mehkega. Nato precediš in dodaš četrt litra posnetega mleka, primešaš 4 dkg moke, še enkrat zavreš in osladiš. Potem opraviš kruh in 25 dkg jabolk na razbe-ljeni masti in to zaliješ s precejeno juho.

Ragú iz zelene s krompirjevo kašo

Potrebuješ: 3 dkg masti (ali olja ali presnega masla), 4 dkg moke. Kakih 50 dkg zelene skuhaš v slani vodi do mehkega in ocediš in razrežeš na rezine. Napraviš svetlo prežganje, doliješ pol litra juhe iz zelene, pol litra mleka, nato nastrganega hrena, ki je napol gostljato skuhan, dve žlički nadomestka za juho, limonovega soka in nekaj nastrgane limonove lupine (po okusu), nato zeleno, dva jabolka, ki sta narezana na listke, dve žlici na drobno sesekljane kumarice, nekaj kaper, vse dobro premešaš in preden daš na mizo, potreseš s seseklanim peteršiljem ali drobnjakom. Zraven krompirjeva kaša (piré).

Zelena po laško.

Treba je: 15 do 20 dkg mesenine, 3 dkg masti (olja). 75 dkg v slani vodi do mehkega skuhan zeleno ocediš, razrežeš na listke in daš na vroč štedilnik. Nato daš na mast eno žlico sesekljane čebule, 15 do 20 dkg nastrgane govedine, ki jo nalahno opečeš, zaliješ s četrt litrom juhe od zelene in pustiš, da 5 minut počasi vre. Nato dodaš soli ali paprike (ali muškata), strok stlačenega česna, sesekljane peteršilja in sok limone. Vse to daš na zeleno in potreseš z nastrganim hrenom. Daš na mizo z dušenim rižem ali z makaroni, vendar je tudi krompir primeren.

Kako pravilno solim

Tista jedila, ki se morajo dolgo kuhati, je treba manj soliti kot ona, ki se brž skuhaajo. Dalje zahteva masno ali sladkobno meso, kot na primer, teletina, jagnjetina in riba več soli kot govedina ali divjačina.

Glede na jetra, bodi telečja, svinjska ali goveja, je pravilno, da jih osoliš, ko so že oprazena ali dušena, ker se sicer strdijo.

Pečenega mesa ne smeš že ure prej osoliti, ker s tem izgubi meso mnogo dragocene mesnega soka.

Perutnino osoliš, preden jo daš peči, vendar samo znotraj; zunaj pa šele četrto ure prej, preden je spečeno, ker se sol bolj vleže v vroče meso kot v mrzlo.

Stročje (fižol, leča, grah itd.) osoliš šele, ko je že napol mehko, ker sol sicer prepreči omehčanje.

Meso domačega zajca in kunca potrebuje več soli kot sploh kako drugo meso

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je mast CLAVEN. Dobite v lekarnah, drogerijah ali namočnost iz tvornice in glavnega skladišča M. Hrnjak, lekarnar, Sisak. Varujte se potvorb!

Naš domači zdravnik

V. K. L.: Zastarano kostno jetiko imate. Letošnjo zimo se vam je spet ponovila. Ze pred 14 dnevi vas je rana začela peči, tako da vsa noč niste spali. Rana je bila drugi dan napeta in temna. Mislili ste, da ste to dobili pri preobvezovanju, ker soba ni bila dovolj topla. Spremenili ste prostor za previjanje. Nekaj časa vam je mazilo, ki ga devljete gori, pomagalo. Zdaj pa so se bolečine spet ponovile.

Mraz tako v kratkem času, kakor ga poteljete za previjanje rane v naših razmerah ne more toliko škodovati, da bi povzročil take spremembe. Mislili, da se je rana vnela, zato govorijo napetost, bolečine in temna rdeča barva. Lahko pa se je tudi odločil košček kosti, ki sili nazven. Priporočam vam, da daste noge ponovno rentgenološko pregledati.

A. Z.: 18 let ste stari. Tehtate 50 kg. Čiščo imate neredno. Noge imate težke. V trebuhu večkrat čutite bolečine. Zdravili ste se že, pa do sedaj še ne opazite nobenega uspeha.

Ne bodite tako nestrpni. Dostikrat ne gre tako, kakor si želite bolnik in zdravnik. Dvakrat hudo pa je, če bolnik zgubi že takoj potrpežljivost. Po navadi so take in podobne nadloge pri dekletih v vaših letih v zvezi s telesnim ustrojem. To pa se ne da kar čez noč spremeniti ali popraviti. Naravi moremo v takem primeru samo pomagati. Ko se boste okrepili, se bodo vse nadloge ublažile. Gibljite se čim več na prostem, jejte večkrat in po malem. Skrbite za redno prebavo. Zdaj v zimskem času pijte dnevno ribje olje.

M. H. M.: Operirani ste bili zaradi vnetja čelne dupline. Po operaciji ste se počutili nekaj časa prav dobro. V poletju pa so se bolečine spet povrile. Z dežele ste se preselili v mesto, v upanju, da vam bo odleglo, ko vas ne bo več žgalo sonce. Na zimo se vam je bolezen res zboljšala. Glavobol je ponehal. Glava se vam je začela čistiti. Dobili pa ste drugo nadlogo, vnetje v grlu, ki vam je postalo kronično. Mislite, da je to v zvezi vsaj deloma s prestano operacijo. Ker težko dihate skozi nos in morate dihati skozi usta, vam mrzel zrak zelo škoduje. Ker pri zdravljenju nimate uspeha, mislite, da bo nastopil rak v grlu in obupujete nad svojo nesrečno mladostjo.

Ne vem, če ste si s tem kaj pomagali, ko ste prišli v mesto. Pričakoval bi prav nasprotno. Da se vam je glavobol povrnil in je ponovno nastopil izcedek, je znamenje, da čelne dupline še sedaj niso v redu. Pojdite na pregled k operaterju, ki vas je operiral. Raka se vam ni bati. Nimate nobenih razlogov in dokazov za to. Prav pa je, če si daste pregledati pljuča, če so v redu in zdrava. Če bi vedeli, kako malo je to, kar morate vi v svoji mladosti prenašati in koliko morajo vaše sovrstnice pretrpeti, bi videli, kako malo vzroka imate objokovati svojo mladost. Z dobro voljo in samozaupanjem boste premagali vse težave in dosegli to, kar želite.

N. L. N. S.: Leto 1923 ste zboleli. Niste se pa zdravili dovolj dolgo, kakor je to bilo potrebno. Bolezen vam sicer ni pustila nobenih posledic. Šele sedaj, po 20 letih, čutite bolečine.

Mislite, da bolečine, ki jih imate sedaj, niso v nobeni zvezi s prestano boleznijo, če ste prav opisali.

P. K. 18: Nadlogo, ki vas mori in za katero bi radi vedeli, kako nastane, povzroča nesnaga. Zlasti se pri takih, ki so ustvarjeni tako, kakor vi. Moški doraste nekako med 25. in 30. letom. Navadno je vse telo sorazmerno zgrajeno. V tem primeru najdemo dostikrat velike izjeme. Odvisno pa je to od žlez z notranjo sekrecijo. Vaša razvojna doba še ni pri kraju. Če ste drugače zdravi in krepki, si ne delajte skrbi. Morda bo potrebno, da se odločite za majhno operacijo.

O. P.: Vaša sorodnica ima že dve leti polpoldne do 37,4° temperature. Zadnjih 14 dni pa tudi jutraj. Nekaj dni sem čuti tope bolečine nad desno ramo in pod njo spredaj in zadaj. Vsa leta jo muči huda zapeka. Vedno si mora pomagati s čaji. Silite jo k zdravniku, kar pa ona trdovratno odklanja. Res je videti zdrava, krepka in cvetoča. Ob mesecu je redna, traja pa 6 dni, kar se vam zdi preveč.

Brez preiskave ne morem povedati, od kod pri njej subfebrilne temperature. Dostikrat je res to v zvezi z zapeko. Včasih najdemo, da imajo taki ljudje povečane in vnete žleznice. Odvisno je tudi od tega, kdaj meri temperaturo. Po jedi in po sprejedu naraste navadno za nekaj desetink. Sumljive pa so tope bolečine v prsih in povišanje temperature jutraj. Kar pa je v zvezi s čiščo, je v redu in normalno.

F. K. Lj.: O mozeljih na obrazu smo že tolikokrat razpravljali, da je odveč neprestano ponavljanje.

R. L. M.: Pred 10. leti ste bili bolni na pljučih. Pozdravili ste se popolnoma. Lani v mesecu avgustu ste začeli bolehati. Trikrat ste bili pri zdravniku, strokovnjaku za pljučne bolezni. Na pljučih ni našel nobenih sprememb. Bili ste tudi pri strokovnjaku za ženske bolezni, pa tudi on ni našel nobene bolezni pri vas. Počutite se popolnoma zdravo, le to vas skrbi, ker večkrat izpljujete kri. Pravite, da se vam kri najprej pojavlja v nosu.

Mislite, da ste lahko popolnoma mirni. Kri, ki jo izpljujete, izhaja iz nosu. Vi jo potegnate nazaj in navzdol ter potem izpljujete.

J. H. Zg. S.: Pojav, ki ga opazate, je fiziološki, naraven. Zakaj bi bili v teh letih tako črnogledi, ne razumem. Nagnite klobuk po strani, zavrisajte in se veselite življenja! Take probleme pa prepuščajte penzionistom!

A. K. A. Lj.: Že dolgo časa vas boli na levi strani prsnega koša zadaj spodaj, zlasti če globoko dihate. Sem pa tja opazate v slini majhena zrnca, kašljate pa ne.

Menim, da bolečine, ki jih čutite v prsih, izvirajo iz preoblega vnetja porebrnice. Da pa boste popolnoma mirni, stopite ob priliki k rentgenologu. Zrnca pa bi moral videti, da bi vam mogel odgovoriti.

A. B. C.: Izostanek je možen zaradi prehlada. Ugotovitev je po enem mesecu bolj težka, a vendar mogoča. Kot zdravnik pa vam morem in moram odgovoriti tudi na tretje vprašanje. Preživljanje je mogoče. Če si boste odkriti in pošteno, boste dobili v vaši notranjosti isti odgovor. Kakšen smisel ima sicer taka zveza! Vi ste to tudi slovenskemu narodu moralno dolžni! Koliko je bednejših od vas, pa se ne strajajo tistih malih žrtev in truda.

Pravni nasveti

Vloga v zaščiteni posojilnici. S. C. Posojilnica, ki se je okoristila z zaščito, vam mora izplačevati hranilno vlogo po odobrenem izplačilnem načrtu. Kakšen je ta izplačilni načrt, boste izvedeli v posojilnici, zato se na njo obrnite.

Pokojnina po državnem vpokojenem. N. P. Leto 1938 ste se kot vpokojenec poročili. Redno vplačujete v uradniški pokojninski sklad. Vprašate, ali bo imela vaša žena v primeru vaše smrti pravico do rodbinske pokojnine. — Ženi bo pripadala rodbinska pokojnina, ako vas preživi.

Skrajšani rok. S. M. Prvi sin je bil stalno nesposoben za vojaško službo. Drugi in tretji sta odslužila popolni rok. Letos pojde četrti na nabor. Poklican je bil na občno, kjer so zahtevali, da predloži vojaške knjižice svojih dveh starejših bratov zaradi skrajšanega roka. Vojaški knjižici pa nima. Vprašate, ali bo zato moral služiti popolni rok. Četrtemu sinu v vašem primeru pripada pravica do skrajšanega roka. Pri naboru bo moral dokazati, da sta njegova dva starejša brata odslužila popolni rok. Zato naj se pravočasno pobriga, da dobi vojaške knjižice svojih dveh bratov, ali pa kakšne druge vojaške dokumente in naj jih predloži naborni komisiji, ki mu bo na to odredila skrajšan rok službe.

Vojaški rok najstarejšega sina. A. S. V. — Oče je star 44 let in je služil vojaške med svetovno vojno. Najstarejši sin pojde letos na nabor. Drugi sin je rojen 1923 leta, tretji pa 1924 leta. Vprašate, ali pripada najstarejšemu sinu pravica do skrajšanega roka. — Najstarejši sin bi imel v vašem primeru pravico do skrajšanega roka, če bi drugi sin ne bil najmanj 17 let star. Ker pa je drugi sin 17 let star, bo služil prvi in drugi sin popolni rok in šele tretji sin bo imel pravico do skrajšanega roka.

Draginski razred. M. V. Državni vpokojenec ima družino in stanovanje v Ljubljani, sam pa je zaposlen čez teden v tovarni na območju tretjega draginskega razreda. Vsako soboto in nedeljo prihaja k družini. Vprašate, ali mu pripada osebna doklada po prvem ali po tretjem draginskem razredu. Vpokojencu pripada draginska doklada po draginskem razredu kraja, kjer ima svoje stalno stanovišče. Če bo finančna oblast, ki mu izplačuje pokojnino, smatrala, da ima vpokojenec stalno bivališče v Ljubljani, kjer stanuje eden ali dva dni v tednu, bo prejel osebno doklado po prvem draginskem razredu. Dvomimo pa, da bi finančna direkcija smatrala, da ima vpokojenec stalno bivališče tam, kjer stanuje največ dva dni v tednu, a ne tam, kjer stanuje pet dni.

ODREZITE

„SLOVENE SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek

„Slovenec“ 4. februarja 1940

pred sodiščem uspel le tedaj, če bi bila dotična ženska zaradi odprave plodu kazensko obsojena. Če se je pa vaša rojakinja s tem ob drugi priliki še sama pred pričami pohvalila, jo lahko ovadite državnemu tožilstvu in navedete tudi priče za to, če še ni od dejanja samega preteklo več kot 5 let.

Stanovanje. P. K. K. Oče vam je izgovoril, da vam mora napraviti brat v neki stavbi sobo, primerno za stanovanje. Brat je s sobo napravil, noče pa napraviti dimnika, ker v izročilni pogodbi ni zapisana soba z dimnikom. — Po našem mnenju mora biti stanovanje tako, da se lahko pozimi zakuri, odnosno, da se tekom leta v tej stanovanjski izbi lahko tudi kuha. Zato spada po našem mnenju tudi dimnik k sobi, ki naj bi bila primerna za stanovanje.

Zopetno pokojninsko zavarovanje. Z. V. Sv. J. — Kot zasebni uslužbenec ste bili skozi 2 in pol leti zavarovan pri Pokojninskem zavodu. Nato ste stopili v državno službo, ki jo mislite zamenjati z zasebno. Vprašate, če se vam šteje prvo zavarovanje pred državnim službo. — Pri ponovnem zavarovanju se preračunijo nova pričakovanja v stiku s poprej pridobljenimi, ako je bil prestanek zavarovanja posledica pripada rente za onemoglost ali pa je trajal kvečjemu 12 let po plačnitvi zadnje premije. Če ob ponovnem zavarovanju še ne bo preteklo 12 let od prekinitve prvega zavarovanja, se bo vam vstel ves čas prvega zavarovanja, ker ne presega 5 let.

Skrb za starost. M. J. L. Če je vaš mož zavravljivec, ki bo sebi in vam vse zapravljal, vam svetujemo, da predlagate pri sodišču, da se moža zaradi zavravljivosti prekliče. — Če imate še lastna sredstva, vam svetujemo, da se s hiralnico neposredno pogodite, če in za kakšno vsoto so pripravljeni, da vas do vaše smrti oskrbujejo. — Za ljubljanske občane pa je itak tudi mesto dolžno, da svoje ljudi v starosti, če so brez sredstev in nesposobni za pridobivanje, oskrbuje v ubožnici.

Posojilo na hranilno knjižico. K. M. M. Na časopisni oglaš ste nekemu poslali hranilno knjižico, katere vloga je znašala z obrestmi

Davčni nasveti

Davek na poslovni promet podjetij po čl. 53a. — Podjetja po čl. 53a zak. o neposrednih davkih predložijo pridobinske prijave v treh mesecih po poteku poslovnega leta. — Letne prijave za davek na poslovni promet pa morajo predložiti na predpisani tiskovini do konca januarja.

Voznik vozi vse leto s parom konj. Je možna pavšalizacija? — Ako ima voznik le en voz in opravlja posel sam, spada glede obdažbe s pridobitno v III. skup. čl. 42. zak. o neposrednih davkih in bi bil po dosedanjih določilih čl. 59 zak. o neposrednih davkih pavšaliziran. Če pa ni gornjih pogojev, spada v I. skup. čl. 42. zak. o neposrednih davkih. — Za tekoče davčno leto iz sprememb zak. o neposrednih davkih ni razvidno, če velja pavšalizacija za obveznike III. skup. tudi še v bodoče — navedeni niso v nobeni skupini pravilnika. Zato naj vložijo do konca januarja: a) prijavo za pridobitno. Prijavi naj zaslužek z voznjaki, odbije pa vse stroške, zlasti: nakup krme za konje, popravila voza, kovanje konj, popravila konjske opreme in ev. druge stroške z voznjaki. Prosi naj, da se ga pavšalira v smislu čl. 59 zak. o neposrednih davkih. b) Prijavo za davek na poslovni promet na predpisani tiskovini.

Imate trgovino s mešanim blagom, enega pomočnika in dva vajenca. Prijavili ste čistega dohodka 5000 din; davčni odbor pa ga je ocenil na 20.000 din. Kako bi napovedali pridobitno za leto 1940? — Točnih in zanesljivih navodil glede sestave pridobinskih prijav po spremembah od 23. decembra 1939 ni. Tudi za prejšnja določila glede pridobitne — ni zanesljivih priročnikov. Najbolje bo, če sestavite pridobinsko prijavo točno po svojih knjigah, ki jih vodite (blagajniški knjigi, beležkah in računih). Po teh ugotovitvah promet. Od prometa odbijete vrednost blaga in stroške za prevoz. Ostanek predstavlja brutto dohodek. Od tega odbijete v smislu določil čl. 54 zak. o neposrednih davkih stroške, potrebne, da se doseže, vzdržijo in zavaruje kosmat dohodek. Taki stroški so: najemnina za trgovski lokal in pomožne prostore (skladišča), oz. v lastni hiši najemna vrednost v znesku, ki ga je vzela davčna uprava za osnovo pri odmeri zgradarine, razsvetljave, kurjave trgovskih prostorov, plače pomočnika in vajencev (v denarju in naravi), obresti dolgov, najetih za obratovanje, prometni davek, samoupravne doklade k pridobitni, zavarovalne premije, proti vlonu in požaru) za trgovino, telefon, pisarniški stroški itd. Neodbitni stroški pa so: pridobitna. plače za rodbinske člane, ki žive v skupnem gospodinjstvu, darila, stroški gospodinjstva i. dr. — Davčno osnovo bo določil davčni

Naš živinozdravnik

Driska konj. S. F. S. — Vaša dva mlada konja sta sicer zdrava in rada jesta, le blato gre prav mehko od njih, tako da sta vsa umazana po bedrih. Opazate tudi, da spuščata precej »svetove«. Želite nasveta, kako bi odpravili drisko? — Vzroki driske so zelo raznovrstni, raznovrstno je tudi zdravljenje. Najsigurnejše bi uspeli odpraviti drisko, če bi vso zadevo popravili strokovnjaku, ki bi s točnim pregledom ugotovil pravi vzrok driske in potem odredil tudi najprimernejši način zdravljenja. — V kolikor se ne bi hoteli ali mogli odločiti za strokovno pomoč, skušajte odpraviti drisko na sledeč način: Konjem menjajte hrano. Dnevno jima dajte vsakemu trikrat po 1 liter juhe lanenega semena, kateri ste primešali po en do dva decilitra črnega vina. Juho lanenega semena pripravite tako, da zavrete n. pr. šest litrov vode in potem dodate po eno pest lanenega semena na 1 liter vode, kar pet minut mešate in potem odstavite. Laneno juho je treba vsak dan svežo pripraviti. Precejati je ni treba, ampak lahko daste tudi gosto. Poleg lanene juhe v vinom naj dobivata konja dnevno po eno veliko žlico živalskega oglja na kruhu ali pa med ovsom, ki ste ga predhodno navlažili. Konja naj se vsak dan gibljata, privoščite jima dnevno vsaj eno do dve uri sprehoda. Če je po sredi samo navadni črevesni katar, boste mogoče uspeli na opisani način, če pa je zadeva kaj bolj komplicirana, bo moralo biti tudi zdravljenje temu primerno.

Nemirni prašički. K. S. T. — Vaši 10 tednov stari pujski so od sile nemirni, niti trenutke ne počivajo. Opazate tudi, da glodajo stene korita, jedo slamo, zalotili ste jih celo, ko so pili gnojnico. Pujske hranite pretežno s pomijami in z odpadki iz kuhinje. Zdi se vam, da pujski tudi ne napredujejo tako kot bi morali. Želite zvedeti način, kako bi pujske umirili in jih odvadili jesti slamo in les in piti seč. — Vsi znaki, ki jih omenjate, izvirajo skoraj gotovo iz pomanjkljive hrane. Pomije so sicer dobra začimba za svinjsko jed, po-

Posebno pasite, kaj bolnik pije! Če vam je le mogoče, dajte mu za zdravje in užitek čim čišče najboljše mineralne vode

ono z rdečimi srci.

Ce sami bolehate ali se ne počutite dobro. zahtevajte naš brezplačni prospekt, v katerem imate mnogo koristnih navodil o zdravju

Uprava Radenskega zdravilnega kopališča
SLATINA RADENCI.

vred 12.500 din in vam je dotični na to dal posojilo v znesku 5000 din. Dogovorila sta se in tudi zapisala, da mu vrnete posojilo tekom enega leta. Denarja pa ne morete vrniti, ker ga nimate in ste zahtevali, naj vam posojilo dajalec da še 7.500 din, nakar da mu pustite knjižico v last. Nato pa on ne pristane. — Hranilna knjižica je bila pač za posojilo zastavljena. Dokler posojilodajalcu ne vrnete prejetega posojila, toliko časa ni dolžan, da vam knjižico vrne. Sposodite si denar in ga ponudite posojilodajalcu z istočasno zahtevo na izročitev vaše knjižice. Če je ne bi hotel vrniti, ga lahko s tožbo k temu prisilite. Pred vrnitvijo knjižice pa niste dolžni vrniti posojila.

Vknjiženi zaslužek na posessvu S. I. S. S. S tem, da ste se vknjižili za iztoženo terjatev na posessvu, ste svojo terjatev pač zavarovali. Ker so še drugi upniki pred vami vknjiženi na tem posessvu, vam ne svetujemo, da vi predlagate prisilno dražbo. V tem primeru bi morali zaenkrat sami trpeti še vse izvršilne stroške, kar si lahko prihranite, če kdo drugi posessvo požene na dražbo. Izkupiček prodanega posessva se bo razdelil med vknjižene upnike po njihovem vrstnem redu. Upniki, ki so pred vami vknjiženi, bodo tudi pred vami poplačani, čeprav bi vi ali pa kak drug za vami predlagal prisilno dražbo.

odbor na podlagi polzvedb, ki jih zbere davčna uprava ter vaše prijave po svobodni presoji, upoštevajoč vloženo glavnico, promet in po krajevnih in splošnih pogojih možni dohodek. — Ako ne morete vložiti prijave do konca januarja, jo lahko vložite še do 15. februarja — brez predpisa kazni po čl. 137 zak. o neposrednih davkih, če zamudno opravite v prijavi.

Kmetijski nasveti

Zatiranje miši v kleti. I. M. S. — V kleti imate spravljeno zimsko jabolka v zabojih, h katerim prihajajo miši ter jih obgrizejo; in to kljub temu, da imate tam nastavljenih več pasti s slanino in koruzno moko. V veliki kleti je nemogoče odkriti vsa mišja zavetišča in jih zamašiti. Kako bi se dale izvabiti miši v pasti? — Miši ne gredo rade v pasti, ker čutijo na njih človeški vonj, zato jih ne vabi niti slanina. Poskusite pasti s slanino vred osmorditi nad ognjem tako, da ne pridejo nikjer v stike s človeško roko ali z obleko. Morda bo to kaj zaleglo. Če tudi to ne bo izdalo, vam ne preostane drugega, kakor da spravite jabolka stran v prostor, kamor miši ne morejo. Če se da, obesite zaboje v jabolki v kleti tako, da ta nadloga ne more do njih. Da si izbirajo rajši bolj zrelo jesenska jabolka namesto trdih zimskih, kaže, da imajo tudi miši dober okus za sadje.

Gnojenje krompirja z umetnimi gnojili. H. F. Zg. K. — Njivo s srednjo težko ilovnato zemljo, lani zasejano z domačo deteljo, boste letos zasadili s krompirjem. Pognojili jo boste s hlevskim gnojem; da bi pa zvišali pridelek, tudi še z umetnimi gnojili; s katerimi in v kakšni množini? — Krompir je rastlina, ki rabi mnogo kalija in dušika, pa tudi fosforne kisline. Dušika je na vaši njivi precej naravnala že domača detelja; tudi v hlevskem gnoju ga je dovolj. Kalija je v hlevskem gnoju tudi nekaj, vendar ne zadostuje za večji pridelek gomolja, zato je potrebno dodati ga s 40 odstotno kalijsvo soljo. Fosforne kisline pa splošno primanjkuje v zemlji in gnoju, zato učinkuje tudi pri krompirju. Zato vam svetujemo, da potrosite na površino od 1000 četvornih metrov (t. j. ena šestina orala) 20 kg 4% kalijsve soli in 30 kg superfosfata. S takim gnojenjem boste pridelek krompirja znatno zvišali.

Obisk na otoku Bubaque

Znameniti raziskovalec daljnih otokov, dr. Bernartzik, je nedavno opisal v nemškem listu tole zanimivo dogodivščino:

V Bissau, ki je pristaniško mesto portugalske Guineje, so nam oblasti odsvetovale, da bi obiskali otok Bubaque, ki spada k otočju Bissagos. Posebno so nas svarili pred prebivalci vasi Bijante, kjer vlada kralj otoka. Dejali so, da so vsi ondodni domačini jako nesramni in drzni. Po vsem tem sem vedel, da so domačini na Bubaque nasprotni evropski civilizaciji. Vpravo to pa me je najbolj zanimalo. Najeli smo 15 tonsko jadnico in smo v veliko začudenje vaščanov napravili taborišče prav zraven vasi Bijante. Prostor našega taborišča je bil zaradi zveze z domačini srečno izbran, bilo je pa tam na milijarde peščenih bolh. Nas troje Evropejcev so varovali čevlji, toda bosi nosači so prestajali vprav peklenске muke.

Moker pozdrav

Naši šotori so bili tik obrežja, s čemer smo bili nekaj dni zadovoljni. Toda nekoč ponoči so začeli šumeti valovi in hud morski val je planil kvišku in nam bi bil skoraj postelje odnesel. Z največjo težko smo mogli rešiti svoje pišto premoženje. Domačini se še zmedli niso za to, kar nam je morje prizadejalo. Oni so nas le iz dalje opazovali, zakaj, kralj je bil svojim podložnikom prepovedal, da bi nam prodali živila, ali bi nam odgovorili na kako vprašanje. Kmalu smo zvedeli za vzrok, zakaj nas vladar Bubaque tako bojkotira. Nasprotni je velik otok Kanjabak, na katerem se do današnjega dne domačini upirajo Portugalcem. Ti trmoglavi domačini pa so v živahnih trgovskih zvezah z domačini otoka Bubaque.

Kralj otoka se je torej bal, da bi oblasti ne zvedele za prepovedane trgovske zveze. Zatorej se nas je hotel čimprej znebiti. Edino, s čemer smo mogli premagati njegov odpor, je bila potrpežljivost. Najprej sem se skušal sprijazniti z dekleti, ki so nas opazovale pri gradnji taborišča. Za njimi sem si z raznimi dovtipi in s tobakom pridobil zaupanje. Karbarov, to so mladeniči, ki so pravkar na meji razvoja za zakonske moke. Ko je kralj videl, da so njegovi podložniki že prekršili prepoved, da se ne smejo z nami pogovarjati, se nam je tudi on približal in nas je obiskal v taborišču. Ker smo mu bogato postregli z žganjem sladkornega trsa in s tobakom, je postal naš stalni gost. Alkohol mu je razvezal jezik, in ne da bi ga kaj posebno izpraševali, nam je zgovorno pripovedoval o šegah in navadah svojega plemena.

Kako postaneš zakonski mož na otoku Bubaque

Na otoku Orango grande vlada pravica mater, toda, kakor nam je povedal kralj Nakbê z otoka Bubaque, je na njegovem otoku pravica očetov. Izključno samo moški si izbirajo žene, in če so jih že siti, tedaj se ločijo, kadar jih je volja. Večkrat pa moški vzamejo po več žena, ki z otroki vred spadajo k družini moža. Zakonske zvestobe ne poznajo ne ženske ne moški in s to svobodo se jako okorišajo.

Če se hoče kak fant poročiti, pošlje kako žensko svojega sorodstva snubit k materi dekleta. Če je ta zadovoljna s ponudbo, ji mora ženin poslati precejšnjo množino palmovih vina. Čim je izpolnil to dolžnost, pride hčerka k njemu in oba sta odslej mož in žena. Nezakonski otroci pripadajo očetu dekleta, in ostanejo pri njem, tudi če se hči poroči.

Spričo smrti smo vsi enaki

Mrliče pokopljejo kar v hišah. Grob se stoji iz okroglega, več kot za velikost moškega globokega rova, ki ima zgoraj odprtino pol metra premera, in se spodaj razširja v obliki hruške. Na dnu rova vodi posebna jama proti vzhodu. Bodi ženska ali moški, oba pokopljejo tako, da čepita, in je obraz obrnjen proti zahajajočemu soncu. Glavo mrtveca naslonijo na levo roko, komolec pa je naslonjen na levo stegno. Potem jama obdaja z rutami, je zasujejo s prstjo, napravijo na vrhu gomilo in na gomilo denejo vse, kar je bilo lastnina umrlega. Če je umrl kak kralj, so v prejšnjih časih postavili na vrh groba kako leseno podobo, češ da tam prebiva duša. Potem pa

so s posebno ceremonijo vprašali to leseno dušo, kdo je zakrivil smrt vladarjevo. Tiste nesrečnike, ki jih je svečenik imenoval kot krivce, so tebi nič meni nič vrgli v morje. Toda ta okrutna šega je zdaj odpravljena.

Prebivalci otoka Bubaque verujejo v enega nebeskega boga, ki mu pravijo Ninda. Vsaka vas ima poseben tempelj z različnimi lesenimi sohami, ki imajo na glavi turbanu podobno pokrivalo iz blaga. Duhovnik vaškega templja je hkrati vaški poglavar, čast višjega duhovnika pa ima kralj. Ta ima pravico, da je pokrit z istim turbanom, kakor ga imajo sohe v templju. Razen lesenih soh v templju imajo nekateri stari moške svoje posebne hišne varuhe v kotu svoje hiše. Če umrje lastnik takega zasebnega varuha, ga vzame v varstvo prva žena rajnega. Kdor je od njenih sinov duhovnik, ta podeljuje tisto leseno soho. Domačim malikom darujejo palmovo vino in se mu priporočajo za kaj prav posebnega.

Z mednarodnih tekem zimskega športa v Garmischu: Najboljši smučarji šestih narodov se udeležujejo teh tekem. Na sliki je prizor iz hokejske igre na ledu.

Nedopustna propaganda

Napisi na hišah pred 1900 letih — Magični kvadrati

Tudi v teh dneh se to dogaja. Zaradi zatemnitve mest stopajo češki pa poljski narodnjaki ponoči po Pragi in Varšavi in pišejo s kredo na hiše svoje groznice in pozive. To ni nič novega, to se v dobi volitev dogaja prav tako. Zares da to ni nič novega, marveč je že nekaj jako starega. Kako stara je že ta navada, to je nemara še najbolj čudno.

Že pred mnogo leti so arheologi pri izkopaninah v Rimu in v Herculanu in Pompejih našli čudne, skrivnostne črke, ki so bile napisane na hišnih vratih, ali zaškrbljene v zid. Te črke je italijanski raziskovalec Della Corte kot prvi tudi sestavil. Dobil je skrivnostni kvadrat črk:

ROTAS
OPERA
TENET
AREPO
SATOR

Lahko prebereš ta petdelni kvadrat, kakor le hočeš, od zgoraj dol ali od spodaj gor ali od desne, od leve: zmeraj dobiš pet istih tajnih besed. Ker so latinske, jih lahko prevedesh: »Kolesa, dela, drži, Arepo, sejalec.« V tem prevodu seveda ni nobenega smisla. Mogoče pa je bilo to le igračkancje? A to ne more biti res, ker davni Rim ni poznal takih igračkancj. Zatorej so začeli to za devdo razvozlati razni učenjaki, zgodovinarji in starinoslovci. Vse raziskovalce pa je presenetil zaključek njih dela.

Svetopisemski izrek za propagando

Prvi korak na poti razvozlanja te uganke je storil nemški bogoslovec, ki je vseh 25 črk vstopil v prostor med štirimi kolesi pod Kerube,

Do pičice natančno je določeno delo žensk in moških, kar se izraža celo pri gradnji njihovih koč. Tako naredijo zidove ženske, strehe pa moški. Moški tudi prinesejo potrebno gradivo iz gozda v vas. Ko je hiša narejena, je moževa. Tudi živina je njegova last. Ženi pa pripadajo obleke, okras in kuhinjska oprema.

Neobdelano zemljo razdeli kralj med družinske očete. Če pa je dotična zemlja že enkrat obdelana, tedaj postane last družinskih očetov, za njimi pa jo podedujejo otroci. Glavni dedič je zmeraj najstarejši brat rajnega. On tudi dobi vse žene umrlega. Če te niso zadovoljne s tem, gredo lahko domov k staršem, ali pa se lahko po svoji volji omožijo. Če pa ni v družini nobenega brata gospodarjevega, tedaj dobijo otroci rajnega vse premočnine, hišo pa poderejo.

Vsaka vas ima svojega posebnega poglavarja: glavariji so podložni kralju, ki je tudi najvišji sodnik. Ustava ni absolutistična, zakaj kraljeve sklepe še premlewa svet vaških starešin in jih prilagodi potrebam plemena. Toda kar kralj razsodi, ni zoper to nobene pritožbe. Vendar je malo opravka s kriminalnimi primeri. Tatvin je jako malo. Če je pa le kje, tedaj vzamejo tatu tisto, kar je ukradel. Laži pa Bog sam kaznuje, pravijo domačini. Kakega umora ali ubojstva tudi ni, ker pravijo, da se ne izplača moriti, ker morilca umori duh umorjenega.

Vse te podrobnosti nam je povedal kralj sam, ki se nas ni prav nič več bal. Opazil sem pa, kako je z nežnimi pogledi spremljal in zasledoval mojo ženo. Pri slovesu mi je dejal, da mu je moja žena tako močno všeč, da me prosi, če mu jo dam v zameno za dve sto najlepših deklet svojega plemena, ki bi si jih lahko sam izbral. Ko smo se odpeljali, seveda ne da bi bil pustil svojo ženo kralju, je kralj Nakbê še dolgo časa stal na obali in je sanjavo gledal za našo jadnico. Brez dvoma mu ni šlo nikdar v glavo, kako da sem mogel odbiti tako izvrstno ponudbo.

Slavni pianist Paderewski, prvi predsednik nekdanje poljske države, govori o priliki poljskega narodnega zborovanja v Parizu.

drži v svoji roki žareče oglje in trosi ga na mesto. In zares je nato zadela kazen mesto Jeruzalem. V tem stavku imamo več sestavin skrivnostnega kvadrata: kolesa (rotas), oglje, ki ga angel drži (tenet) in trosi (sator, sejalec). Zagonetni »arepo« dobi smisel, če ga izvajamo iz arripere, zgrabiti. To bi torej pomenilo zgrabitelja, angela, ki pobere žareče oglje (plamteča) kolesa ki opravljajo delo (opera). Vse kvadrat torej skrajšano pomeni: »Plamteča kolesa drži tisti, ki jih je zgrabil, da jih raztrosi zato, da bi opravili svoje delo kaznovanja.«

S tem pa je smisel pojasnjen: kvadrat je menetekel preganjanih kristjanov, ki želijo, naj bo Rim kaznovan. Ni uganka, ne igračka, niti skrivnostni znak, ampak je svarilo, grožnja in pripoznanje.

Ta rešitev ni prisiljena, kot bi človek na videz mislil. Zakaj, prvi kristjani so živeli in mislili po besedah Sv. pisma in so bili navajeni zmeraj na prisposodbe iz Sv. pisma. Brez dvoma so ta magični kvadrat takrat vsi kristjani pravilno pojmovali, niso ga pa razumeli pogani, ki so bili zaradi njega vznemirjeni. Prvi kristjani so s takimi znaki dajali poguma svojim preganjanim sotrpinom in so še mimo tega vznemirjali oblasti. Da so že v davnem Rimu take skrivne pisave ponoči objavljali, se je pač dogajalo iz istih vzrokov, ki so čez 1900 let nato vzpodbujali drugačne domoljube in bore za svobodo, ki zdaj prav tako pišejo na stene hiš v svojih krajih simbolične izreke in pozive v tolažbo in pogum svojih sotrpinov.

Zakurjena obleka

Novica iz New Yorka se glasi:

Patent, ki se zlasti v tem mrazu vse zanima zanj, je prišel v New Yorku na površje. Inženir Wilhelmsen iz Osla je iznašel blago, ki je na videz povsem takšno, kakor je navadno blago. To blago, ki se sveti kakor svila, pa je izboren prevodnik toplote. Lahko se vpele vanj električni tok, pa se segreje. Vendar tudi to še ni vse. Bajce prehaja električna energija tudi v človeka, ki tako obleko nosi, da postane iz omahljivca — odločen korenjak. Pri nas bi bili takih oblek jako potrebni.

Svetovni rekorder Nemeč Bernauer v Garmischu na mednarodnih smučarskih tekmah.

Cerkvena hierarhiija v letu 1939

Pred nekaj dnevi je izšel papeški letopis, kjer so navedeni podatki o stanju katoliške hierarhiije dne 31. decembra 1939 takole:

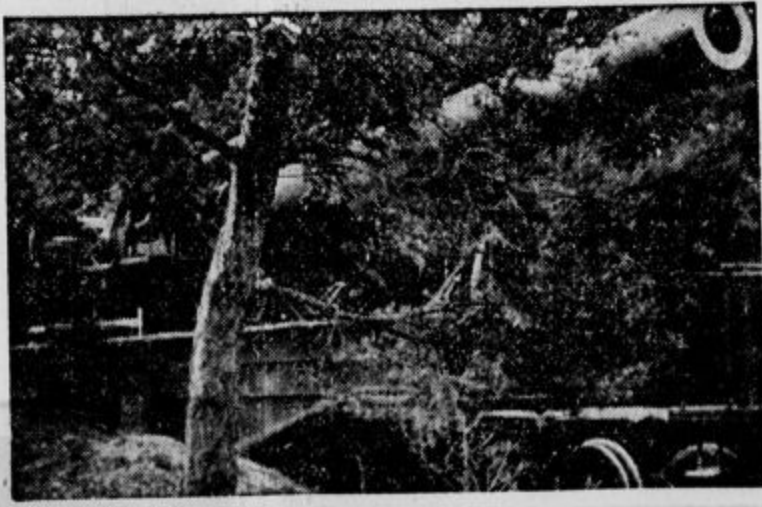
Sveti kolegij kardinalov ima 57 članov. Hierarhiija ima dalje 10 vladajočih patriarhov, 4 naslovne patriarhe, 221 vladajočih metropolitov, nadškofov, 57 vladajočih nadškofov, 940 vladajočih škofov, 772 pravoslavni metropolitov, nadškofov, škofov in nuncijev, 52 prelato in opatov, 306 apostolskih vikarijev in 128 apostolskih prefektov.

Pod papeževanjem Pija XII. leta 1939 je bilo ustanovljenih 10 novih nadškofij in škofij, 2 prelature, 19 apostolskih vikarijatov in 5 apostolskih prefektur.

Največ škofij od vseh katoliških dežel ima Italija, kjer je 39 nadškofij in 245 škofij. Sledijo Združene ameriške države z 19 nadškofijami in 93 škofijami, dalje Brazilija s 17 nadškofijami in z 81 škofijami, nato Francija, kjer je 17 nadškofij in 70 škofij in slednjič Španija, ki ima 9 nadškofij in 51 škofij. Od misijonskih dežel je na višku Kitajska z 90 apostolskimi vikariati in 39 apostolskimi prefekturami.

Francoški letalci pred odletom. — Francoški 40 cm top, ki je položen na železniško progo.

ŠPORT

Iz Garmischa

Gol več kakor od Nemcev - 10:0 za Madžare

Ga-Pa, 2. febr. — Kakor objavljeno sta se sestali 2. febr. ob 15.30 na olimpijskem stadionu državni hokejski reprezentanci Jugoslavije in Madžarske. S to igro so naši zaključili svoja tekmovanja na zimskih igrah, in se bodo iz Ga-Pa takoj vrnili domov, ali pa bodo v nedeljo igrali še tekmo na Dunaju z reprezentanco Dunaja.

Danes je naše moštvo zaigralo malo slabše kakor včeraj proti Nemcem in ni moglo vzdržati odprte igre kakor jim je to uspelo včeraj. Poznalo se je vsem, da so morali obe tekmici igrati eni in isti igralci, vseh samo sedem, kajti za obe važni tekmi ni prišel v poštev od Zagrebčanov nihče razen Stipetiča. Jasnó je tedaj bilo, da kakšnega povolnejšega rezultata ni bilo pričakovati. Tudi pri današnji igri je obramba opravila levi del, čeprav lce ni bil v takšni formi kakor včeraj. Jugoslovani so se borili zelo požrtvovalno in pogumno, vendar pa jih je ostri tempo igre proti koncu že skoraj uničil. Naši so nastopili v obeh igrah v teje postavi: Rihar, Kačič, Žitnik, Gregorič, Pavletič, Gogala in Stipetič iz Zagreba. Gledalcev je bilo okoli 8000. — Takí rezultati se dosežajo, kadar gredo igrati oziroma sploh ne igrato, ljudje, ki tega ne znajo. Vsaka šola nekaj stane. Morda bodo v drugo poslali v inozemstvo že same Zagrebčane, da bodo »popravili« sedanje rezultate. Saj vedeli smo že takoj, da je naše moštvo nesrečno sestavljeno, ker ni kompaktno, ker ni med seboj uigrano. Zdi se nam, da bi bilo vsaj tako dobro, če že ne boljše, ako bi poslali enotno ekipo Ilirije.

Naši četrti v štafeti 4 krat 10 km.

Z današnjim dnem so se pričele tudi velike smučarske tekme z mednarodno udeležbo. Tekmo-

vali so Nemci, Slovaki, Čehi, Jugoslovani in Bolgari. — Kot prva točka današnjega tekmovanja je bil tek v štafeti na progi 4 krat 10 km. Proga je bila izpeljana v dveh zankah, kateri sta se stekali v stadionu. Tako so imeli gledalci jasen pregled in so lahko nemoteno sledili poteku borbe. Sneg je bil prav dober. Organizacija, kakor navadno, odlična.

Nemci so postavili v borbo tri zelo močne štafete, od katerih pa je ena imela smolo, da se je na poti izgubila.

Prvo štafeto, ki je veljala za velikega in skoraj sigurnega favorita so tvorili odlični tekači mednarodnega slovesa: Leopold, Bauer, »Italijan« Demetz in »Sudet« Berauer. Čeprav je tudi ta štafeta imela smolo; Leopoldu se je namreč zlomila smučka, vendar so odlični tekači vse zamujeno nadoknadili in precej pred ostalimi prišli na cilj v času 2:41.25. — Odlično mesto si je priborila tudi III. nemška štafeta s časom 2:48.30. Velika borba pa se je vodila med štafetama Protektorata in Jugoslovani, katero pa so Čehi odločili s prav majhno razliko v svojo korist v času 2:50.44. Na to je sledila naša s časom 2:51.31 in v postavi: Zemva, Smolej, Petrič in Knific. — Za našimi so še sledile Protektorat II., Slovaška in Bolgarija. Jutri se bodo nadaljevale tekme s smukom z vrha Kreuzecka za moške in ženske.

Garmisch-Partenkirchen, 3. febr. AA. Danes so bile pri lepem vremenu tekme v smuku. Tekem se udeležujejo znani smučarji iz Nemčije, Italije, Jugoslavije, Rumunije, Bolgarije, Slovaške in Protektorata. V smuku pri damah je zmagała Christl Kranz, Nemčija s časom 4:22, pri gospodih pa je zmagal Nemec Jenewein s časom 4:08.2, drugi je bil Nemec Wöhrle.

Vtroški kotlíček

SLON SAMBO

(269) »Jaz grem v gozd, da poiščem Samba,« je rekel Filip, in Jan je svetoval: »Vzemi s seboj rdečo ruto, da mu boš mogel pomahati!« Takoj se je Filip odpravil na pot, a slona ni bilo moči nikjer iztakniti. In tako strašno je bilo vroče, da je pesek kar žgal pod nogami. Toda Filip ni jenjal iskati, saj je moral najti Samba!

(270) Pod drevesom je Filip kar padel na tla. Ni mogel ne naprej ne nazaj. Ptiček je čepel na suhi vejici in ga je gledal. »Da bi mogel ptička razumeti,« je pomislil Filip in je zaspal. Medtem pa so se črni oblaki zbrali na nebu.

Mladinsko drž. prvenstvo v Planici

Rateče, 2. februarja.

Tekmovanje se je vršilo v prav krasnem vremenu. V gorenjskem kotu je vladal pravi živ-zav, saj so tekmovali naši najmlajši, naša nada, naši bodoči reprezentanti. Tekmovali so v 4 skupinah in sicer juniorji letnika 1921 in 1922 na 10 km, naraščaj letnika 1923 in 1924 na 6 km, mladina, ki je tekmovala na 3 km, ločena na dva dela, in mladenci letnika 1925 in 1926, dalje oni, ki so letnika 1925 in 1926 rojeni in najmlajši hlačarji rojeni leta 1927. — Mnogo so imeli preglednice s snegom, kajti sonce je omehalo zgornjo plast in se je trdovratno lepil na smuč. No, pa so tudi te preglednice odpravili nekateri kar sami, najmlajšim pa so pomagali starejši strokovnjaki.

Na start se je prijavilo izredno lepo število tekmujočih — 74 jih je bilo mogoče naštetí. Na progi je bilo mogoče opazovati najrazličnejše momente, od prekopicavanja pa vse tja do vožnje samo z eno smučko skozi cilj. Bilo je mnogo veselja med to mladino, ki mnogo obeta.

Rezultati:

Juniorji na 10 km: 1. Hrvat (Ilirija) 46:27; 2. Pogačnik (Bratstvo); 3. Stana (Bratstvo). Naraščaj na 6 km: Bem (Ljubljana) 28:36; 2. Polda (Dovje); 3. Cvetek (Ilirija).

Mladina A na 3 km: Malej (Bohinj 18:00; Lih-teneđer (Dovje), Urbas (Dovje).

Mladina B na 3 km: Dovžan (D-M) 19:32, Krz-narič (D-M), Selan (Bohinj).

Za klasično kombinacijo je pa red naslednji:

Juniorji: 1. Hrvat. 2. Podlipnik, 3. Klinar.

Naraščaj: 1. Polda, 2. Cvetek, 3. Razingar.

Mladina: 1. Lichteneđer, 2. Urbas, 3. Makovec.

Planica, 3. februarja.

Danes dopoldne so se nadaljevale tekme za državno mladinsko prvenstvo, ki je pod pokroviteljstvom ministra za telesno vzgojo g. Jevrema Tomiča in bana dravske banovine g. dr. Marka Natlačenca. Danes so bile na sporedu tekme v slalomu. Vremenske razmere za današnje tekmovalje niso bile posebno ugodne. Že zgodaj jutraj je začel padati dež pomešan s snegom, ki pa je kmalu prenehal. Tudi megle se nikakor niso hotele dvigniti iz doline Tamarja, Ponce in Cipernika, kjer so bile tekme v slalomu. Pust, turoben in siv je bil današnji dan. Jutranji sneg je prenehal, toda opoldne je zopet začelo snežiti in to do večera. Tudi za jutri se ne obeta mnogo boljše. Jug, ki je pritisnil in ki je drugod prinesel dež, je Gorenjski od Jesenice dalje prinesel sneg. Toda slabo in neugodno vreme ni nič vplivalo na mlade tekmovalce, ki so se danes borili za naslov državnega smučkega prvaka v slalomu. 57 tekmovalcev se je dopoldne podalo pod Cipernik, kjer so bile tekme. 20 minut pred 11 so se tekme že začele. Na izhodišču je bila vsa najboljša mladina. To ni samo tekmovalci iz bližnje okolice Planice in Jesenice, ampak tudi od povsod drugod. Zlasti so presenetili štirje Celjani, ki so se kosali z mladimi gorenjskimi tekmovalci v alpski kombinaciji in se odlično plasirali ter prijetno presenetili. Sploh je težko reči, kdo je bil danes boljši.

Plasman prvih 20 tekmovalcev je bil namreč tako zgoščen, da so igrane sekunde in desetinke sekund zelo važno vlogo pri odločitvi, kateri od tekmovalcev bo boljši. Vsak je moral isto progo voziti dvakrat in peljati skozi 24 vratice. Proga, ki je bila dolga okrog 380 m in ima višinske razlike okrog 90 m, je bila tehnično precej težka in so morali naši najmlajši tekmovalci v slalomu pokazati vse svoje tehnično znanje, da so si priborili med prvih 20 mest. Razlika med prvim in dvajsetim tekmovalcem je komaj pol minute. Za primer ostre konkurence med prvimi tekmovalci naj navedemo, da je bil lamski državni mladinski prvak Rado Ravnikar (ASK Gorenjec) danes šele 17., a ne zato, ker je vozil slabo, ampak mu je težak padeč pokvaril boljši plasement. Kljub velikemu številu tekmovalcev (57) se je ves program razvijal zelo hitro, da so bile tekme končane v dobrih dveh urah. Sijajna Bloudekova vzpenjača je vse tekmovalce hitro potegnila zopet na start. Sodniški zbor je deloval odlično in je bil zelo strog. 24 tekmovalcev je bilo zaradi najrazličnejših napak diskvalificiranih oziroma so sami odstopili. Danes je povsem zaslužil zmago Tine Mulej; vozil je odlično. Tudi vsi ostali tekmovalci so od lani pokazali zelo lep napredek. Predvsem moramo omeniti, da so presenetili vsi štirje Celjani. Njihov plasement je proti pričakovanju dober. Tehnični rezultati današnjih tekem so.

1. Mulej Tine (Ilirija) 1:42.4, 2. Miceli Leo (Gorenjec) 1:45.1, 3. Knop Ljubo (SPD Celje) 1:50.3, 4. Dvoršak Friderik (SPD Celje) 1:50.3.5, 5. Vister Marjan (Bratstvo) 1:50.6, 6. Špec Ivo

(Gorenjec) 1:52.9, 7. Stare Marjan (Gorenjec) 1:53.4, 8. Aman Čaka (SK Tržič) 1:53.7, 9. Mrak Marjan (Skala) 1:56.1, 10. Bukvič Ivan (Skala) 2:03.7, 11. Ropret Ivan (Bratstvo) 2:04.3, 12. Urpič Dominik (SPD Celje) 2:04.7, 13. Ručigaj Boris (Poljane) 2:05.8, 14. Hladnik Damjan (Ilirija) 2:07.6, 15. Grabner Ljubo (Jezerško) 2:09.1.

Tekme se bodo jutri nadaljevale in sicer so na sporedu skoki kot samostojna disciplina in obenem skoki s klasično kombinacijo.

Kmetovalci pozor!

Kunujem staro železo, kovine, rabljene stroje, cunje, papir po zelo visokih cenah, kar se blagovolite prepričati!

Justin Gustinčič, Maribor

Ulica Kneza Koclja in podružnica: Težno, vogal Ptujске in Tržaške ceste.

Sprejem zdravnikov k orožništvu

Orožniško poveljstvo sprejme 3 zdravnike v činu aktivnih sanitetnih poročnikov.

Rok prijave je do 1. marca 1940.

Natečaj je izšel v »Služb. vojnem listu« št. 3 z dne 26. jan. 1940. Pogoji in natečaj se lahko vidijo pri vseh vojaških in orožniških komandah in v komandi žandarmerije v Belgradu.

Pisarna Sanitetskega oddelka Komande žandarmerije, Pov. L. br. 4, 5. jan. 1940.

Trgovino

s sadjem, zelenjavo in živili

dobro vpeliano, v centru Ljubljane prodam

Ponudbe na upravo lista pod »Redka prilika« 1512

Natečaj

Mestna občina Bijeljina potrebuje takoj

upravnika

za park, ki je izvrsten cvetličar in organizator parkiziranja. Nastopil bi lahko 15. februarja. Plača po sporazumu. Reflektanti naj se javijo z dopisnico, da bi občina izbranega lahko pozvala na sporazum.

Pisarna mestne občine Bijeljina, št. 855, dne 1. februarja 1940.

V globoki žalosti naznanjamo prežalostno vest, da nas je zapustila nadvse ljubljena žena, mati, tašča, sestra in teta, gospa

Frančiška Kolar

soproga pošt. zvanit. v pok.

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, dne 4. februarja ob pol 16. uri iz mrtvašnice na mestno pokopališče. Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek ob 7. jutraj v magdalenski župni cerkvi.

Maribor. Zagreb. Dubrovnik, Styer, dne 3. februarja 1940.

Žalujoči soprog, sin, snaha in ostalo sorodstvo.

Javna zahvala

Čutimo dolžnost, da se tem potom javno zahvalimo g. šefu dr. Lavriču, g. dr. Dergancu, sestram in krvodajalcem, ki so s težko, nad vse dobro operacijo rešili življenje moji ljubljeni ženi in s tem ohranili mojemu sinu drago mamico. Se enkrat se iskreno zahvaljujemo!

Ljubljana, 4. februarja 1940.

Grošelj Ignacij in Feliks, sestre Mici in Cilka.

Obmejni rudnik v Sloveniji sprejme

samostojnega jamomerca

(absolventa nižje rudarske šole)

Prošnje z življenjepisom, podatki o dosedanji službi in z navedbo zahtevane plače naj intereseenti pošljejo na oglasni oddelek »Slovenca« pod šifro »Vesten in sposoben« št. 1552.

Rudnik v Sloveniji sprejme

strojnega tehnika

(z maturo na tehnični srednji šoli) z nekaj let prakse, po možnosti na rudniku. - Prošnje s kratkim življenjepisom, podatki o praksi in navedbo zahtevane plače je poslati na oglasni oddelek »Slovenca« pod šifro »Sposobna moč« št. 1534.

S tužnim srcem javljamo prežalostno vest, da nas je gospod

Gustav Stiger

veletrgovec

dne 3. februarja 1940 ob 16.15, po dolgem, mukepolnem trpljenju, v 36. letu starosti, za vedno zapustil.

Zemske ostanke bomo položili v torek, dne 6. februarja ob 16, na mestnem pokopališču v Celju k večnemu počitku.

Celje, dne 3. februarja 1940.

Werner Stiger, brat
Ilze Stiger, roj. Digelmann, pl. Elsbronn, soproga
Eda Stiger, hčerka
in vsi ostali sorodniki

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Samostojna kuharica
boljša, starejša, išče službo pri večji družini ali pri samemu gospodu. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Postena« 1510.

Dekle
ki zna dobro kuhati in v vsa gospodinjstva dela opravljati, pridna in poštena, želi službo k dobri ljudem. Naslov pri upravi »Slovenca« 1497.

Krojaški pomočnik
za konfekcijo ali za velike komade išče stalno službo v Mariboru ali v okolici. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 256. (a)

Absolventka
dvorazredne trg. šole želi nastopiti mesto kot pisarniška moč ali kot blagajničarka. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vestna«.

Kuharica
želi premeniti službo. — Sposobna voditi samostojno gospodinjstvo, govori tudi nemški. Pismene ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod značko »Varčna 244«. (a)

Blagajničarka
želi premeniti mesto. Vešča pisarniških del, tudi dobra prodajalka. Zmožna nemščine, deloma italijanščine. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zelo poštena« št. 1550. (b)

Šofer
vaje vseh popravil in zmožen kavlje, s 10-letno prakso, 32 let star, trezen, nekadiček, želi s 1. marcem menjati službo. Ponudbe na upravo »Sl.« Maribor pod šifro »5000« št. 249. (a)

Vajenci

Mizarskega vajenca
sprejme Krže, mizarstvo, Vrhnika. (v)

Sprejem vajenca
za takoj. Pekarna Auer, Maribor, Pobrežje, Aleksandrova cesta 4. (v)

Vrtnarskega vajenca
sprejme vrtnarstvo Ranner K., Dalmatinska ulica 7, Maribor. (v)

Pekovskega vajenca
16-17 let starega, sprejme pekarna Felertag, Maribor, Betnavska 43. (v)

Krojaškega vajenca
sprejme Leopold Gorenc, Ljubljana VII., Pavšičeva ulica 5. (v)

Učenko
za strojno pletenje takoj sprejme Trček Ivanka, Ob Ljubljani 27, Kodeljevo. (v)

Trgovsko vajenko
pošteno, kmečkih staršev sprejme trgovina z meš. blagom na deželi. — Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Marljiva« 1432. (v)

17 letna deklica
poštenih staršev, se želi izučiti v trgovini mesa-nega blaga. — Romšak Francka, Gozd 29, Stahovica. (v)

Mlinarskega vajenca
z meščansko šolo, starega najmanj 17 let, zdravega, močnega, sprejem v dveletno učenje. Oskrba v hiši, plača po dogovoru. Naslov v upravi »Slov.« pod šifro »Pošten« 1348. (v)

Fanta
močnega, zdravega ter poštenega, s predpisano šol. izobrazbo, sprejem s 1. marcem za speker. trgovino v Celju. — Natančne ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod značko »Pošten« št. 1303.

Zasluge

Povpraševanje
po našem artiklu je veliko. Otvorjamo prodajna skladišča v vseh večjih krajih. Vsakdo potrebuje naš predmet. Edinstveni, brezkonkurenčni izdelek, po katerem se povprašuje v množicah. — Vse pravice izdelovanja in plaširanja imamo samo mi. Znanje stroke ni potrebno. Našim sodelavcem nudimo edinstveno priložnost stalnega, dobrega zaslužka in dolgoletno ekzistenco. — Kupci so: vsaka industrija, trgovina, obrt, privatnik, hišni posestnik, pa tudi vse državne, vojaške, civilne in zasebne ustanove. — Zasluge čist, lahek in hiter. Interesentje morajo razpolagati s kapitalom od 5000 do 20.000 din v gotovini, po potrebi rajona. — Resni interesentje, ki imajo zahtevane pogoje, naj pošljejo obširne, jasno pisane ponudbe s svojim točnim naslovom na PUBLICTAS, Zagreb, Illica 9, pod »Jedinstvena prilika zarade«. (r)

Poslovodkinjo
za vodstvo gostilne, tudi drugih gospodinskih del zmožno, staro 28-35 let, s kapitalom 15.000 din, sprejem v stalno službo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dogovor« št. 1296. (b)

Kupimo
Vsakovrstno zlato srebro in briljante kupuje vsako količino po najvišjih cenah. A. Božič, Ljubljana, Franciška ulica 3. (r)

Prvovrstno krojiljo
za triko perilo sprejme »Lana«, Gregorčičeva 5. (a)

Dober pilar in brusar
dobi stalno službo. Pilar na Figar, Vošnjakova 12. (b)

Hlapec
pridnega in treznega — sprejme hotel Štrukel. (b)

Dekle
takoj sprejem. — Sitar, Pužan št. 4, St. Vid nad Ljubljano. (b)

Postrežnico
mlado dekle, iščem za takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1503. (a)

Pekovskega pomočnika
mladega, ki bi raznašal kruh, sprejem. Gantar Ivan, Kranj, Savski breg. (v)

Mesarski pomočnik
mlajši, ki se razume na kmetiška dela, se sprejme. Lavrič, Teharje pri Celju. (v)

Manufakturstika
dobi službo. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Zadruga« št. 1481. (v)

Vestnega hišnika
za hišo v sredini mesta iščem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Mala družina« št. 1520. (b)

Kapelnika
išče godba »Zarja« tovarne Woschnagg v Sošanju. Doplaci se sprejema do 1. marca. (b)

Postrežnico
mlado, pošteno, sprejem za dopoldanske ure. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1505. (b)

Dekle za gostilno
zmožno kuhe in gospodinskih del, plača dobra, takoj sprejem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Dekle« št. 1516. (b)

Hlapec
ki je služil pri konjenici, priden in pošten, dobi boljšo službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1407. (b)

Avtomehanika
izučena, popolnoma samostojnega, z večletno prakso, sprejme večja avtomobilna. Ponudbe z navedbo prakse pod »Avtomehanik 253« upravi »Slovenca« Maribor. (b)

Uradnika
z dovršeno trgovsko akademijo ali dvorazredno trgovsko šolo, sprejememo v službo. V poštev pridejo le moški prosilci. Prošnje do 10. februarja 1940 na Ljudsko posojilnico v Ljubljani. (b)

Ugarskega pomočnika
vojašine prostega, s kompletnim orodjem, takoj sprejme A. Janko, urar, Maribor, Jurčičeva št. 8. (b)

Šteparico
dobro izurjeno, in vajenko, takoj sprejem. Vsa oskrba v hiši. Ivan Jazbec, čevljarstvo, Sebenje št. 37, p. Križe, Gorenj. (b)

Dekle
vaje v vseh delih in v pomoč v kuhinji — se sprejme. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Pošteno dekle« št. 1403. (b)

Poslovodkinjo
za vodstvo gostilne, tudi drugih gospodinskih del zmožno, staro 28-35 let, s kapitalom 15.000 din, sprejem v stalno službo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dogovor« št. 1296. (b)

Kupimo
Vsakovrstno zlato srebro in briljante kupuje vsako količino po najvišjih cenah. A. Božič, Ljubljana, Franciška ulica 3. (r)

Prvovrstno krojiljo
za triko perilo sprejme »Lana«, Gregorčičeva 5. (a)

Dober pilar in brusar
dobi stalno službo. Pilar na Figar, Vošnjakova 12. (b)

Hlapec
pridnega in treznega — sprejme hotel Štrukel. (b)

Dekle
takoj sprejem. — Sitar, Pužan št. 4, St. Vid nad Ljubljano. (b)

Postrežnico
mlado dekle, iščem za takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1503. (a)

Pekovskega pomočnika
mladega, ki bi raznašal kruh, sprejem. Gantar Ivan, Kranj, Savski breg. (v)

Mesarski pomočnik
mlajši, ki se razume na kmetiška dela, se sprejme. Lavrič, Teharje pri Celju. (v)

Manufakturstika
dobi službo. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Zadruga« št. 1481. (v)

Vestnega hišnika
za hišo v sredini mesta iščem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Mala družina« št. 1520. (b)

Kapelnika
išče godba »Zarja« tovarne Woschnagg v Sošanju. Doplaci se sprejema do 1. marca. (b)

Postrežnico
mlado, pošteno, sprejem za dopoldanske ure. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1505. (b)

Dekle za gostilno
zmožno kuhe in gospodinskih del, plača dobra, takoj sprejem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Dekle« št. 1516. (b)

Hlapec
ki je služil pri konjenici, priden in pošten, dobi boljšo službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1407. (b)

Avtomehanika
izučena, popolnoma samostojnega, z večletno prakso, sprejme večja avtomobilna. Ponudbe z navedbo prakse pod »Avtomehanik 253« upravi »Slovenca« Maribor. (b)

Uradnika
z dovršeno trgovsko akademijo ali dvorazredno trgovsko šolo, sprejememo v službo. V poštev pridejo le moški prosilci. Prošnje do 10. februarja 1940 na Ljudsko posojilnico v Ljubljani. (b)

Pisalnico mizo, šiv. stroj
dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Denar« št. 1477. (k)

Staro železo in kovine
kupim. Plačam najbolje. »Metalla«, Gospodarska cesta 16. Telefonirajte: št. 32-88. (k)

Cunje
krojaške odrezke, star papir, tekstilne odpadke ter ovčjo volno, govejo diako (aroveco) — kupi vsako množino Arbelter, Maribor, Dravska 15. (b)

Pinjo - Viktorijo
dobro ohranjeno, za sto litrov, kupim. Leskovec Ivan, St. Rupert, Dol. (k)

Polnojarmenik
kupim do 70 cm širine. Ivan Urbanc, Sostro 14 - Dobrunje. (k)

Pisalni stroj
(mal, s kovčegom), Continental, popolnoma nov, in en rabljen, zelo poceni napredaj. Vprašati: Mlekarna, Slomškova ulica 9. (l)

1000 kg detelje
ugodno napredaj. Kunčič, Strahinj, p. Naklo. (l)

Električni čistilec
(boner) za parkete ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1509. (l)

Damske smuči
dobro ohranjene, in damske smučarske hlače (za manjšo postavu) prodam. Rožna dolina, Cesta IX. št. 29. (l)

PREMOG DRVA OGLJE
dostavlja na dom trdka. Bartol Anton, Ljubljana VII., Podmiliščakova 13. Telefon 35-40. (l)

Prodajmo
Avtomatični biljardi brezhibni, od 300 din naprej. Ivan Oblak, Glinška ulica 2. (l)

Kanarčki
harški vrvljci, dobri pevci ki so bili na razstavi za Božične praznike v Ljubljani, ter dosegli 312 do 324 točk, zato so bili od kovani v veliko zlato kolajno in diplomu. poceni napredaj. — Samec in samice pošiljam po pošti in jamčim, da ptice pridejo žive. FRANJO OMAHNA, Ljubljana, Sv. Petra c. 53a

Prodajmo
Avtomatični biljardi brezhibni, od 300 din naprej. Ivan Oblak, Glinška ulica 2. (l)

Pisalni stroj
(mal, s kovčegom), Continental, popolnoma nov, in en rabljen, zelo poceni napredaj. Vprašati: Mlekarna, Slomškova ulica 9. (l)

1000 kg detelje
ugodno napredaj. Kunčič, Strahinj, p. Naklo. (l)

Električni čistilec
(boner) za parkete ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1509. (l)

Damske smuči
dobro ohranjene, in damske smučarske hlače (za manjšo postavu) prodam. Rožna dolina, Cesta IX. št. 29. (l)

PREMOG DRVA OGLJE
dostavlja na dom trdka. Bartol Anton, Ljubljana VII., Podmiliščakova 13. Telefon 35-40. (l)

Prodajmo
Avtomatični biljardi brezhibni, od 300 din naprej. Ivan Oblak, Glinška ulica 2. (l)

Pisalni stroj
(mal, s kovčegom), Continental, popolnoma nov, in en rabljen, zelo poceni napredaj. Vprašati: Mlekarna, Slomškova ulica 9. (l)

1000 kg detelje
ugodno napredaj. Kunčič, Strahinj, p. Naklo. (l)

Električni čistilec
(boner) za parkete ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1509. (l)

Damske smuči
dobro ohranjene, in damske smučarske hlače (za manjšo postavu) prodam. Rožna dolina, Cesta IX. št. 29. (l)

PREMOG DRVA OGLJE
dostavlja na dom trdka. Bartol Anton, Ljubljana VII., Podmiliščakova 13. Telefon 35-40. (l)

Prodajmo
Avtomatični biljardi brezhibni, od 300 din naprej. Ivan Oblak, Glinška ulica 2. (l)

Pisalni stroj
(mal, s kovčegom), Continental, popolnoma nov, in en rabljen, zelo poceni napredaj. Vprašati: Mlekarna, Slomškova ulica 9. (l)

1000 kg detelje
ugodno napredaj. Kunčič, Strahinj, p. Naklo. (l)

Električni čistilec
(boner) za parkete ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1509. (l)

Damske smuči
dobro ohranjene, in damske smučarske hlače (za manjšo postavu) prodam. Rožna dolina, Cesta IX. št. 29. (l)

PREMOG DRVA OGLJE
dostavlja na dom trdka. Bartol Anton, Ljubljana VII., Podmiliščakova 13. Telefon 35-40. (l)

Prodajmo
Avtomatični biljardi brezhibni, od 300 din naprej. Ivan Oblak, Glinška ulica 2. (l)

Pisalni stroj
(mal, s kovčegom), Continental, popolnoma nov, in en rabljen, zelo poceni napredaj. Vprašati: Mlekarna, Slomškova ulica 9. (l)

1000 kg detelje
ugodno napredaj. Kunčič, Strahinj, p. Naklo. (l)

Najugodnejši nakup
moških oblik nudi Presker, Sv. Petra c. 14. Ljubljana. (l)

Fižol za kuho
dobite poceni pri Sever et Komp., Gospodarska cesta 5. (l)

Več vozov
kočij in sani prodam — Cerar, Lukovica. (l)

Seno
kočijo, lovski voz, Alfa-kotel in razno prodam — Bartol, Laško 59. (l)

Prstan z briljantom
teža tri karate, poceni prodam Milan Košak, Can-karjevo nabrežje 31. (l)

Dva pisalna stroja
rabljena, poceni prodam. A. Knez, Večna pot 41, Ljubljana. (l)

Krompir, fižol za jelo
orehe, polenovko dobite poceni pri Miklavžu pod Lemenatom. (l)

Specerijska trgovina
napredaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Februar« št. 1494. (l)

Po nizki ceni napredaj
orehova spalnica in več skobelnikov. Mušič Franc, Menges 92. (8)

Šivalni stroji!
Več malo rabljenih šivalnih strojev ugodno prodamo. — Nova trgovina, Tyrševa 36 (nasproti Gospodarske zveze). (l)

Partija šivalnih strojev
raznih znamk prav poceni napredaj pri »Promet« (nasproti križanske cerkve). (l)

Kavne mlinčke
električne (»Mahlkönig«), več komadov, zelo poceni prodam Ludvik Ileršič, Ljubljana, Rimska 13. (d)

Motor »Ardie« 200 ccm
in radio aparat Minerva, prodam poceni. Ignac Klitin, Tyrševa 67, Ljubljana. (t)

Perzijsko preprogo
zelo lep komad, prodam »ABC«, Ljubljana, Medvedova cesta 8, poleg kolodvora Šiška. (l)

»Anker« šivalni stroji
za gospodinjstvo, šivilje in krojače, cik-cak za entlanje tudi z 2 iglama. Malo rabljena Veritas in Centrabobbin, — prodaja Triglav, Resljeva c. 16. (l)

VINA
vam nudi Centralna vinarna v Ljubljani svoji posodi najugodnejše TELEFON ŠTEV. 25-73

Mizarji!
Okovje za pohištvo in vse vrste orodje izberete pri »Jeklo« - Stari trg

»VELEBIT«
otroški vozički ZAGREB, Illica št. 55. Najnovejši, do sedaj nevideni modeli iz 1940 v specialni in največji trgovini otroških vozičkov. Prodaja za gotovino. Prevos in omet se ne računa. — Cenik s slikami brezplačno. — Izrežite oglas zaradi naslova.

Novi naslov:
Franciška ulica 3. Telefon 45-18.

Gumblje, gumbe, plise,
monogrami, entel, ažur fino in bitro izvrši

Matek & Mikeš
Ljubljana, Franciška ulica Vezanje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela

Stampilje
ETIKETE ORNA VEŠE KROJENJE PRILIKOVANJE

Novi naslov:
Franciška ulica 3. Telefon 45-18.

Gumblje, gumbe, plise,
monogrami, entel, ažur fino in bitro izvrši

Matek & Mikeš
Ljubljana, Franciška ulica Vezanje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela

Stampilje
ETIKETE ORNA VEŠE KROJENJE PRILIKOVANJE

Novi naslov:
Franciška ulica 3. Telefon 45-18.

Gumblje, gumbe, plise,
monogrami, entel, ažur fino in bitro izvrši

Matek & Mikeš
Ljubljana, Franciška ulica Vezanje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela

Stampilje
ETIKETE ORNA VEŠE KROJENJE PRILIKOVANJE

Novi naslov:
Franciška ulica 3. Telefon 45-18.

Gumblje, gumbe, plise,
monogrami, entel, ažur fino in bitro izvrši

Matek & Mikeš
Ljubljana, Franciška ulica Vezanje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela

Stampilje
ETIKETE ORNA VEŠE KROJENJE PRILIKOVANJE

Smuči
kompletne s palicami za otroke 150 D. za odrasle od Dia 195 — dobite pri Banjal, Ljubljana Miklošičeva cesta 20

Prodajmo več peči
tudi Lutzovo — ugodno. »Metalla«, Gospodarska cesta 16. (l)

Prstan z briljantom
teža tri karate, poceni prodam Milan Košak, Can-karjevo nabrežje 31. (l)

Dva pisalna stroja
rabljena, poceni prodam. A. Knez, Večna pot 41, Ljubljana. (l)

Krompir, fižol za jelo
orehe, polenovko dobite poceni pri Miklavžu pod Lemenatom. (l)

Specerijska trgovina
napredaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Februar« št. 1494. (l)

Po nizki ceni napredaj
orehova spalnica in več skobelnikov. Mušič Franc, Menges 92. (8)

Šivalni stroji!
Več malo rabljenih šivalnih strojev ugodno prodamo. — Nova trgovina, Tyrševa 36 (nasproti Gospodarske zveze). (l)

Partija šivalnih strojev
raznih znamk prav poceni napredaj pri »Promet« (nasproti križanske cerkve). (l)

Kavne mlinčke
električne (»Mahlkönig«), več komadov, zelo poceni prodam Ludvik Ileršič, Ljubljana, Rimska 13. (d)

Motor »Ardie« 200 ccm
in radio aparat Minerva, prodam poceni. Ignac Klitin, Tyrševa 67, Ljubljana. (t)

Perzijsko preprogo
zelo lep komad, prodam »ABC«, Ljubljana, Medvedova cesta 8, poleg kolodvora Šiška. (l)

»Anker« šivalni stroji
za gospodinjstvo, šivilje in krojače, cik-cak za entlanje tudi z 2 iglama. Malo rabljena Veritas in Centrabobbin, — prodaja Triglav, Resljeva c. 16. (l)

Posestva

Parcela
v Linhartovi ulici prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1464.

Hiša
v okolici Ljubljane, ali majhno parcelo, kupim. — Avsenik, Poljanski nasip št. 54.

Stavbno parcelo
v bližini Stadiona ali pa cerkve v Šiški, kupim. — Ponudbe je poslati blagajni Vzemne posojilnice.

Hiša ali posestvo
kupim za 100.000 din v gotovini. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Gotovina 243«.

Trgovska hiša
gospodarsko poslojpe in vrtovi, v neposredni bližini Domžal, naprodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1355.

Posestvo
ca. 200 hektarov, s hišo, v Sloveniji, naprodam. — Obvestila pod »Posjed od 200 ha 1255« na Propagando, Beograd, postfah br. 409.

Donosno hišo
ali večjo vilo, ali pa več manjših hiš kupim za gotovino v skupni vrednosti do dva in pol milijona. — Naslov s popisom objekta, donosa in cene pošljite upravi »Slovenca« pod »Center, lahko tudi periferija« št. 1489.

Hiša
Velika prilika!
V sami ulici Krajja Milana, s več lokali in stanovanji, ki najboljše jamčijo za stabilno rentabilnost in odlično obrestovanje denarja. Dohodki letno 272.000 din. — Cena 2.700.000 din. Plačljivi pogoji zelo povoljni. To je izredna prilika za kupce, katero morajo izkoristiti.

Hiša
v centru, nova, pritičje in tri nadstropja. — Zelo solidno zidana, s modernimi konformiranimi stanovanji, ki so oddana najemnikom prvega razreda. Dohodek 166.000 din, cena 1.400.000 din. Od te cene se odbije dolgoročna hipoteka 430.000 dinarjev.

Hiša
za 470.000 din in prevzem zelo povoljne hipoteke. Dohodek 75.000 din. Nova, zelo solidno grajena: pritičje, dve nadstropji in tretje polnadstropje z več stanovanji a po eno, dvema ali tremi sobami in komfortom.

Hiša
za 470.000 din in prevzem zelo povoljne hipoteke. Dohodek 75.000 din. Nova, zelo solidno grajena: pritičje, dve nadstropji in tretje polnadstropje z več stanovanji a po eno, dvema ali tremi sobami in komfortom.

Centralni zavod
Obilje venec štev. 38, nasproti »Ruskega carja«
Telefon 25-7-66
Beograd

Valjčni mlin
dobrodoš, blizu Gornje Radgone, ugodno prodam. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Prilika« 1506.

Mlad, dobro zaraščen gozd
in nekaj njiv v št. Jurju pri Celju naprodam. — Pojasnila daje Cehner, Kopriva, Kranj.

Novo hišo
tristanovansko, prodam v svetokrižnem kraju. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1409.

Hiša z vrtom
v bližini Novega mesta, 10 minut od postaje, 5 minut od cerkve, prodam za 30.000 din. — Ponudbe v upravo »Slov.« Novo mesto pod »Šip« 1438.

Prodaj
iz zdravstvenih razlogov: posestvo, žago in mlin, njive, travnike in prometno kraj blizu žel. postaje. Polze se v upravi »Slovenca« pod št. 1476.

Prodaj hišo
po nizki ceni, Ljubljana-Vič, prometno kraj za trgovca ali obrtnika. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1465.

Nepremičnine
širok Slovenije kupuje in prodaja — Stanovanja najugodnejše najamete in oddate v Realitetni pisarni, Ljubljana, Gosposvetska cesta 3-I.

Stavbno parcelo
ca. 1200 m², ležečo v bližini periferiji Ljubljane, kupim in takoj plačam. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Sončna lega« 1431. Posredovalci izključeni.

»Realiteta«
pisarna za nakup in prodajo nepremičnin, Ljubljana, Prešernova ul. 54-I telef. 44-20, Hotel »Slona«. Vsa naročila izvršimo hitro, točno in solidno. — Prepričite si naslov!

Hiša z gosp. poslojem
na zelo prometnem kraju na Tržaški cesti v Ljubljani (Glince) naprodam. Primerna je za večjo obrt. Več se izve v Ljudski hranilnici in posojilnici na Viču v župnišču.

Vašo hišo
vilo, posestvo, industrijo prodaste najhitreje pod zelo ugodnimi pogoji za gotovino potom naše pisarne »Realiteta«, Ljubljana, Prešernova ul. 54-I telef. 44-20, Hotel »Slona«.

Valjčni mlin in stan. hiša
v kateri se nahaja gostilna in trgovina z mesnim blagom, z vsemi gospodarskimi posloji in velikim vrtom ter sadovnjakom v površini 1 ha 12 a, v neposredni bližini Zagreba se prodaja samostojno ali pa skupno. Večji del kupnine se lahko poravnava z vloženo knjižico Kmetске posojilnice ljubljanske okolice. Reflektanti določeno podrobno pojasnila v upravi »Slovenca« pod »Sava« 1499.

Enodružinsko hišo
blizu Celja kupim. Naslov v podružnici »Slovenca« Celje.

Prodaj šest stavb. parcel
z gradbenim dovoljenjem, zraven železniške delavnice v Studencih pri Mariboru. Vprašati: Karažnec, Praprotnikova 8 — Maribor.

Vnajem

ISCEJO:
Vinotoč
vzajem v najem kjerkoli. Naslov: Ivan Mačukat — Vodice, Dalmacija.

ODDAJO:
Skladista
v trnovskem predmestju oddam. Polze se: Mala dolnarska ulica 4.

LOPATE ZA SNEG

izdeluje in poceni dobavlja domača tvrdka
Remec - Co., Duplica - Kamnik
Lopate priporočamo zasebnikom in prav posebej cestnim in občinskim odborom. — Dobe se v Ljubljani, Kersnikova 7, tel. 22-66 in v Mariboru, Prešernova ulica 4.

Brivnico
z ali brez stanovanja — oddam z majem. Rudnik št. 81.

Prilika
za kmečkega fanta. Oddam zaradi selitve vpekljano trgovino z drvmi in premogom. Velika šupa, hlev, vozovi in konj. Potrebno 25—35.000 din gotovine. — Goršič Jože, gostilna »Stadion«, Tyrševa cesta 82.

Vinsko klet
ali skladišče oddam s 1. majem na Gosposvetski cesti 10. Informacije pri hišnici.

Stanovniške lokale
in obrtne, iz 6 sončnih sob in verande, s pritliklino, primerno za zobotehniko ali zdravnika, oddam z aprilom ali majem. Polzevedbe in ponudbe v upravi »Slov.« pod šifro »22-54«, št. 1456.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA

57.000.000.-

bo izplačanih v dobitkih samo v nastopajočem V. razredu 39. kola, katerega zrebanje bo:

v Beogradu 10., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 19., 20. in 21. februarja in v Banja Luki 26., 27., 28., in 29. februarja ter 1., 2., 4., 5., 6. in 7. marca t. l.

V najsrečnejšem slučaju se lahko dobi na eno srečko

3.200.000.-

V 20 dneh bo izžrebanih 36.000 dobitkov, med katerimi je poleg glavnih treh premij po 2.000.000.—, 1.000.000.— in 500.000.— din večje število dobitkov po 200.000.—, 100.000.—, 80.000.—, 60.000.—, 50.000.— din itd.

Osebe, ki se loterijske igre že udeležujejo, morajo svoje srečke IV. razreda zamenjati s srečkami V. razreda vsaj do 5. februarja t. l. zaključno.

Tisti pa, ki še niso kupili srečk, a bi radi poskusili srečo pri tem glavnem zrebanju, lahko kupijo srečke pri pooblaščenih prodajalcih srečk in pri njihovih podprodajalcih, ki so skoro v vsakem večjem kraju, če doplačajo in sicer stane:

1 cela srečka 1000.— din
1 polovična srečka 500.— din
1 četrtinska srečka 250.— din

Dobitki, za katere jamči država, se izplačujejo brez vsakih odbitkov

Delavnico
tako oddam. Poljanska cesta 57.

Planinska koča na Storšcu
se odda. Agrarna skupnost Povlje p. Golnik.

Pisarniške prostore
moderno urejene, telefon, plin, elektrika, v sredini mesta, oddamo takoj. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Pisarna« št. 1490.

Trgovski lokal
lep, nov, poleg Figovca, oddam. Informacije daje: I. Knez, Gosposvetska cesta 1, dvorišče.

Poslovne prostore
primerne za pisarno, ordinacije, ateljeje in podobno, v prvem nadstropju, poleg Figovca, takoj oddam. Informacije daje: I. Knez, Gosposvetska cesta 1, dvorišče.

Delavska družina
vajena poljskega in gozdne dela, dobi v najem stanovanje z zemljiščem. — Uprava veleposredstva Krumperek, pošta Dob pri Domžalah.

Stanovanja
ISCEJO:
Trisobno stanovanje
komfortno, isče za takoj ali najkasneje do 1. maja starejši zakonski par brez otrok. — Ponudbe v knjigarno Kleinmayr & Bamberg, Miklošičeva 16.

ODDAJO:
Soba s kuhinjo
se odda s 1. marcem v Florjanski ulici 15-I.

Enosobno stanovanje
oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1515.

Enosobno stanovanje
oddam s 1. marcem. — Baydškova 13, Zelena jama.

Trisobno stanovanje
komfortno — oddam s 1. majem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1469.

Na Gosposvetski cesti
št. 10 oddam: enosobno stanovanje s 1. marcem, dvo ali trisobno stanovanje s 1. majem. Informacije pri hišnici.

Dvosobno stanovanje
kabineta, pritlikline, poseben vhod, oddam z marcem, aprilom ali takoj. Herbersteinska 18, Stadion.

SOBE
ODDAJO:
Gospoda sprejem
na stanovanje. Naslov v upravi »Slovenca« 1470.

Gospodično ali gospoda
sprejem v lepo sončno sobo z balkonom, s uporabo kopalnice. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1504.

Gospodično
sprejem k ves dan od sotni sostanovalki v lepo, zračno sobo v novi vili (parket, kopalnica, terasa). — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1547.

Auto-motor
Avto »Fiat«
limuzina, šestsežden — sposoben za taksi, dobre gume, dve rezervi, prodam zelo poceni. Kovacic, Cigaletova 11.

Poizvedbe
Izgubila se je zapestnica
z briljanti od Trdinove ulice po Tyrševi cesti do kavarnе »Slona«. Pošten najditelj prejme visoko nagrado. Naslov v upravi »Slovenca« pod 1517.

Ženitbe

Poročim gospoda
z nad 30 let. Sem dobra kuharica in gospodinja. Ponudbe na upravo »Sl.« pod »Pomlad« št. 1393.

Posestnik
želi poročiti gospodično od 20—28 let, s 25.000 din gotovine. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 179.

Mladenič
star 24 let s 6.000 din mesečnih dohodkov, takoj poroči gospodično s 50 do 100.000 din dote. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Idealen mož«, št. 1511.

Višji žel. uradnik
želi spoznati, tudi s pomočjo druge osebe (sorodnika), pridno in pošteno deželanko od 25 do 38 let, ki ima doto ali nekaj dohodkov. Zadržena na čedna zunanjost ter temna in ne prevelika postava. Dopolne v upravo »Slov.« pod »Zaupljivo« št. 1386.

Dijaki

Dijaka
srednješolca vzajem poceni na stanovanje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1493.

STROJI

Stroj za tamburiranje
poceni prodam. Naslov v upravi »Slovenca« 1495.

Skobelni stroj
kombiniran, kupim. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju.

Debelinski skobelski stroj
70 cm širok, prodam. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju.

Kupim:
stružnico, stroje in orodje za ključavničarje in mizarje. Cizel, Kotnikova 21-II.

Elektromotor
2 k. s., skoraj nov, prodam ali zamenjam za manjšega. Jernej Jeraj, Zapoge 10, p. Smlednik.

Mešalni stroj za beton
rabljen, a dobro ohranjen, 150 elektro pogon, ter dva mala mešalna stroja na ročni pogon — kupim. Prevzem in plačilo takoj. — Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Stroj« P št. 1344.

Mizarji!
Kombiniranih strojev je za takojšnjo dobavo še nekaj na razpolago. — Če nameravate stroj nabaviti letoš, se odločite za nakup sedaj. Zadrževajte ponudbe. Specialna trgovina Dovžan Ivan, Ljubljana, Františkanska 4 — telefon 45-42.

Jakob K. Heers

Berninski kralj

Roman s švicarskega pogorja

»Bog vama pomagaj!«
Oba, Tirolec opt na Paltrama, sta dospela komaj do potečka, da bi se skril v obrežno grmovje, je že nekaj Fetancev zapazilo, kaj se dogaja; na srečo pa uduši jezo zaradi tega strah preplašenih kmetov pred Francozi, ki vderejo zdaj v Fetan in ga zasedejo.
Buren večer sledi. Povsod luči, preklinjanje poveljnikov, stokanje ranjenecv, peket in rezget vojaških konj; v učilnici zavoda sedi premagani general za a Portino mizo, in častniki, ki sprašujejo za povelja, hodijo noter in ven.
Pri njem si oskrbi človekoljub propustnico za straže pri Zernetzu. Vsak trenutek se boji Cilgija, da bo prišla novica, ta ali oni Fetanec je izdal Marka Paltrama, poklicali jo bodo in zaslišali, za ubežnikoma bodo poslali biriče. Toda nič tega se ne zgodi.
Okoli polnoči kleti v svoji kamnici. Nad kupolami sesvetskega gorovja, za katerimi ležijo Tirole, plava lunin srp, in nad temnim Scarlom se ob gorski steni vleče meglica — meglica kakor jezdec v belem, vohajočem plašču. Tam hodita Paltram in Tirolec!
V njeno globoko zamišljenost o vseh teh doživljajih se oglasijo zdaj zadnje besede sodnikovega nagovora: »In tako, ljubi zvesti župani in rojaki, vas po stari šegi vabim na skromno malico in prosim častne mladenke, da vam postrežejo v Plantovem domu in sosednih hišah.«
»Deželni sodnik naj živi, živio, živio!« se razlega po trgu in brž se vsujejo gostje v Plantovo hišo, da grbi pod koraki; vendar mine precej časa, preden zaide prvi gost v sobo k Cilgiji, ki si je na svoje svetlo in rožasto obleko privzela bleščeče bel predpasnik.
»Vi, gospod Konradin, to mi je všeč! Pesništvo je vedno dobrodošlo. In pomislite, seznanila sem se z vašim vzorom — z Droschevo Menjo.«
Nagovorjeni je mladenič pri dvajsetih letih, ne posebno lep, nekoliko slabe barve, pegav in, četudi nosi plemiški klobuk v dva roglja in meč, boječe neroden. Dobrodušni obraz se mu razjasni, a ta sijaj zopet hitro ugasne in mladenič žalosten spregovori: »Menje si danes še pozdraviti ne upam. Moj oče se strašno rudi na nienegla.«
»Pa jo je povabil za častno mladenko,« pripomi Cilgija z jama.

»To že. Očeta sta si viteška nasprotnika, zato pa nič manj trda in neodoljiva. Stori je samo, da ne bi izval smrtnega sovraštva in isti vzrok je nagnil Droscha, da je dovolil Menji priti sem. Pomislite, da stanujemo v St. Moritzu iz okna v okno, na isti cesti. Tako se mora vsak nekoliko tajiti.«
»Potem se vendar pogosto vidita,« se počali Cilgija. »Toda povejte mi, kaj je prišlo med očetoma navzkriž?«
»Ah, gospodična Cilgija, star prepri zaradi slatinskih vrelcev v St. Moritzu; moj oče gleda v čase, ki so prešli, Menjin v tiste, ki prihajajo; pridružila se je nesreča, da so prijeli mojega očeta, ki si vbiija zdaj v glavo, da ga ni izdal Francozom nihče drugi nego Drosch. V resnici ni bilo treba nobenega izdajstva, ker je splošno znano, da je moj oče pristal Avstrije in ne trpi Francozov, četudi služi moj brat Alfonz Napoleona. Vedite pa, gospodična Cilgija, zmagal bo Drosch, mladino ima za seboj. Povejte mi odkrito, ali vam je današnji očetov govor ugajal?«
Gospodu Konradinu se živo iskre oči in rdijo lica, ko tako sprauje.
Cilgija ne mara priznati, da je govor, zatopljen v svoje misli, preslišala, in pritrdi prijazno.
Konradin Flugi, ki je bil sedel na stol, vstane.
»Jaz bi bil govoril drugače,« se razvname. »Smešno je pitati ljudi s skrivnimi nadami, ki se ne bodo nikoli izpolnile, in jih opominjati, naj bodo zadovoljni, skromni in naj se prepuščajo božji previdnosti. Naš Engadin ni nikoli živel razkošno, in zdaj, ko nima kaj več dati v usta, mu gre drugačna beseda. Postaviti ga moramo pred zrcalo in mu pokazati raka, ki mu razjeda možeg, ter ga opomniti: čas velikega, samozadovoljnega lenuharjenja je minul, stoletna gospodina je prešla. Veltlin je padel. Začeti moramo delati. Zidajmo ceste, da naravnano promet iz Nemčije v Italijo, kakor je bilo v prejšnjih stoletjih, zopet čez Bünden; odpovejmo Bergamaščanom naše planine, da bomo planarili sami; navajajmo našo mladež v rokodelstvo, da nam ne bo treba vsakega povezanega kotla pošiljati v Chur ali Cleeven v popravilo, ne iščimo rešitve v izseljevanju, ki pač vrže nekaj denarja, a nam ubija počasi naše ljudi v tujini Svobodni, delavni Engadin v Engadinu — to budi naše geslo za bodočnost! Moža pa, gospodična Cilgija, pogumnega moža potrebujemo, ki bo brez groso pred ljudmi povedal, kaj nas žuli, in bo sam prijel za vajeti.«
Živo razvnet govori mladenič.
»Bodite sami ta mož, gospod Konradin,« se mu nasmeji Cilgija in ga toplo pogleda.
Toda ožni, ki je ozaril mladeničev obraz z neko lepoto, se umakne v brezupju in ugasne pred Cilgijinimi žarečimi očmi.

»Nimam za to daru,« pravi malodušno, »saj sem vendar samo pesnik, ne mogel bi se postaviti očetu po robu, nisem dovolj brezobziren. Jaz sem samo dobrovoljni sin plemiške hiše, z vsemi slabostmi takega sina. Prerad Engadina mora prevzeti nase nekdo, ki udri silni gre svojo pot. In ti rastejo samo spodaj — v kočah!«
V tem trenutku odpre vrata v sobo mlad, boječ par v žalni obleki in se hoče zopet umakniti.
»Kar naprej, Pija,« zakliče Cilgija, »tu so celi kupi potic za vaju in dovolj prostora, kakor vidite!«
Zdaj sedeta oba, brat in sestra, boječe za mizo in začeta drobiti pecivo.
»Siroti ponesrečenega ribiča Colanija. Pija je naša mala, razposajena kozja pastirica, in fant njen brat Orland, ki kani oditi po svetu,« pravi Cilgija plemiču.
»Torej tudi žrtve naših žalostnih razmer,« odgovori on in se poslovi, da bi poiskal svoje prijatelje.
Cilgija se obrne proti bratu in sestri in ju vzpodbuja k jedi.
»Lica ti pa rdijo ko ravn na planini, rjava Pija!«
Deklica, sicer sršenasto divja, se stisne nežno k bratu, kakor bi si hotela slepi, ogoreli fantov obraz še prav trdno vtisniti v spomin.
»Razgreta je zato, ker si je dala prerokovati od stare Golčevke,« pojasni namesto nje Orland, jeder mladeč, ki se mu vidi, da se bo dobro prebil po svetu.
»In kaj lepega vama je prerokovala?« vpraša Cilgija radovedno.
»Meni bo šlo slabo in samica ostanem,« se odreže rjava Pija z žarečimi očmi, »moj brat bo pa imeniten in bogat.«
Mali, živi čmrli govori s skalnotrdnim zaupanjem in se ovije z drobnoro roko okoli vratu. »Ko boš imeniten in bogat, pridem k tebi, Orland, in če bi bila že mrtva, bi vstala iz groba in prišla k tebi, Orland, da bi videla, kako ti gre dobro!«
Ta izbruh nežnosti preseneča Cilgijo pri dekletu, ki velja v Pontresini za hudobnega, srboritega škrtarja, vsega namazanega z noroglavostmi, ki zadevajo navadno že nekoliko otročjo babico. Ako le more, natakne Pija starki polno rož po snežnobelih laseh in ji navesi krilo s smrekovimi storži in ko hodi starka takšna po vasi in se ji vse smeji, si od veselja grize nohte.
Zdaj je čisto krotka in pripravljena za slovo.
Počasi se Cilgijina soba napolni, ker je pa tako od rok, večinoma samo s preprostimi ljudmi, s pti in tovarniki. Mladenko pa zabava baš to, in streže delovnemu ljudstvu z veliko ljubeznivostjo.
Ker postavlja na mizo novo zalogo peciva, sliši nenadno ime Marka Paltrama.

Z vseh krajev sveta

novosti in norosti
poslušajte z našim **RADIO APARATOM**

Tehnik Banjal, Ljubljana, Miklošičeva 20

FRANC PIRC

Dravljica - Ljubljana
Kletni sodi, Bukovi sodi za eksport sadnih sokov, barve in olja, Kadi za namakanje, specijalne kadi za mlekarne in kemično industrijo. IMPREGNIRANJE sodov. Strojna popravila. Nizke cene. — Točna in solidna postrežba.

Kupujte svoje potreščine pri naših inserentih!

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4% na trimesečno odpoved pa po 5%

*

Izplačuje točno vse vloge — stare in nove!
Dovoljuje posojila in trgovske kredite

Razglas nabave

Gasilska zajednica dunavske banovine si želi nabaviti 20 alarmnih siren za signalizacijo ob priliki požarov in podobno. Dobre so vse preskušene konstrukcije siren, ki širijo zvok lahko v vse smeri (360°) in na daljavo vsaj 1500 m ob vsakem vremenu.

Ponudbe morajo podati točen tehnični opis sirene in morajo brez-pogojno vsebovati naslednje podatke:

1. fabrikat in tip sirene;
2. glavne dimenzije in težo samostojnih sestavnih delov ter celotne naprave;
3. najlažji način montiranja sirene in njenih sestavnih delov, način zaščite pred vplivom vremenskih sprememb;
4. podatke o daljavi zvoka v mirni atmosferi, ob vetru in z vetrom, pri najhujšem vetru;
5. način normalnega pogona sirene in alternativni način pogona za rezervo;
6. če je pogon električen, s kakšno napetostjo se da poganjati;
7. potrošnja sila pri pogonu in zagotovitev rezerve pogonske sile;
8. opis upravljanja, sistema proizvodnje zvoka;
9. ali se s prekinjanjem pogona dajo doseči kombinacije zvočnih signalov;
10. garancije za kapaciteto in trajnost sirene;
11. rok izročitve;
12. cena kompletne naprave in event. rezervnih delov in naprave;
13. če ponudnik lahko izvrši montiranje sirene in pod kakšnimi pogoji, ali da navodila za montiranje.

Zaprte ponudbe naj se pošljejo vsaj do 20. februarja 1940 na: Vatro-gasna Zajednica Dunavske banovine, Novi Sad. — Ponudbe bo odprla strokovna komisija dne 20. febr. ob 11 v pisarniških prostorih zajednice (Kralja Petra II. ulica št. 11, I. nadstropje).

Zahvala

Vsem, ki so ob tragični smrti naše dobre sestre in tete

Neže Puncer

kakorkoli sočustvovali z nami in jo v obilnem številu spremili na zadnji poti, izrekamo svojo prijazno zahvalo. Prav posebno pa se še zahvaljujemo pred gospodu žalskemu župniku, duhu, svetniku Veterniku, pred gospodu dokanu Ivanu Atešeku za vso težavo in za v sree segajoče besede ob grobu, enako vsem ostalim oč. gospodom duhovnikom, ki so se udeležili pogreba, banov. zdravniku dr. Voršeku, braslovškemu zdravniku dr. Ruprehtu, cerkv. pevskemu zboru za ganljive žalostinke, domači Marijini družbi, braslovški in letuški požarni bramb. zlasti pa še dobrim sosedem, ki so nam tako zvesto pomagali in stali ob strani v teh težkih dneh.

Braslovče, 2. 2. 1940.

Rodbine: Puncer - Čilenšek

Zahvala

Vsem, ki so se na kateri koli način spomnili ob izgubi naše dobre tete, stare tete, svakinje, gospodične

Antonije Štrubelj-Češkuti

trgovke in posestnice

se prav iskreno zahvaljujemo.

Posebej pa velja zahvala oč. gg. duhovnikom, gospodu zdravniku dr. Igor Tavčarju za trud in požrtvovalnost, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so drago pokojnico spremili na njeni zadnji poti.

Ljubljana, 3. februarja 1940.

Žalujoči ostali.

[Pohišstvo]

Spalnica

v orehovi korenini spe-rano, poltirano, z jam-stvom, ugodno in poceni prodam. Mizarstvo Živa-lič, Guncelje, p. St. Vid nad Ljubljano. (8)

Mreže za postelje

izdeluje in sprejema rabljene v popravilo najceneje Alojz Andlovic, Gregorčičeva ulica št. 8 (pri Gradšču).

MODROCE

otomane, kauče itd. dobite poceni in solidno pri

Ivan Habič-u

Kopitarjeva ulica 1 nasproti »Ničmana«

Veakovrstno

pohišstvo

dobavlja se vedno po starih cenah v moderni in solidni izdelavi trvdka

»OPRAVA«

Celovška cesta 58. Sprejemajo se naročila.

Modroce

patentne postelne mreže, moderne kauče in fotelje nudi solidno in po nizki ceni

Rudolf Radovan

Ljubljana, Mestni trg 18 Otomane od Din 320—

Pouk

Osmošolec

poučuje vse srednješolske predmete po nizki ceni. Uspeh zagotovljen. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1502. (u)

Konverzacija

pouk nemščine posameznim in skupinam, zelo poceni nudi izkušena učiteljica. Samo od 14. do 18. ure. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1462.

Oblastv. koncesionirana

Šoferska šola

za poklicne šoferje in amaterje

I. Gaberšček

bivši komisar za šoferske izpite Kolodvorska ulica št. 48 Telefon 28-28

Čitajte »Slovenca«

Objave

Preklic

Podpisani preklicujem in obžalujem, kar sem rekel g. Rojsu Francu 24. jan. v Delavskem domu na Jesenicah o avtovožnji moje hčerke, ker je vse to neresnično. - Jesenice.

Ravhekar Urban s. r.

Razpis.

Mestna občina ptujska razpisuje naslednja službena mesta:

- Eno pogodbeno mesto živinozdravnika,
- eno sistemizirano mesto politično-upravnega praktikanta,
- eno sistemizirano mesto policijskega nadzornika,
- eno sistemizirano mesto saldokontista,
- eno sistemizirano mesto pomožnega knjigovodje,
- eno sistemizirano mesto vojaškega referenta.

Prosilci morajo dokazati, da izpolnjujejo pogoje za mestno službo v smislu določb statuta za mestne uslužbence ptujske. Nadrobnejša pojasnila so na razpolago pri mestnem poglavarstvu v Ptuj med uradnimi urami.

Prošnje je vlagati najkasneje do 15. februarja 1940.

Mestno poglavarstvo Ptuj

dne 2. februarja 1940.

Predsednik: **dr. Remec Alojz**, s. r.

Zahvala

Vsem, ki so ob smrti ljubljene

mame

sočustvovali z nami in spremili pokojnico na njeni zadnji poti, izrekamo priščno zahvalo.

Ljubljana — Belgrad, dne 3. februarja 1940

Minka dr. Tominčeva, hčerka — za žalujoče.

Umrta nam je naša ljubljena žena, mati in sestra, gospa

Eliza Mužina roj. Radić

Nepozabno pokojnico bomo spremili k večnemu počitku dne 4. februarja 1940 ob 3 popoldne na črnomeljsko pokopališče.

Črnomelj — Ljubljana — Malinska, dne 3. februarja 1940.

Josip, soprog

Jože, Milan, sinova — Milić, Nino Radić, brata
Dana, Franja, snahi

Uprava društvenega doma v Trbovljah

je izgubila vrlega sodelavca, prečastitega gospoda

msgr. Gašpariča Jakoba

župnika v Trbovljah

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, 5. febr. 1940 ob 10 dopoldne. Vrlemu sodelavcu ohranimo časten spomin!

Trbovlje, dne 3. februarja 1940.

HIŠA

Priložnostne prodaje, upravljanje in nadzorovanje hiš prevzema

IMOBILIJA
BEOGRAD

Knez Mihailova 17
Telefon 26-167 in 28-280

Prodajo se:

Tovarniška postopja prejšnje tovarne Tanina v Polzeli pri Celju, 400 m od železniške postaje v skupni površini 7,5 ha, od tega zazidano 5000 m² s stanovanjsko hišo in pisarniškimi prostori, z vodno turbino 60 H. P. Vsled bližine elektrarne Velenje je mogoče pridobivanje električnega toka po nizki ceni. Pripravno za vsako večje industrijo. Posesivo leži ob reki Savinji. Prodajni pogoji ugodni.

Informacije daje **Javna skladišča, družba z o. z. v Ljubljani** Tyrševa cesta št. 33.

Zložljive postelje

neobhodno potrebni pohištveni del za vsako hišo. - Ideal za mala stanovanja, kuhinje, sanatorije, počitniške domove, planinske kočice, delavska stanovanja. - Obenem ključica pri miru. - Večletna preizkušnja, najbolj hvaljeno dobite za Din 170.-.

TOMO JEGLIČ, RADOVLJICA

Konrad Gologranc

mestni stavbenik

v Celju, Mariborska 30

prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne, javne in industrijske zgradbe solidno in poceni. Sodnijsko zapriseženi cenilec.

Daje tehnične nasvete in pojasnila.

Veliko industrijsko podjetje v Sloveniji sprejme takoj

strojnega inženirja

za vsa v strojno stroko spadajoča dela. Mlajši reflektanti s prakso naj pošljejo pismene ponudbe s popisom dosedanjega delovanja, osebnimi podatki itd. v upravo »Slov.« pod značko »Strojni inženir« št. 1297.

Kolesa Najnoviši otr. vozčki

motorji trciklji šivalni stroji
igračni vozčki, skiroji, avtomobilčki, koles. deli
Tribuna F. B. L. Ljubljana, Karlovska c. 4
Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova 26.

Prodaja lesa

Parna žaga »Gorjanci«, d. z. o. z. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6, prodaja iz svojega gozda na Gorjancih, na panju, okoli 10.500 m³ smrekovega žagarskega in tramskega lesa, 8200 m³ bukovega lesa za hlode in 39.000 prn lesa za bukova drva. — V najem odda tudi žago na Gorjancih. — V poštev pridejo zainteresenti, ki kupijo celotno množino lesa.

Ramne žolčne, ledvične, v mehuru zastajajo in zdravi njihove bolezni DUBRAVKA ČAJ

Mnogo jih je že ozdravelo, poskusite tudi Vi! Zavitek Din 30.-. Izdeluje: Kem. farm. laboratorij lekarnarja Mr. Ivana Andrijič Mostar R. S. br. 14471 25/V. 1938

Zahtevajte za Vaše šimnice in tapacirane pohištve **ŽIMO** samo s zaščitno plombo **STERILIZIRANO**

ZADRUŽNA TOVARNA ŽIME STRAŽIŠČE PRI KRANJU

Nasha žima je higijensko očiščena in sterilizirana na pari 115° C, ne diši, je brez maščobe in fermentov, ker je naša tovarna opremljena v to svrhu s najmodernejšimi stroji in aparati. Odklanjajte žimo iz prepovedanih živalskih obratov, ker je slabo in nehygieno izdelana, ni dezinficirana, vsebuje fermente in ima neprijeten duh. V njej se zaredijo moli in mrčes. Naše cene so najsolidnejše. Prepričajte se pred nakupom! Zato zahtevajte samo žimo z zaščitno znamko **STERILIZIRANO**

Zahtevajte povsod naš list!

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam žalostno vest, da je moja blaga žena, gospa

Nada Grošelj roj. Fabjan

po dolgem in težkem trpljenju na Svečnico izdihnila svojo plemenito dušo.

Pogreb bo v nedeljo, dne 4. februarja 1940 ob pol 3 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 2. februarja 1940.

Dr. Milan Grošelj, soprog,
za rodbini Fabjan in Jezovšek.

Brez posebnega naznanila.

Mestni pogrebni zavod.

Umrli nam je naš ljubljani soprog, oče, stari oče in tast, gospod

Sebastijan Čenčur

železniški uradnik v pokoju

dne 3. t. m., po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere. Za zadnji poti ga bomo spremili v nedeljo, dne 4. februarja 1940, ob ¼ 5 popoldne, izpred mrliske veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta 9) na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, dne 3. februarja 1940.

Gloko bo žalujoči:

Fani, soproga: Ljudmila por. Likar, Ladislav,
Olga por. Trost, Miroslav, Bogomil, otroci
in ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.

Kmečko delavska hranilnica in posojilnica v Trbovljah

javlja prežalostno vest, da je po dolgem, mukepolnem trpljenju v Gospodu zaspal njen načelnik, prečastiti gospod

msgr.

Gašparič Jakob

duh. svetnik in župnik v Trbovljah

Pogreb nepozabnega bo v ponedeljek, dne 5. februarja 1940 ob 10 dopoldne.

Dragemu, agilnemu načelniku ohranimo trajen in časten spomin!

Trbovlje, dne 3. februarja 1940.

Načelstvo in nadzorstvo

Vsemogočni je poklical k Sebi svojega zvestega služabnika

msgr.

Gašpariča Jakoba

župnika in duhovnega svetnika v Trbovljah, odlikovanega z redom sv. Save V. vrste

Dotrpel je po dolgotrajni bolezni v 68. letu življenja in 41. letu mašniške službe.

Pogrebni obredi se bodo začeli v ponedeljek, 5. februarja 1940, v župni cerkvi v Trbovljah.

Molimo za predobrega gospoda župnika!

Trbovlje, dne 3. februarja 1940.

Duhovniki trboveljske župnije